ОСНОВНА ШКОЛА „СВЕТИ САВА” АРАНЂЕЛОВАЦ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА
СЕДМИ РАЗРЕД

ТАБЕЛА САДРЖАЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОСМИ РАЗРЕД 3
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ 3
ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ 182
СЛОБОДНА НАСТАВНА АКТИВНОСТ 279
ДОПУНСКА НАСТАВА 301
ДОДАТНА НАСТАВА 360
СЕКЦИЈЕ 411
ЧОС 459

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ПРОГРАМ РАДА НАСТАВНИКА

Наставни предмет

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Разред: СЕДМИ

Недељни фонд часова: 4

Годишњи фонд часова: 144

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
. **Циљеви** учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско	– користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их, у складу са узрастом; – разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; – разликује основне одлике стиха и строфе –укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и	**КЊИЖЕВНОСТ** ЛЕКТИРА **ЛИРИКА** 1. Јован Дучић: *Подне* 2. Милан Ракић: *Божур* 3. Владислав Петковић Дис: *Међу својима* 4. Милутин Бојић: *Плава гробница* 5. Десанка Максимовић: *Крвава бајка* 6. Стеван Раичковић: *После кише* 7. Јован Јовановић Змај: *Јутутунска јухахаха* 8. Рабиндранат Тагоре: *Папирни бродови* 9. Вислава Шимборска: *Облаци* **ЕПИКА** 1. Народна бајка (једна по избору): *Међедовић / Чудотворни прстен / Златоруни ован* 2. Стефан Митров Љубиша: *Кањош Мацедоновић* (одломак) 3. Радоје Домановић: *Вођа* (одломак) 4. Петар Кочић: *Кроз мећаву* 5. Иво Андрић: *Јелена, жена које нема* (одломак) 6. Данило Киш: *Прича о печуркама / Еолска харфа*	Коришћење краћих уметничких, научнопопуларних и публицистичких текстова, и примера из писмених радова ученика; коришћење исказа из говорних ситуација; прављење табела и дијаграма; - употреба НТЦ методе приликом учења нових појмова ; - израда презентације; -асоцијације; -рад у групама, пару или индивидуални; -квизови; -тест; -домаћи задаци; -израда задатака који захтевају примену наученог: одговарајући падежни облик, промена рода или броја субјекта и слагање са предикатом; допуњавање реченица одговарајућим	Развија код ученика самосталност при тумачењу књ.дела,подстиче изражавање сопственог мишљења. Показује на конкретним примерима примену Објашњава, Коментарише, Образлаже. Подстиче ученике да обележе,про-нађу,закључе, упореде... Демонстрирс градиво на примерима из свакодневне језичке праксе.	-чита,тумачи анализира, -образлаже своје ставове разговара, дискутује, решава истраживачке задатке -слуша -бележи - учествује у драматизацији -израђује презентације -ради у групи, -учествује у тимском раду -изражава своје мишљење Истраживачки сагледава и сазнаје битна својства

уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна	везани стих; рефрен; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – локализује књижевна дела из обавезног школског програма; – разликује етапе драмске радње; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; – уочи разлике у карактеризацији	7. Алфонс Доде: *Последњи час* / Владимир Набоков: *Лош дан* 8. *Дневник Ане Франк* (одломак) 9. Ефраим Кишон: *Код куће је најгоре* (једна прича по избору) 10. Афоризми (Душан Радовић и други) **ДРАМА** 1. Бранислав Нушић: *Власт* (одломак) 2. Вида Огњеновић: *Кањош Мацедоновић* (одломак о сусрету Кањоша и Фурлана) **НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ** **Обавезна дела** 1. Михајло Пупин: *Са пашњака до научењака* (одломак) 2. Јелена Димитријевић: *Седам мора и три океана* (одломак) / Милош Црњански: *Наша небеса* („Крф, плава гробница“ – одломак) **Једно дело по избору** 1. Јован Цвијић: Охридско језеро (одломак) / Пеђа Милосављевић: *Потера за пејзажима* 2. Светлана Велмар Јанковић: *Српски Београд деспота*	реченичним чланом, развијање реч. чланова од речи у синтагму и зависну реченицу, проширивање текстова именичким одредбама. - Анализа књижевно-уметничких и некњижевних текстова; ученици откривају типове простих реченица и њихове комуникативне функције и контекст њихове употребе; Писањем текстова на задате теме ученици уочавају повезаност граматичких одлика реченица и њихових говорних улога. -читањем акцентованих текстова, слушањем звучних записа, снимањем говора. Коришћењем шире	-;	језичких појава; уопређује их, описује и класификује; илуструје и дефинише језички појам; објашњава и примењује сазнато градиво у новим околностима, наводи нове примере; израђује домаће задатке.

знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.	ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; – разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела; – критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став; – доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; – размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевно-уметничких текстова; – препоручи књижевно дело уз кратко	*Стефана (Капија Балкана)* 3. Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја 4. Избор из енциклопедија и часописа за децу **ДОМАЋА ЛЕКТИРА** 1. Епске народне песме покосовског тематског круга (*Смрт војводе Приједзе, Диоба Јакшића* и песма по избору) *2.* Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима (*Мали Радојица, Стари Вујадин, Старина Новак и кнез Богосав; Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана)* 3. *Свети Сава у књижевности:* - одломак из *Житија Светог Симеона* (о опроштају оца од сина); - избор из народних прича и предања (на пример *Свети Сава и ђаво*, легенде о Светом Сави); - избор из ауторске поезије о Св. Сави (на пример Матија	литературе : (научни радови, дијалекатске карте, историјске карте); прављењем Power point презентације различитих дијалеката ПРАВОПИС Коришћењем правописа и речника, анализирањем грешака у писаним радовима, исправљањем диктата у пару, бележењем уочених неправилности на друштвеним мрежама и телефонским порукама; НТЦ методом, прављењем асоцијација, ребуса, паноа, презентација; Доживљајним и истраживачким читањем усвајају предвиђене појмове и примењују их приликом анализе нових дела, као и у сопственом изражавању, радом у пару, групи,		

	образложење; – упореди књижевно и филмско дело настало по истом предлошку, позоришну представу и драмски текст; – разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом; – одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; – уочи делове именичке синтагме; – разликује граматички и логички субјекат; – разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; – препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; – идентификује врсте	Бећковић: *Прича о Светом Сави*) 4. Мирослав Антић: *Плави чуперак* и *Шашава књига* (избор) 5. Антоан де Сент Егзипери: *Мали Принц;* Момо Капор: *Мали Принц* 6. Јован Стерија Поповић: *Покондирена тиква* 7. Душан Ковачевић: *Свемирски змај* 8. Дејан Алексић: *Ципела на крају света* / Игор Коларов: *Дванаесто море* **ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ** (бирати 3 дела) 1. Милорад Павић: *Руски хрт* (одломак) 2. Тургењев: *Шума и степа* 3. Антон Павлович Чехов: *Чиновникова смрт* 4. Јанко Веселиновић*: Хајдук Станко* (одломак из првог дела романа) 5. Гордана Малетић: *Катарке Београда* (прича *Зебња* и друге) 6. Урош Петровић: *Загонетне приче* 7. Александар Манић: *У свитање света* 8. Јасминка Петровић: *Лето кад*	индивидуално, упоређују књижевна дела, прикупљају податке о животу писаца, користе литературу за самостално локализовање књижевних дела НТЦ методом учења, прављењем асоцијација, ребуса, графичких приказа, паноа, презентација Бележе у дневнику читања у примере за одређене књижевнотеоријске појмове, проналазе дела на која се могу приминети научени појмови, записују асоцијације не одређене књижевне мотиве радом у групи, пару индивидуално, организовањем квизова ; драматизацијом прозних		

	зависних реченица; – искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – примени основна правила конгруенције у реченици; – доследно примени правописну норму; – разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат; – говори на задату тему поштујући књижевнојезичку норму; – разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила; – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; – напише једноставнији	*сам научила да летим* 9. Градимир Стојковић: *Хајдук у Београду* 10. Корнелија Функе*: Срце од мастила* 11. Душица Лукић: *Земља је у кварy* (избор) 12. Гордана Брајовић*:* из збирке песама *Индија, Индија (Пролази слон пун мириса, Пролази слон пун Хималаја)* 13. Душан Поп Ђурђев: *Лет лионског Икара* **КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ** Опкорачење. Рефрен. Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и сиже.	текстова, илустровањем и припремом за извођење; прављењем речника функционалних појмова, радом у групи, пару индивидуално, организовањем квизова ; При вежбању ученика у «летимичном» читању, претходно се задају одговарајући задаци (траже одређене информације, подаци и сл.), а потом проверава квалитет њиховог остварења и мери време за које су задаци извршени. -прављење плана писмених и усмених вежбања коришћење краћих уметничких, научнопопуларних и публицистичких текстова, а и примера из писмених		

	аргументативни текст позивајући се на чињенице; – користи технички и сугестивни опис у изражавању; – препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу; – пронађе потребне информације у нелинеарном тексту; – напише електронску (имејл, SMS) поруку поштујући нормативна правила; – примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.); – састави текст репортажног типа (искуствени или фикционални); – правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским текстовима	Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. Хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и ствари. Афоризам. Пословице, изреке; питалице; загонетке. Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет. Драмска ситуација. Драма у ужем смислу. ПРАВОПИС Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница. правописних знакова. ОРТОЕПИЈА Дугоузлазни и дугосилазни	радова ученика: коришћење исказа из говорних ситуација; прављење табела и дијаграма - употреба НТЦ методе приликом учења нових и ученицима потпуно непознатих појмова и имена догађаја или личности; - израда презентације; -асоцијације; -рад у групама, пару или индивидуални; -квизови; -тест; домаћи задаци; -препричавањем познатих текстова са променом тачке приповедања, казивањем одређене приче из угла аутора, лика, приповедача ученици спознају технике приповедања и употребљавају их у конкретним ситуацијама. Анализом дескриптивних текстова и		

	намењеним младима	акценат. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); вежба аргументовања (дебатни разговор). Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака	трансформацијом неуметничког текста примењују стечена знања о стилским могућностима језика кроз асоцијације, ребусе, квиз, радом у пару, групи, индивидуално; -аналитичко-синтетичке методе и вежбања; -проблемска настава; - самостално решавање проблема; -истраживачки метод; -амбијентална настава; - вербалне методе; -рад на тексту; -дискусија; -дебата; -презентације; -вежбање акцента уз коришћење аудио записа; -лексичко-семантичко-стилске вежбе; -изговарање брзалица; -подстицање на самостално исправљање		

		у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту.	грешака у смс и интернет комуникацији; -упућивање на служење правописом; -компаративна анализа(филм и књ.дело); -локализовање дела; -различити облици читања; -рад у групама, пару;		

Назив предмета	**ЛИКОВНА КУЛТУРА**
Циљ	**Циљ** учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.
Разред	**Седми**
Годишњи фонд часова	**36**

Циљеви	**ИСХОДИ** По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	**Садржаји**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**
– коришћење традиционалне технике и одабраних савремених средстава за ликовна истраживања; – изражавање, одабраним ликовним елементима, емоција, стања или имагинације; – обликовање композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи;	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; – обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и	**ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА** Композиција. Боје и емоције, стилизација облика. Композиција линија, композиција боја, композиција облика. Равнотежа, контраст, понављање и степеновање облика, варијације. Орнамент и арабеска. Пропорције. Пропорције главе и тела.	- вербално текстуални – кроз објашња вање, резговор и дискусију дефинисање појма арабеска и њених карактеристика -амбијентална настава	- Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку - Мотивише ученике - Дијагностицира индивидуалне способности	-Прихвата нове појмове -Користи и практично примењује нова сазнања и појмове -Самостално се изражава -Овладава новим ликовним техникама кроз свој рад -Самостално процењује своја постигнућа

– коришћење, сам или у сарадњи са другима, одабраних извора, података и информација као подстицај за стваралачки рад; – разговарање о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; – уважавање себе и других када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; – учествовање у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; – прављење, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; – представљање својих и радова других, кратко, аргументовано и афирмативно;	перспективи; – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; – уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; – прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације;	Перспектива. Колористичка, ваздушна, линеарна перспектива. **КОМУНИКАЦИЈА** Теме. Историјска, религијска и митолошка тема. Оригинал, копија и плагијат. Дигитална фотографија. Кадар, селфи и аутопортрет.	- илустративи кроз конкретне примере из човекове средине, природе и историје уметности корелацијом са другим наставним предметима (за сваку наставну јединицу); - пректично демонстративн и кроз употребу разних прво појединачних основних, а потом комбинованих ликовних материјала и техника (цртеж, слика, вајање, графика, колаж...); - креирање задатака; - подстицање, коректура; - естетска	ученика -Оспособљава ученике да користе различите ликовне технике, подстиче ученике, даје савете -Уводи ученике у нове термине, приближава апстрактне појмове -Јасно формулише проблеме и задатке, објашњава, врши проверу, даје смернице за рад - Уочава и прати интелектуалне и сазнајне промене код ученика - Партнер у педагошкој	

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ(КОМПЕТЕНЦИЈЕ: активна примена наученог. Опште описују крајњу сврху учења предмета):
Основна карактеристика наставног предмета ликовна култура је усмереност на целокупан развој ученика, а посебно на развој визуелног опажања и креативности. Наставник креира наставу која омогућава развој опажања детаља и целине, способност самосталног повезивања опаженог и визуелно памћење; стваралачко и критичко мишљење; моторику; естетске критеријуме; радозналост; имагинацију; самосталност; самопоуздање; истрајност; одговоран однос према себи, другима, раду и окружењу; поштовање различитих мишљења, култура, идеја и индивидуалног доживљаја опаженог; разумевање себе и других; емпатију; сензибилитет и разумевање визуелног света у коме живе.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ(описује специфичне способности учења које омогућавају да се развија општа предметна компетенција):

Практичан ликовни рад у највећој мери омогућава развој стваралачког мишљења, стицање ликовне писмености и оспособљавање за изражавање замисли, идеја, имагинације, утисака, емоција, доживљаја, ставова, запажања, порука... Улога наставника је да сваком ученику омогући да дође до своје идеје (теме) за рад, да одабере одговарајућу технику и материјал у складу са својом идејом, да неспутано истражује. Оспособљавање за визуелну комуникацију, осим визуелног изражавања, подразумева и разумевање визуелних информација у најширем смислу. Основни услов за разумевање информација је развијено визуелно опажање. Препорука је да наставник прво подстакне ученике да посматрају изглед једноставних предмета са свих страна, под различитим угловима и при различитом осветљењу, да уочавају доминантна својства по којима је предмет препознатљив, а затим да постепено проучавају сложеније облике. На исти начин, поступно, ученици проучавају природу, окружење, жива бића, начин кретања, уметничка дела и вербално и визуелно изражавају и пореде утиске.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Историја	6	Турско освајање Балканског полуострва - приближавање исламске уметности (арабеске) кроз примере у нашој околини	-естетичка компетенција -компетенција за учење
Математика	5 7	Осна симетрија – симетрија као честа ликовна карактеристика арабеске Пропорције и њихова примена – математичко и ликовно схватање пропорције, упоређивање и продубљивање значења	-естетичка компетенција -компетенција за учење
Историја	5 7	Стара Грчка – пропорције људског тела по Поликлету и Праксителу Хуманизан и ренесанса – обнављање античких вредности, па и односа према пропорцијама људског тела и уметности уопште	-естетичка компетенција -компетенција за учење
Информатика и рачунарство	5 7	Увод у мултимедију Анимација Обрада видео записа – обједињавање покрета, игре и звука, то јест стварање филма, анимације представе и сличног увек обухвата део везан за информатику и рачунарство	-естетичка компетенција -компетенција за учење -рад са подацима и информацијама

Физика	7 8	Равнотежа тела – у области композиција и простор посебно се бавимо равнотежом Светлосне појаве – за фотографију пресудна је светлост	-естетичка компетенција -компетенција за учење
Српски језик	5-8	Књижевност – у области Обједињавање покрета, игре и звука, првенствено се полази од књижевног дела, драмског текста или сценарија	-естетичка компетенција -компетенција за учење -комуникација

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Напредак ученика процењује се такозваном алтернативном (или аутентичном) методом. Процењивање и оцењивање не треба изједначавати. Сврха процене и самопроцене је праћење напретка ученика како би наставник подржао развој потенцијала сваког ученика (настава је индивидуализована). Наставник може и да састави чек-листе за процену и самопроцену напретка. Корисно је за ученике да самостално и на погодан и безбедан начин сами качe своје радове да би могли, уз дискретно вођење и посредовање наставника, да пореде решења постављених проблема, како би учили на разликама. Овај вид учења је уједно и вид процене и самопроцене који је сврсисходнији за наставу ликовне културе.

Оцењивање постигнућа (нивоа остварености исхода) врши се према Правилнику о оцењивању. Имајући у виду развојну природу предмета која уважава индивидуалне способности и брзину напредовања, неопходно је водити рачуна о томе да се избегне оцењивање даровитости и подстицање борбе за оцену, а да се цени однос према раду и подржи напредовање у стваралаштву.

Назив предмета **МУЗИЧКА КУЛТУРА**

Циљ **Циљ** наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Разред **Седми**

Годишњи фонд часова **36**

ЦИЉЕВИ	**ИСХОДИ УЧЕЊА**	**ТЕМА И САДРЖАЈ**	**НАЧИН ОСТВАРИВАЊА**	**АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА**	**АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА**
- Стицање знања о музици у различитим епохама; - Разумевање улоге музике у друштву; - Упознавање музичких изражајних средстава, инструмената, жанрова и облика.	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку; - опише начин добијања тона код жичаних инструмената; - повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; - наведе изражајна средстава музичке	**Човек и музика:** Барок. Рођење опере. Клаудио Монтеверди. Облици вокално-инструменталне музике (ораторијум, кантата). Инструментална музика: солистичко, камерно и оркестарско музицирање. Инструментални облици: свита, кончерто гросо.	- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике. - Подстицање изражавања ученика о слушаном делу. - Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва. - Стварање код ученика навике праћења и похађања концертних приредби. -Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. -Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самосталност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање,	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач,

	уметности карактеристична за период барока и класицизма; - уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму; - препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; - објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; - технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;	Антонио Вивалди, Јохан Себастијан Бах и Георг Фридрих Хендл. Класицизам Појам сонате и симфоније. Жанрови класичне музике – опера, црквени жанрови, симфонијска, концертантна, камерна (посебно гудачки квартет), солистичка музика. Јозеф Хајдн, Волфганг Амадеус Моцарт и Лудвиг ван Бетовен. Развој српске црквене музике.		бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	евалуатор, саставља тест знања.
- Подстицање креативности у свим музичким	У оквиру области/теме ученица/ученик ће	**Музички инструменти:**	- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике.	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује,	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже,

активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике) - Учествовање у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст - Осмишљавање музике за школску представу, приредбу, перформанс; - Развијање музикалности и креативности.	бити у стању да: - разликује музичке форме барока и класицизма; - идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; - идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба; - изводи музичке примере користећи глас и покрет, самостално и у групи.	Жичани: трзалачки и гудачки. Градитељске школе. Појам симфонијског оркестра. Српски народни музички инструменти.	- Подстицање изражавања ученика о слушаном делу. - Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. - Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самостал-ност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

- Стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике; - Подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - Упознавање звука нових инструмената; - Слушање вредних дела уметничке и народне музике.	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање и покрет; - комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом или покретом.	**Слушање музике:** Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне музике барока и класицизма. Слушање вокалних, вокално-иструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела традиционалне народне музике.	- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике. - Подстицање изражавања ученика о слушаном делу. - Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. - Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самостал-ност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

				мини пројекта, решава задатке.	
- Неговање способности извођења музике ; - Подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - Упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности; - Примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању - Развија координацију и моторику кроз покрет; - Изражава доживљај музике језиком других уметности (плес,глума,писана	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; - понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама.	**Извођење музике:** Певање песама по слуху и из нотног текста (солмизацијом) самостално и у групи. Певање песама у комбинацији са покретом у стилу музике барока, класицизма.	- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике. - Подстицање изражавања ученика о слушаном делу. - Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. - Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самостал-ност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

или говорна реч,ликовна уметност). - Упознавање занимања музичке струке.				учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	
- Подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - Развијање критичког мишљења; - Упознавање занимања музичке струке ; - Подстицање код ученика жеље да се активније баве музиком;	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - критички просуђује утицај музике на здравље; - користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	**Музичко стваралаштво:** Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Реконструкција музичких догађаја у стилу барока и класицизма.	- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике. - Подстицање изражавања ученика о слушаном делу. - Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. - Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самостал-ност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

				информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: барок, ораторијум, кантата, свита, кончерто гросо, класицизам, соната, симфонија, камерна музика.

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Ученик ће моћи да ужива у различитим музичким садржајима. Свестан је различитих утицаја музике на њега и улоге музике у друштвеним догађајима. Ученик разуме неопходност сарадње, међусобног подстицања и уважавања у заједничком музицирању и повезује ставове и искуства у свакодневном групном раду.
Ученик повезује музику са историјским, религијским, научним и осталим релевантним димензијама људског живота. Разуме везу између културног идентитета и музике, повезује музичка знања и вештине са различитим видовима сопственог изражавања. Учествује у музичким активностима школе и заједнице. Ученик разуме музичке стилове у односу на друштвена дешавања и има критички однос према музици. Креативно користи музичка знања, вештине и искуства у подстицању индивидуалног и групног изражавања и сарадње и презентована знања. Даје свој допринос у очувању традиције и културног идентитета путем музике.
СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Ученик познаје језик музике и изражава се гласом и покретом индивидуално и/или у групи. Ученик слушно препознаје основне карактеристике музичке уметности и развија естетску осетљивост. Користи различите музичке изражајне елементе у исказивању својих осећања, идеја и комуникацији са другима, слушно препознаје различите жанрове музичке уметности са посебним акцентом на аутентични музички фолклор. У свакодневном животу примењује стечена музичка искуства и знања и истражује могућности ИКТ-а за слушање, стварање и извођење музике. Ученик комуницира покретом уз музику. Креативно примењује стечена музичка искуства у изражавању и представљању ставова, идеја и у комуникацији са другима. Уважава и истражује музичке садржаје различитих жанрова, стилова и култура. Доприноси очувању и развоју музичке културне баштине. Има критички став према музици. Повезује и користи музику са ИКТ-ом у стварању и презентовању знања. Прати и учествује у музичком животу заједнице.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Географија	**VIII**	Карактеристичност саме државе, културе, нације.	Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција
Српски језик	**VI**	Тумачење литерарног текста	Рад са подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација
	VII	Упоређивање са делима српске књижевности.	
Историја	**VIII**	Стављање човека у историјском контексту у музици. Утицај историје на стваралаштво композитора.	Рад са подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација
Информатика и рачунарство	**VII**	Рад на тексту Израда презентације	Дигитална компетенција

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА

Настава музичке културе подразумева учешће свих ученика, а не само оних који имају музичке предиспозиције.Како је предмет Музичка култура синтеза вештина и знања, полазна тачка у процесу оцењивања треба да буду индивидуалне музичке способности и ниво претходног знања сваког ученика. Битни фактори за праћење музичког развоја и оцењивање сваког ученика су ниво његових постигнућа у односу на дефинисане исходе као и рад, степен ангажованости, кооперативност, интересовање, став, умешност и креативност.Тако се у настави Музичке културе за исте васпитно-образовне задатке могу добити различите оцене, као и за различите резултате исте оцене, због тога што се конкретни резултати упоређују са индивидуалним ученичким могућностима.

Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима музичких активности. Главни критеријум за процес праћења и процењивања је начин ученичке партиципације у музичком догађају, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање.

У зависности од области и теме, постигнућа ученика се могу оценити усменом провером, краћим писаним проверама (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања. Поред ових традиционалних начина оцењивања, треба користити и друге начине оцењивања као што су:

1. допринос ученика за време групног рада,
2. израда креативних задатака на одређену тему,
3. рад на пројекту (ученик даје решење за неки проблем и одговара на конкретне потребе),
4. специфичне вештине.

У процесу вредновања резултата учења наставник треба да буде фокусиран на ученичку мотивацију и ставове у односу на извођење и стваралаштво, способност концентрације, квалитета перцепције и начин размишљања приликом слушања, као и примену тероетског знања у музицирању.

Наставник треба да мотивише ученика на даљи развој, тако да ученик осети да је кроз процес вредновања виђен и подржан, као и да има оријентацију где се налази у процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања. Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања у вези са тим шта ученик осећа као препреке (вољне и невољне) у свом развоју, као и на које начине се, из ученикове перспективе, оне могу превродити.

Када је у питању вредновање области Музичко стваралаштво, оно треба вредновати у смислу стваралачког ангажовања ученика, а не према квалитету насталог дела, јер су и најскромније музичке импровизације, креативно размишљање и стварање, педагошки оправдане.

Узимајући у обзир циљ предмета неопходно је имати на уму да се оквир вредновања процеса и резултата учења одвија највише у учениковом живом контакту са музиком, тј.извођењу и стваралаштву, а такође и слушању музике. Теоретско знање треба да има своју примену и функцију у ученичком изражавању кроз музику и у контакту са музиком.Како процес учења у оквиру сваког часа треба да обухвати све области, посматрање ученика у живом контакту са музиком је истовремено показатељ квалитета процеса учења, као и идеална сцена за вредновање остварености исхода.Сумативно вредновање треба да буде осмишљено кроз задатке и активности које захтевају креативну примену знања.Диктате не треба практиковати, ни задавати.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад.Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасним и ефективним требало би унапредити.

Хор и оркестар

ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	САДРЖАЈ	НАЧИН ОСТВАРАИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и	Ученик ће бити у стању да: - кроз свирање и покрет развоја сопствену координацију и моторику; - искаже своја осећања у току извођења музике; - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; - учествује у школским приредбама и манифестацијама	-певање, свирање и основе музичке писмености -обрада и певање народне, дечје, уметничке песме, каноне и песме наших и страних композитора. - на дечјим ритмичким и мелодијским инструментима извођење песме одговарајуће тежине	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја нова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања;	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама

правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.				- формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; -развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник – ученик и интеракцију међу ученицима која је у функцији учења; - поставља питања и одговара на питања; - помаже ученику да прецизира своје исказе; -пружа потребну помоћ ученицима, мотивише их, подстиче и подржава; -прати напредовање сваког ученика и вреднује његово постигнуће и даје разумљиву

					повратну информацију о њиховом раду; -учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак.
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање	Ученик ће бити у стању да: - вербализује свој доживљај музике; - анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; - илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу.	- слушање вокалне, вокално-инструменталне и инструменталне композиције наших и страних композитора, - ученици препознају и упознају звук инструмента у примерима које слушају, - представљање изгледа и могућности инструмента.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја нова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче;

толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.				преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; -развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник – ученик и интеракцију међу ученицима која је у функцији учења; - поставља питања и одговара на питања; - помаже ученику да прецизира своје исказе; -пружа потребну помоћ ученицима, мотивише их, подстиче и подржава; -прати напредовање сваког ученика и

					вреднује његово постигнуће и даје разумљиву повратну информацију о њиховом раду; -учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак.
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности	Ученик ће бити у стању да: - изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; - комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом,инструментом или покретом; - користи могућности ИКТ за музичко стваралаштво.	- подстицање музичке креативности кроз импровизацију на доступним инструментима. - импровизовање дијалога на инструментима Орфовог инструментарија. - стварање дечје песме.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја нова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања

колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.				проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; -развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник – ученик и интеракцију међу ученицима која је у функцији учења; - поставља питања и одговара на питања; - помаже ученику да прецизира своје исказе; -пружа потребну помоћ ученицима, мотивише их,

					подстиче и подржава; -прати напредовање сваког ученика и вреднује његово постигнуће и даје разумљиву повратну информацију о њиховом раду; -учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак.

Хор

ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	САДРЖАЈ	НАЧИН ОСТВАРАИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и	Ученик ће бити у стању да: - кроз свирање и покрет развоја сопствену координацију и моторику; - искаже своја осећања у току извођења музике; - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; - учествује у школским приредбама и манифестацијама	-певање, свирање и основе музичке писмености -обрада и певање народне, дечје, уметничке песме, каноне и песме наших и страних композитора. - на дечјим ритмичким и мелодијским инструментима извођење песме одговарајуће тежине	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја нова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања;	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама

правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.				- формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; -развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник – ученик и интеракцију међу ученицима која је у функцији учења; - поставља питања и одговара на питања; - помаже ученику да прецизира своје исказе; -пружа потребну помоћ ученицима, мотивише их, подстиче и подржава; -прати напредовање сваког ученика и вреднује његово постигнуће и даје разумљиву

					повратну информацију о њиховом раду; -учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак.
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање	Ученик ће бити у стању да: - вербализује свој доживљај музике; - анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; - илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу.	- слушање вокалне, вокално-инструменталне и инструменталне композиције наших и страних композитора, - ученици препознају и упознају звук инструмента у примерима које слушају, - представљање изгледа и могућности инструмента.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја нова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче;

толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.				преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; -развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник – ученик и интеракцију међу ученицима која је у функцији учења; - поставља питања и одговара на питања; - помаже ученику да прецизира своје исказе; -пружа потребну помоћ ученицима, мотивише их, подстиче и подржава; -прати напредовање сваког ученика и

					вреднује његово постигнуће и даје разумљиву повратну информацију о њиховом раду; -учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак.
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности	Ученик ће бити у стању да: - изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; - комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом,инструментом или покретом; - користи могућности ИКТ за музичко стваралаштво.	- подстицање музичке креативности кроз импровизацију на доступним инструментима. - импровизовање дијалога на инструментима Орфовог инструментарија. - стварање дечје песме.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја нова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања

колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.				проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; -развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник – ученик и интеракцију међу ученицима која је у функцији учења; - поставља питања и одговара на питања; - помаже ученику да прецизира своје исказе; -пружа потребну помоћ ученицима, мотивише их,

					подстиче и подржава; -прати напредовање сваког ученика и вреднује његово постигнуће и даје разумљиву повратну информацију о њиховом раду; -учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Историја

РАЗРЕД: VII (седми)

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
- разумевање појма "нови век" и основних одлика тог историјског периода; - разумевање основних одлика капиталистичког друштва; - стицање знања о најзначајнијим државама нововековне Европе; - стицање знања о личностима које су обележиле Нови век у општој и националној историји; - разумевање улоге религије у друштву	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи	**ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА** **ПРОШЛОСТИ** ***Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата*** ***Историјски извори за изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог***	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -израда паноа о историјским периодима -домаћи задаци	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају -разликују -дефинишу -решавају тестове -израђују пано	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава -демонстрира - вреднује

новог века; - упознавање културних и техничких достигнућа нововековне Европе; - коришћење историјских карата за период Новог века;	пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању;	***светског рата и њихова сазнајна вредност*** (материјални, писани, аудио и визуелни)			и евидентира постигнућа ученика
Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
- Разумевање појма револуција; -стицање знања о развоју машинске производње; -разумевање утицаја индустријске револуције на културни развој и настанак радничке класе; -разумевање утицаја индустријске	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између	**ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА** **(до средине XIX века)** ***Индустријска револуција*** (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе)	анализа текста,слика из уџбеника -дијалог -употреба НТЦ методе приликом учења нових и ученицима потпуно непознатих појмова и имена догађаја или личности -израда паноа или презентација -домаћи задаци -посета местима на којима је су подигнути Први и Други српски устанак	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају -разликују -дефинишу -класификују -раде домаће задатке	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава

револуције на рушење апсолутистичких монархија и промену државних уређења; -разумевање појма људска права -стицање знања о борби за људкса права и политичке слободе -уочавање улоге и значаја Француске револуције у целокупној борби за политичка и лична права и слободе -уочавање утицаја Наполеонових ратова на ширење револуционарних идеја; -уочавање	развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и	***Политичке револуције*** (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма) ***Наполеоново доба*** (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес)	и значајним споменицима посвећеним Карађорђу и књазау Милошу.		-демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

повезаности међународних односа и утицаја великих сила на међународни политички живот; -Продубљивање знања о борби Срба за стварање нововековне српске државе; -проширивање знања о личностима које су обележиле ту борбу; -стицање знања о владавини династије Обреновић; -уочавање значаја односа великих сила према тој борби; -разумевање појма устав, уставобранитељи, опозиција;	процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске	***Свакодневни живот и култура*** (промене у начину живота) ***Источно питање и балкански народи*** (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење) ***Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу***			

- стицање знања о развоју државних и културних установа као и о националном програму Срба; -стицање знања о борби за стварање независне црногорске државе; -разумевање појма теократија; - развијање критичког мишљења -стицање знања о положају Срба под турском и хабзбуршком влашћу; -упознавање са културним животом Срба под хабзбуршком и	промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у	***Српска револуција 1804–1835*** (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај) ***Развој модерне српске државе*** (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа) ***Црна Гора у доба владичанства*** (основна обележја државног и друштвеног уређења)			

турком влашћу; -стицање знања о борби за ослобођење Срба од турске и хабзбуршке власти -упознавање политичког развоја Црне Горе;	тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од	***Истакнуте личности:*** Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарта, вожд Карађорђе, кнез Милош, кнегиња Љубица, Доситеј Обрадовић, Вук Караџић, прота Матеја Ненадовић, Петар I и Петар II Петровић Његош, Сава Текелија, митрополит Стефан Стратимировић.			

	небитног у историјској нарацији; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.				

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
Стицање знања о политичким, привредним и културним приликама у свету крајем 19. века; -стицање знања о борби за укидање феудализма и	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и	**ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА**	анализа текста,слика из уџбеника -дијалог -употреба НТЦ методе приликом учења нових и ученицима потпуно непознатих појмова и имена догађаја или	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад

политичке слободе -разумевање појма нација и национална држава -стицање знања о настанку данашње Италије, Немачке и САД -стицање знања о националним покретима на Балкану крајем 19. века; -оспособљавање ученика да повезују различите историјске садржаје са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом;	процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи	***Рађање модерних држава, међународни односи и кризе*** (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства) ***Промене у привреди, друштву и култури*** (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот)	личности -анализа изворних текстова и истраживачки рад -пројектна настава -израда паноа и реферата -израда презентације -асоцијације -рад у групама, пару или индивидуални -квизови -тест -домаћи задаци -посета споменицима посвећеним значајним личностима и догађајима из овог периода	- уочавају -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове	- објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

-Стицање знања о положају српског народа од 1878. до 1903. године; -сагледавање значаја проглашења независности Србије; -упознавање специфичности владавина српских династија; -проширење знања о привредном и културном напретку Србије од 1878. до 1903. године; -стицање знања о положају Срба у Хабзбуршком и Османском царству и њиховој борби за самосталношћу;	њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника	***Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење*** (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хабзбуршком и османском влашћу) ***Истакнуте личности:*** Ђузепе Гарибалди, Ото фон Бизмарк, Наполеон III, краљица Викторија, Абрахам Линколн, Карл Маркс, браћа Лимијер, Алфред Нобел, кнез			

- развијање критичког мишљења	различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите	Александар Карађорђевић, кнез Михаило, краљ Милан, краљица Наталија и краљ Александар Обреновић, књаз Никола Петровић, Илија Гарашанин, Јован Ристић, Никола Пашић, Стојан Новаковић, патријарх Јосиф Рајачић, Катарина Ивановић, Светозар Милетић, Бењамин Калај, Алекса Шантић			

	историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на				

	коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарацији; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.				

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
Стицање знања о политичким, привредним и културним приликама у свету почетком 20. века; -стицање знања о националним покретима на Балкану почетком 20. века; -стицање знања и разумевање међународних односа крајем 19. и почетком 20 века -разумевање појмова колонијализам и империјализам -оспособљавање ученика да повезују различите историјске садржаје са	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности	**ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА** ***Међународни односи и кризе*** (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). ***Култура, наука и свакодневни живот*** (Светска изложба у Паризу, примена	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу -вежба -израда паноа о историјским периодима -рад у групи и сарадња -пројектна настава	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

одговарајућом временском одредницом и историјским периодом; -Стицање знања о положају српског народа од 1903. до 1914. године; -упознавање специфичности владавина српских владара почетком 20. века -разумевање појмова политичке странке и парламентаризам -стицање знања и разумевање политичке ситиуације у Краљевини Србији	друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам,	научних достигнућа, положај жена) ***Краљевина Србија и њено окружење*** (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима) ***Велики рат***	-израда ПП презентација -проблемска настава -израда реферата и других радова -домаћи задаци -посета споменицима посвећеним значајним личностима и догађајима из овог периода		

-упознавање са основама југословенске идеје -проширење знања о привредном и културном напретку Србије од 1903. до 1914. године; -стицање знања о узроку, току и поводу Првог светског рата - разумевање исхода и последица Првог светског рата -уочавање карактеристика рата као појаве	уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама	(узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању) ***Истакнуте личности:*** Алберт Ајнштајн, Пјер и Марија Кири, Сигмунд Фројд, Михајло Пупин, Никола Тесла, Хенри Форд, Вилхелм II, Николај II Романов, Вудро Вилсон, краљ Петар и			

-стицање знања о положају Срба у Хабзбуршком и Османском царству и њиховој борби за самосталношћу; -упознавање политичког развоја Црне Горе; - развијање критичког мишљења -Упознавање основних узрока и повода за избијање Првог светског рата; -стицање знања о ставовима зараћених земаља и њиховим ратним циљевима;	датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у	престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић, Драгутин Димитријевић Апис			

-описивање и разумевање ратних операција на најзначајнијим фронтовима; -вредновање карактера Првог светског рата и његових последица; -разумевање појма револуција, узрока и последица револуција у Европи;	садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарацији; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; идентификује историјске споменике				

	у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања				

Кључни појмови садржаја: револуција, Велики рат, држава, привреда, криза, међународни односи, индустрија, династија, култура, наука, Источно питање, Балкан, конгрес, индустријско доба, људска права, уставност, Сретењски устав, уставна и парламентарна монархија, република, Кнежевина Србија, Краљевина Србија, либерализам, национализам, социјализам, империјализам, колонијализам, расизам

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Основни ниво: Ученик имениује хронолошке и просторне одреднице; препознаје и користи различите врсте историсјких извора у једноставним истраживачким задацима, разлкује чињенице од интерпретација; познаје основне појмове из историје цивилизације, именује најистакнутије историјске личности; описује повезаност најважнијих историјских догађаја, појава, процеса; разликује узроке и последице важних историјских догађаја и појава; показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу свог народа, других народа и етничких заједница у духу толеранције и демократских вредности у школском и ваншколском окружењу.

Средњи ниво: Ученик примењује хронолошке и просторне одреднице; разуме најважније догађаје и појаве и зна истакнуте лучности из опште и националне историје; разуме узрочно - последичне везе историјских догађаја; има активан однос према културно- историјском наслеђу свог народа, других народа и етничких заједница у духу толеранције и демократских вредности у школском и ваншколском окружењу. Орјентише се у историјском времену и простору, разуме историјске процесе и токове, користи и самостално проналази различите изворе података, критички разматра њихову поузданост и ваљаност и оспособљен је да резултате истраживања представи усмено, писано, графички и уз коришћење ИКТ –а.

Напредни ниво: Ученик упоређује и анализира догађаје у хронолошком и просторном одређењу; самостално закључује шта је узрок, а које су последице историјских догађаја; анализира садржај историјских извора; осмишљава активности са циљем очувања културно-историјског наслеђа свог народа, других народа и етничких заједница у духу толеранције и демократских вредности у школском и ваншколском окружењу.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Разумевање историје и критички однос према прошлости и садашњости

Основни ниво: Учењем историје ученик је оспособљен да: препознаје и користи основне појмове из историје цивилизације и наводи значајне догађаје, појаве и личности из историје људског друштва; именује хронолошке одреднице и зна да их користи у разумевању прошлости и садашњости; разликује врсте историјских извора и користи понуђене у једноставним истраживачким задацима;

Средњи ниво: Учењем историје ученик је оспособљен да: одговорно и активно се односи према сопственим правима и обавезама, културно - историјском наслеђу, меморијалима и празницима свог народа, других етничких, друштвених група и верских заједница; комуницира у вршњачкој групи на толерантан начин и уз поштовање основних људских права.

Напредни ниво: Учењем историје ученик је оспособљен да: планира активности са циљем очувања културно -историјског наслеђа, меморијала и празника свог народа, других етничких, друштвених група и верских заједница; конструктивно комуницира у вршњачкој групи и окружењу уз поштовање основних људских права; унапређује толерантан однос у комуникацији заснованој на међусобном уважавању ставова, различитих националних, идејних, конфесионалних или културних позиција.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност садржаја у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Географија	**VII**	.Јужна Европа – културно- цивилизацијске тековине Државе Јужне Европе Средња Европа – културно-цивилизацијске тековине Немачка – основне географске карактеристике Западна Европа – културно-цивилизацијске тековине Француска и Уједињено Краљевство – основне географске	Сарадња Решавање проблема Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција

		карактеристике Источна Европа – културно-цивилизацијске тековине Руска Федерација – основне географске карактеристике Југозападна Азија – природни ресурси и економски развој Афрички Медитеран Становништво Северне Америке. Привреда Северне Америке. Политичка подела	
Српски језик	**VII**	Милутин Бојић: *Плава гробница* Јован Јовановић Змај*: Јутутунска јухахаха* Стефан Митров Љубиша: *Кањош Мацедоновић* (одломак) Радоје Домановић: *Вођа* (одломак) Бранислав Нушић: *Власт* (одломак) Милош Црњански: *Наша небеса* („Крф, плава гробница“ – одломак) Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја Јанко Веселиновић*: Хајдук Станко* (одломак из првог дела романа) Владислав Петковић Дис: *Међу својима*	Сарадња Решавање проблема Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција

Техника и технологија	**VII**	Појам, улога и развој машина и механизама Машине спољашњег и унутрашњег транспорта Производне машине: врсте, принцип рада, појединачна и серијска производња	Сарадња Решавање проблема Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама
Грађанско васпитање	**VII**	Карактеристике људских права – урођеност, универзалност, неотуђивост, недељивост Права и правда Социјална правда Политичке странке у вишепартијском систему –владајуће и опозиционе. Народна скупштина – сврха и надлежности Симулација Народне скупштине	Сарадња Решавање проблема Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву
Ликовна култура	**VII**	Оригинал, копија и плагијат	Сарадња Решавање проблема Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција

			Естетичка компетенција
Музичка култура	**VII**	Класицизам Јозеф Хајдн, Волфганг Амадеус Моцарт и Лудвиг ван Бетовен Развој српске црквене музике Слушање световне и духовне музике барока и класицизма Слушање дела традиционалне народне музике Реконструкција музичких догађаја у стилу барока и класицизма	Сарадња Решавање проблема Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција; Дигитална компетенција
Математика	**VII**	Средња вредност, медијана и мод	Сарадња Решавање проблема Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама
Информатика и рачунарство	**VII**	Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима	Сарадња Решавање проблема Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама

Енглески језик	**VII**	Интервју (Максимилијан Робеспјер)	Рад са подацима и информацијама Комуникација Сарадња
Биологија	**VII**	Имунитет, вакцине Прва помоћ: повреде крвних судова (практичан рад)	Сарадња Решавање проблема Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Географија

РАЗРЕД: седми
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ наставе географије у другом циклусу основног образовања је да сви ученици стекну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнуића, као и да се оспособе за решавање
проблема и задатака у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развијају мотивисаност за учење и интересовање за предметне садржаје. Такође, циљ наставе географије је усвајање знања о природногеографским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору и да допринесе стварању реалне слике о свету као целини и месту и улози Републике Србије у њему.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-стицање знања о географским целинама Европе – Јужна, Средња, Западна, Северна и Источна Европа - упознавање ученика са географским специфичностима и развојним карактеристикама регија које их издвајају у односу на суседне географске регије, политичком поделом и одабраним државама **- објаснити значај Европске уније у свету, као пример интеграционих процеса.**	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: - дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је окружен; највећа острва, полуострва, мореузе, пролазе, ртове -проналази на карти државе проучаване регије и именује их -класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет регије - анализира утицај гео. ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу -проналази податке о бројном стању становништва Европе, појединих регија и држава и издваја целине са највећом густином насељености	**Географске регије Европе** **-Јужна Европа**: културно-цивилизацијске тековине, етничка хетерогеност, туризам, политичка подела. -Државе Јужне Европе: државе бивше СФРЈ, Италија, Шпанија и Грчка – основне географске карактеристике. **-Средња Европа**: културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, природни ресурси и економски развој, урбанизација, политичка подела. -Немачка:основне географске карактеристике.	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови - час у природи, едукативни камп	ставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим ентима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених знања..)	ходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје	**ГЕ.1.1.3**. препознаје и чита географске и допунске елементе карте **ГЕ. 1.4.2.** именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике **ГЕ. 2.1.3.** препознаје и објашњава географске чињенице- објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом **ГЕ. 2.1.4.** приказује понуђене географске податке: на немој карти,картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

- развијање радозналости и интересовања **-развијање толерантног става према различитим народима, њиховим културама и начину живота** **-указати на постајање различитих социјалних, етничких и културних група у Европи.** - **развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу**	-укаже на узроке и последице природног и механичког кретања ст. -описује узроке и последице урбанизације -доводи у везу природне ресурсе са степеном економске развијености -приказује на немој карти географске елементе -тумачи и израђује тематске карте -уз помоћ гео.карте објашњава специфичности појединих просторних целина -анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину -препознаје негативне утицаје човека на животну средину -истражује утицај ЕУ на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету	-**Западна Европа**: културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, природни ресурси и економски развој, урбанизација, политичка подела. -Француска и Уједињено К раљевство: основне географске карактеристике. -**Северна Европа**: природни ресурси и економски развој, народи, политичка подела. -Норвешка: основне географске карактеристике. -**Источна Европа**: културно-цивилизацијске тековине, етничка хетерогеност, природни ресурси и економски развој, политичка подела. -Руска Федерација: основне географске карактеристике. -**Европска унија** :пример интеграционих процеса.	-коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице - израда пројекта -Google учионица	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте	**ГЕ. 2.4.2.** описује природне и друштвене одлике континената и наводи њихове географске регије **ГЕ 3.1.1** доноси закључке о просторним (топографским) и каузуалним везама географских чињеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте **ГЕ. 3.4.2.** објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-стицање знања о општегеографским одликама континента -повезивање природних одлика Азије са просторном дистрибуцијом становништва, размрштајем природних ресурса, развојем и размештајем појединих привредних грана - разумевање поларизованог демографског развоја, савремених миграција и структуре становништва -уочавање контраста руралних насеља и вишемилионских градова, центара глобалних политичких и економских процеса -анализа статистичких података	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: - дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је окружен; највећа острва, полуострва, мореузе, пролазе, ртове -проналази на карти државе проучаване регије и именује их -класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет регије - анализира утицај гео. ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу -проналази податке о бројном стању становништва Азије, појединих регија и држава и издваја целине са највећом густином насељености	**Азија** -Географски положај, границе и величина Азије. -Природне одлике Азије. -Становништво Азије. -Насеља Азије. -Привреда Азије. -Политичка и регионална подела. -**Југозападна Азија**: природни ресурси и економски развој, културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, урбанизација, политичка подела.	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови	ганизује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених ња..)	овезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје	**ГЕ.1.1.3**. препознаје и чита географске и допунске елементе карте **ГЕ. 1.4.2.** именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике **ГЕ. 2.1.3.** препознаје и објашњава географске чињенице- објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом **ГЕ. 2.1.4.** приказује понуђене географске податке: на немој карти,картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-упознавање ученика са географским специфичностима и развојним карактеристикама регија **- развијање радозналости и интересовања** **-развијање толерантног става према различитим народима, њиховим културама и начину живота** **- анализа статистичких података** **-оспособљавање за коришћење и тумачење каузалних и функционалних односа између проучаваних географских објеката, појава и процеса на географским и тематским картама**	-укаже на узроке и последице природног и механичког кретања ст. -описује узроке и последице урбанизације -доводи у везу природне ресурсе са степеном економске развијености -приказује на немој карти географске елементе -тумачи и израђује тематске карте -уз помоћ гео.карте објашњава специфичности појединих просторних целина -анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину -препознаје негативне утицаје човека на животну средину -објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента	**-Јужна Азија**: културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, етничка хетерогеност, урбанизација, политичка подела. **-Југоисточна Азија**: природни ресурси и економски развој, политичка подела. -**Источна Азија**: културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, етничка хетерогеност, природни ресурси и економски развој, урбанизација, политичка подела. **-Централна Азија:** природни ресурси, политичка подела, насеља и становништво.	-коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице - израда пројекта -Google учионица	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте	**ГЕ. 2.4.2.** описује природне и друштвене одлике континената и наводи њихове географске регије **ГЕ 3.1.1** доноси закључке о просторним (топографским) и каузуалним везама географских чињеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте **ГЕ. 3.4.3.** објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-стицање знања о општегеографским одликама континента -повезивање природних одлика Африке са просторном дистрибуцијом становништва, размрштајем природних ресурса, развојем и размештајем појединих привредних грана - разумевање поларизованог демографског развоја, савремених миграција и структуре становништва -уочавање контраста руралних насеља и милионских градова -повезивање колонизације и деколонизације и утицај ових процеса на данашње државе Африке.	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: - дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је окружен; највећа острва, полуострва, мореузе, пролазе, ртове -проналази на карти државе проучаване регије и именује их -класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет регије - анализира утицај гео. ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу -проналази податке о бројном стању становништва Африке, појединих регија и држава и издваја целине са највећом густином насељености	**Африка** - Географски положај, границе и величина Африке. -Природне одлике Африке. -Становништво Африке. -Насеља Африке. -Привреда Африке. -Политичка и регионална подела. -Афрички Медитеран и Сахарска Африка. -Подсахарска Африка**.**	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес са свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених знања..)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац) посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје	**ГЕ.1.1.3**. препознаје и чита географске и допунске елементе карте **ГЕ. 1.4.2.** именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике **ГЕ. 2.1.3.** препознаје и објашњава географске чињенице- објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом **ГЕ. 2.1.4.** приказује понуђене географске податке: на немој карти,картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-упознавање ученика са географским специфичностима и развојним карактеристикама регија **- развијање радозналости и интересовања** **-развијање толерантног става према различитим народима, њиховим културама и начину живота** **- анализа статистичких података** **-оспособљавање за коришћење и тумачење каузалних и функционалних односа између проучаваних географских објеката, појава и процеса на географским и тематским картама**	-укаже на узроке и последице природног и механичког кретања ст. -описује узроке и последице урбанизације -доводи у везу природне ресурсе са степеном економске развијености -приказује на немој карти географске елементе -тумачи и израђује тематске карте -уз помоћ гео.карте објашњава специфичности појединих просторних целина -анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину -препознаје негативне утицаје човека на животну средину -објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента		-коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице - израда пројекта -Google учионица	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте	**ГЕ. 2.4.2.** описује природне и друштвене одлике континената и наводи њихове географске регије **ГЕ 3.1.1** доноси закључке о просторним (топографским) и каузуалним везама географских чињеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте **ГЕ. 3.4.3.** објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-стицање знања о општегеографским одликама континента -указивање на положај Сев. Америке као и на повезаност/раздвојеност са суседним конт. - повезивање природних одлика континента са просторном дистрибуцијом становништва, размрштајем природних ресурса, развојем и размештајем појединих привредних грана -нагласити постојање две културне целине: Англоамерике и Латинске Америке -указати на етапе насељавања и разлике у популационом развоју и структури становништва	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: - дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је окружен; највећа острва, полуострва, мореузе, пролазе, ртове -проналази на карти државе проучаване регије и именује их -класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет регије - анализира утицај гео. ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу -проналази податке о бројном стању становништва, појединих регија и држава и издваја целине са највећом густином насељености	**Северна Америка** -Географски положај, границе, величина и регионална подела Северне Америке. -Природне одлике Северне Америке. -Становништво Северне Америке. -Насеља Северне Америке. -Привреда Северне Америке. -Политичка подела.	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови	ганизује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених ања..)	овезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје	**ГЕ.1.1.3**. препознаје и чита географске и допунске елементе карте **ГЕ. 1.4.2.** именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике **ГЕ. 2.1.3.** препознаје и објашњава географске чињенице- објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом **ГЕ. 2.1.4.** приказује понуђене географске податке: на немој карти,картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-упознавање ученика са географским специфичностима и развојним карактеристикама простора **- развијање радозналости и интересовања** **-развијање толерантног става према различитим народима, њиховим културама и начину живота** **- анализа статистичких података** **-оспособљавање за коришћење и тумачење каузалних и функционалних односа између проучаваних географских објеката, појава и процеса на географским и тематским картама**	-укаже на узроке и последице природног и механичког кретања ст. -описује узроке и последице урбанизације -доводи у везу природне ресурсе са степеном економске развијености -приказује на немој карти географске елементе -тумачи и израђује тематске карте -уз помоћ гео.карте објашњава специфичности појединих просторних целина -анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину -препознаје негативне утицаје човека на животну средину -објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента		-коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице - израда пројекта -Google учионица	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте	**ГЕ. 2.4.2.** описује природне и друштвене одлике континената и наводи њихове географске регије **ГЕ 3.1.1** доноси закључке о просторним (топографским) и каузуалним везама географских чињеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте **ГЕ. 3.4.3.** објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-стицање знања о општегеографским одликама континента -указивање на положај Јуж. Америке као и на повезаност/раздвојеност са суседним конт. - повезивање природних одлика континента са просторном дистрибуцијом становништва, размрштајем природних ресурса, развојем и размештајем појединих привредних грана -указати на етапе насељавања и колонозацију, етничку и расну разноликост	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: - дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је окружен; највећа острва, полуострва, мореузе, пролазе, ртове -проналази на карти државе проучаване регије и именује их -класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет регије - анализира утицај гео. ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу -проналази податке о бројном стању становништва, појединих регија и држава и издваја целине са највећом густином насељености	**Јужна Америка** Географски положај, границе и величина Јужне Америке. -Природне одлике Јужне Америке. -Становништво Јужне Америке. -Насеља Јужне Америке. -Привреда Јужне Америке. -Политичка подела.	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови	ганизује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених ања..)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје	

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-упознавање ученика са географским специфичностима и развојним карактеристикама простора **- развијање радозналости и интересовања** **-развијање толерантног става према различитим народима, њиховим културама и начину живота** **- анализа статистичких података** **-оспособљавање за коришћење и тумачење каузалних и функционалних односа између проучаваних географских објеката, појава и процеса на географским и тематским картама**	-укаже на узроке и последице природног и механичког кретања ст. -описује узроке и последице урбанизације -доводи у везу природне ресурсе са степеном економске развијености -приказује на немој карти географске елементе -тумачи и израђује тематске карте -уз помоћ гео.карте објашњава специфичности појединих просторних целина -анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину -препознаје негативне утицаје човека на животну средину -објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента		-коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице - израда пројекта -Google учионица	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте	**ГЕ. 2.4.2.** описује природне и друштвене одлике континената и наводи њихове географске регије **ГЕ 3.1.1** доноси закључке о просторним (топографским) и каузуалним везама географских чињеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте **ГЕ. 3.4.3.** објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-стицање знања о општегеографским одликама Аустралије и Океаније -указивање на положај Аустралије и Океаније као и на изолованост у односу на друге континенте -истаћи факторе који су довели до формирања пустиња, великог коралног гребена као и аутентичне аустралијске флористичке и зоогеографске области - указати на домицилно становништво (Аборицини, Маори) и придошло европско и азијско становништво	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: - дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је окружен; највећа острва, полуострва, мореузе, пролазе, ртове -проналази на карти државе проучаване регије и именује их -класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет регије - анализира утицај гео. ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу -проналази податке о бројном стању становништва, појединих регија и држава и издваја целине са највећом густином насељености	**Аустралија и Океанија** -Географски положај, границе и величина Аустралије и Океаније. -Природне одлике Аустралије. -Колонијални период и становништво Аустралије. -Насеља Аустралије. -Привреда Аустралије. -Океанија – основна географска обележја. -Политичка и регионална подела.	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови	ганизује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених ања..)	овезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје	**ГЕ.1.1.3**. препознаје и чита географске и допунске елементе карте **ГЕ. 1.4.2.** именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике **ГЕ. 2.1.3.** препознаје и објашњава географске чињенице- објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом **ГЕ. 2.1.4.** приказује понуђене географске податке: на немој карти,картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-упознавање ученика са географским специфичностима и развојним карактеристикама простора **- развијање радозналости и интересовања** **-развијање толерантног става према различитим народима, њиховим културама и начину живота** **- анализа статистичких података** **-оспособљавање за коришћење и тумачење каузалних и функционалних односа између проучаваних географских објеката, појава и процеса на географским и тематским картама**	-укаже на узроке и последице природног и механичког кретања ст. -описује узроке и последице урбанизације -доводи у везу природне ресурсе са степеном економске развијености -приказује на немој карти географске елементе -тумачи и израђује тематске карте -уз помоћ гео.карте објашњава специфичности појединих просторних целина -анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину -препознаје негативне утицаје човека на животну средину -објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента		-коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави - тематски дан - практични радови -мозгалице - израда пројекта - Google учионица	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте	**ГЕ. 2.4.2.** описује природне и друштвене одлике континената и наводи њихове географске регије **ГЕ 3.1.1** доноси закључке о просторним (топографским) и каузуалним везама географских чињеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте **ГЕ. 3.4.3.** објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања програма	Активности		Стандради
				Наставника	Ученика	

-стицање знања о специфичностима Арктика и Антарктика **- упознавање са географским открићима и истраживањима Арктика и Антарктика** **- уочавање на географској карти природних и друштвено-економских појава и процеса и њихових интерактивних веза и односа**	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: -дефинише границе поларних области и показује на карти океане и мора којима је окружен; највећа острва, полуострва, мореузе, пролазе -класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет -анализира утицај гео. ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу -проналази податке о бројном стању становништва	**Поларне области** -Основне географске одлике Антарктика – откриће, назив, географски положај, природне одлике, природни ресурси и научна истраживања. -Основне географске одлике Арктика – откриће, назив, географски положај, природне одлике, природни ресурси и савремена научна истраживања.	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови	ганизује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених ања..)	овезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац) посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје	**ГЕ.1.1.3**. препознаје и чита географске и допунске елементе карте **ГЕ. 1.4.2.** именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике **ГЕ. 2.1.3.** препознаје и објашњава географске чињенице- објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом **ГЕ. 2.1.4.** приказује понуђене географске податке: на немој карти,картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности		Стандарди
				Наставника	Ученика	

-упознавање ученика са географским специфичностима и развојним карактеристикама простора **-оспособљавање за коришћење и тумачење каузалних и функционалних односа између проучаваних географских објеката, појава и процеса на географским и тематским картама**	-приказује на немој карти географске елементе -тумачи и израђује тематске карте -уз помоћ гео.карте објашњава специфичности појединих просторних целина -анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину -препознаје негативне утицаје човека на животну средину -		-коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице - израда пројекта -Google учионица	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте	**ГЕ. 2.4.2.** описује природне и друштвене одлике континената и наводи њихове географске регије **ГЕ 3.1.1** доноси закључке о просторним (топографским) и каузуалним везама географских чињеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте **ГЕ. 3.4.3.** објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

На крају основног образовања и васпитања ученик/ученица има развијене радне навике, поседује основна географска знања и вештине, примењује их у свакодневним ситуацијама; познаје географске везе и законитости, разуме њихову улогу у обликовању света; доприноси заштити и унапређивању животне средине; поштује демографске различитости, људске и националне вредности; комуницира и сарађује у свом окружењу; користи различите изворе информација и картографски приказује основне географске чињенице.

Основни ниво

На крају основног образовања и васпитања на основном нивоу ученик/ученица се оријентише у природи и на географској карти; употребљава најједноставније мерне инструменте за обављање различитих активности. Поседује основна знања о планети Земљи, њеном географском омотачу и препознаје основне законитости, везе и њихов утицај на живот и рад људи. Користи географска знања о физичкогеографским и друштвеногеографским одликама Републике Србије и света које ће ученику/ученици помоћи да рационално планира, организује и унапређује свој живот. Познаје принципе одрживог развоја и одговорног управљања на нивоу локалне средине и државе. Описује демографске различитости, националне и људске вредности и има толерантан став у демократским процесима у својој средини. Доприноси решавању актуелних проблема у својој средини насталих под утицајем природе или човека и учествује у акцијама за отклањање њихових последица.

Средњи ниво

На крају основног образовања и васпитања на средњем нивоу ученик/ученица користи различите изворе информација (географску карту, информационе технологије, писане и електронске медије) ради организовања и унапређивања свакодневних активности у животној средини. Описује појаве, процесе и њихове односе у Сунчевом систему. Идентификује и анализира географске објекте, појаве, процесе и односе у географском омотачу Земље и њихову сталну међуусловљеност и променљивост. Разуме неопходност очувања равнотеже међу свим компонентама природне средине. Ученик/ученица објашњава природногеографске и друштвеногеографске одлике Републике Србије, може да их упоређује са одликама појединих региона у свету и да наведе њихов утицај на друштвени и економски развој Републике Србије и региона. Разуме значај и могућности међународних организација за очување мира, безбедности, развијања пријатељских односа међу народима и пружања помоћи становништву које је погођено елементарним непогодама.

Напредни ниво

На крају основног образовања и васпитања на напредном нивоу ученик/ученицаизводи једноставна теренска истраживања; користи и анализира различите изворе за прикупљање географских података и резултате користи у својим свакодневним активностима; примењује систем за глобално позиционирање (ГПС) и географски информациони систем (ГИС) ради лакшег сналажења у простору и времену. Ученик/ученица интерпретира и објашњава појаве, процесе и односе у Сунчевом систему. Објашњава географске везе и законитости између природних услова, ресурса и људских делатности на националном и глобалном нивоу. Разуме значај природног и културног наслеђа и потребу за њихову валоризацију. Објашњава глобалне друштвеноекономске процесе и анализира њихов утицај на друштвени и економски развој Републике Србије. Негује међусобно разумевање, поштовање различитости и сарадњу, доприноси очувању људских и националних вредности. Планира и доноси

одговарајуће одлуке у свакодневним животним ситуацијама и активно учествује у предузимању иницијативе за очување и заштиту здравља, безбедности људи и животне средине.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

1. ОБЛАСТ: Развијеност и примена географских способности и вештина за решавање одређених ситуација

Основни ниво
Ученик/ученица чита географску карту, употребљава различите географске изворе и статистичке податке. Употребљава најједноставније мерне инструменте и описује податке које они приказују.
Средњи ниво
Ученик/ученица истражује, класификује и приказује елементе географске средине на немој карти, моделом, дијаграмом, табелом, схемом, текстом. Познаје значај примене информационих технологија у свакодневним активностима.
Напредни ниво
Ученик/ученица планира и изводи једноставна теренска истраживања, користи и анализира информације о географским чињеницама датим у писаним и електронским медијима, изводи закључке и примењује их у новим ситуацијама. Примењује информационе технологије ради обављања различитих активности.

2. ОБЛАСТ: Примена географских знања и концептуалног разумевања у одређеним проблемским ситуацијама

Основни ниво
Ученик/ученица препознаје, разликује и именује физичкогеографске, друштвеногеографске и регионалногеографске чињенице и наводи њихове вредности за рационално коришћење у свакодневном животу.
Средњи ниво
Ученик/ученица идентификује и анализира индивидуалност, разноврсност и распрострањеност физичкогеографских и друштвеногеографских чињеница, а регионалногеографске чињенице, везе и законитости сврстава у одређене појмовне категорије и системе.
Напредни ниво
Ученик/ученица анализира и објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у географској средини и предлаже нова решења. Издваја и упређује географске регије.

КОРЕЛАЦИЈЕ

Предмет	Разред	Корелације садржаја	Међупредметна компетенција
Географија -Човек и географија	5	**Регионална географија** -Регионална географија, принципи регионализације. -Хомогеност и хетерогеност географског простора.	Компентенција за целоживотно учење Вештина комуникације
Географија -Географске регије и регионална географија	6		
Географија -Географија Европе -Држава и интеграциони процеси	6	**Географске регије Европе** **-Јужна Европа** -Државе Јужне Европе: државе бивше СФРЈ, Италија, Шпанија и Грчка – основне географске карактеристике. **-Средња Европа** -Немачка:основне географске карактеристике. **-Западна Европа** -Француска и Уједињено Краљевство: основне географске карактеристике. **-Северна Европа** - Норвешка: основне географске карактеристике. **-Источна Европа** -Руска Федерација: основне географске карактеристике. **-Европска Унија**	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Дигитална компентенција, Вештина сарадње, Рад са подацима и информацијама, Вештина за живот у демократском друштву, Еколошка компентенција
Историја -Хуманизам и ренесанса	6		
Историја - Европа и свет на почетку индустријског доба	7		
Музичка култура -Барок и класицизам у 17. и 18.веку	7		
Рачунарство и информатика -Израда пројектног задатка	5		
Шпански језик -Хиспански свет	7	**Географске регије Европе**	

Немачки језик -Немачка и немци	7	**-Јужна Европа** -Државе Јужне Европе: државе бивше СФРЈ, Италија, Шпанија и Грчка – основне географске карактеристике. **-Средња Европа** -Немачка:основне географске карактеристике. **-Западна Европа** -Француска и Уједињено Краљевство: основне географске карактеристике. **-Северна Европа** - Норвешка: основне географске карактеристике. **-Источна Европа** -Руска Федерација: основне географске карактеристике. **-Европска Унија**	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Дигитална компентенција, Вештина сарадње, Рад са подацима и информацијама, Вештина за живот у демократском друштву, Еколошка компентенција
Енглески језик -Географске особености	7		
Грађанско васпитање -Људска права			

Предмет	Разред	Корелација садржаја	Међупредметна компетенција
Географија -Планета Земља	5	**Азија** -Географски положај, границе и величина Азије. -Природне одлике Азије. -Становништво Азије. -Насеља Азије. -Привреда Азије. -Политичка и регионална подела. **-Југозападна Азија** **-Јужна Азија** **-Југоисточна Азија** **-Источна Азија**	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Дигитална компентенција, Вештина сарадње, Рад са подацима и информацијама, Вештина за живот у демократском друштву,
Географија -Становништво и привреда	6		
Историја -Религије: хришћанска црква, исламски свет	6		
Историја -Велика географска открића	6		

Музичка култура Слушам и препознајем: Музика света	6	**-Централна Азија**	Еколошка компентенција
Рачунарство и информатика Израда пројектног задатка	5		

Предмет	Разред	Корелација садржаја	Међупредметна компетенција
Географија -Планета Земља	5	**Африка** - Географски положај, границе и величина Африке. -Природне одлике Африке. -Становништво Африке. -Насеља Африке. -Привреда Африке. -Политичка и регионална подела. -Афрички Медитеран и Сахарска Африка. -Подсахарска Африка**.**	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Дигитална компентенција, Вештина сарадње, Рад са подацима и информацијама, Вештина за живот у демократском друштву, Еколошка компентенција
Географија -Становништво и привреда	6		
Музичка култура Музика афричких племена	7		
Историја -Велика географска открића	6		
Рачунарство и информатика -Израда пројектног задатка	5		
Биологија -Човек и здравље	6		

Српски језик -„Кроз пустињу и прашуму“	6		

Предмет	Разред	Корелација садржаја	Међупредметна компетенција
Географија -Планета Земља	5	**Северна Америка** -Географски положај, границе, величина и регионална подела Северне Америке. -Природне одлике Северне Америке. -Становништво Северне Америке. -Насеља Северне Америке. -Привреда Северне Америке. -Политичка подела.	- Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Дигитална компентенција, Вештина сарадње, Рад са подацима и информацијама, Вештина за живот у демократском друштву, Еколошка компентенција
Географија -Становништво и привреда	6		
Енглеск језик -Географске особености	7		
Историја -Велика географска открића -Грађански рат у САД	6		
Историја -Грађански рат у САД	7		
Рачунарство и информатика -Израда пројектног задатка	5		
Српски језик „Том Сојер“	6		

Предмет и садржај (са којим се корелира)	Разред	Исход корелативних садржаја	Међупредметна Компетенција
Географија -Планета Земља	5	**Јужна Америка** Географски положај, границе и величина Јужне Америке. -Природне одлике Јужне Америке. -Становништво Јужне Америке. -Насеља Јужне Америке. -Привреда Јужне Америке. -Политичка подела.	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Дигитална компентенција, Вештина сарадње, Рад са подацима и информацијама, Вештина за живот у демократском друштву, Еколошка компентенција
Географија -Становништво и привреда	6		
Шпански језик -Хиспански свет	7		
Рачунарство и информатика Израда пројектног задатка	5		
Историја -Велика географска открића	6	**Аустралија и Океанија** -Географски положај, границе и величина Аустралије и Океаније. -Природне одлике Аустралије. -Колонијални период и становништво Аустралије. -Насеља Аустралије. -Привреда Аустралије. -Океанија – основна географска обележја. -Политичка и регионална подела	
Географија -Планета Земља	5		
Географија -Становништво и привреда	6		
Рачунарство и информатика -Израда пројектног задатка	5		

Предмет	Разред	Корелација садржаја	Међупредметна компетенција
Енглески језик Истраживачи и путовања	7	**Поларне области** -Основне географске одлике Антарктика – откриће, назив, географски положај, природне одлике, природни ресурси и научна истраживања. -Основне географске одлике Арктика – откриће, назив, географски положај, природне одлике, природни ресурси и савремена научна истраживања.	-Компентенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Вештина сарадње -Компентенција за живот у демократском друштву -Дигитална компентенција

Начин праћена остварености програма:

- Усмена и писмена провера знања,
- Посматрање и праћење ангажовања ученика,
- Продукти ученичких активности,
- Белешке, домаћи задаци,
- Задовољство ученика на часу,
- Употреба географске карте и атласа

Формативно и сумативно оцењивање:

Формативно оцењивање је редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду а могу бити унете и у педагошку документацију.

Наставник је дужан да се придржава следећих поступака и начина приликом оцењивања ученика:

- Праћење и вредновање ученика на почетку школске године започиње иницијалним тестом на основу чега наставник процењује претходна постигнућа ученика која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног процењивања се не оцењује и служи за планирање рада и даље праћење напредовања ученика;
- На основу усмене и писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу с програмом предмета;
- На основу активности и резултата рада ученика, нарочито: излагања и представљања, учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада;
- На основу практичног рада, огледа, самосталности, показаних вештина у складу са програмом предмета.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА
РАЗРЕД: СЕДМИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

Циљ учења Физике јесте да ученици стекну базичну језичку и научну писменост, оспособе се да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, образложе своје мишљење у оквиру дискусије, упознају природне појаве и основне природне законе и њихову примену у свакодневном животу, развију мотивисаност за учење и напредују ка достизању одговарајућих образовних стандарда. .

Задаци наставе физике су:
-развијање функционалне писмености, упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици
-разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона
-развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање
-развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу и вештине јасног и -прецизног изражавања, развијање логичког и апстрактног мишљења
-схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја, развијање способности за примену знања из физике
-схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине
-развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи
-развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА СЕДМИ РАЗРЕД					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

Оспособити ученика да: Разликује изразе физичких закона од дефиниције физичких величина -коришћење на нивоу примене брзине, убрзања и Другог Њутновог закона механике, -разумевање релативности кретања - мерење и израчунавање брзине и убрзања равномерног променљивог праволинијског кретања - правилно примењивање Трећег Њутновог закона на једноставним римерима - динамичко мерење силе - разликовање скаларне од векторских величина(време, маса, брзина, убрзање, сила) - разумевање како односи сила утичу на врсту кретања - примењивање односа физичких величина које опсују РППК	**Ученик ће бити у стању да:** - зна да дефинише величине којима се описује кретање; брзину, пут, време; РППК; убрзање; Други и Трећи Њутнов закон и јединице ових велочина у SI- сист. - повезује правац и смер брзине и кретања тела; правац и смер убрзања и деловања силе - разликује скаларне од векторских физичких величина (време, маса, брзина, убрзање и сила) -разуме да је сила узрок промене брзине - демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, сила акције и реакције на примерима из окружења; - анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем - зна да решава проблеме кретања тела са константним убрзањем - зна да графички реши проблеме код РППК и примени их, - користи на нивоу примене II и III Њутнов закон механике на једноставнм примерима кретање тела из окружења; - уме да мери и израчунава брзину , убрзање и пут РППК, динамичко мери силу - користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички.	**СИЛА И КРЕТАЊЕ** -Обнављање дела градива из 6. р. које се односи на рав. прав. крет.силу као узрок промене стања тела и инертност тела , Сила као узрок промене брзине тела. Појам убрзања. Успостављање везе између силе, масе тела и убрзања. Други Њутнов закон. Динамичко мерење силе. Међусобно деловање два тела – силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон. Примери Равномерно променљиво праволинијско кретање. Интензитет, правац и смер брзине и убрзања. Тренутна и средња брзина тела. Зависност брзине и пута од времена при равномерно променљивом праволинијском кретању. Графичко представљање зависности брзине тела од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања. *<u>Демонстрациони огледи</u>*: – Илустровање инерције тела помоћу папира и тега. – Кретање куглице низ Галилејев жљеб. – Кретање тела под дејством сталне силе. – Мерење силе динамометром. – Илустровање закона акције и реакције помоћу динамометара и колица, колица са опругом и других огледа (реактивно кретање балона и пластичне боце). ***Лабораторијске вежбе*** **1.** Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жљеб. **2.** Провера Другог Њутновог закона помоћу покретног тела (колица) или помоћу Атвудове машине.	-посматрање, уочавање, описивање, истраживање, анализирање, откривање, процењивање , упоређивање, повезивање знања, израда паноа, учила, презентације, пројекати, писање реферата, есеја, , израда рачунских задатака, писање реферата, есеја, , решавање проблемских задатака, Симулације,	Планира, излаже, упућује, сарађује, координира, демонстрира, контролише, вежбе, систематски прати рад сваког ученика појединачно	Слушају, посматрају, прате, записују, дискутују, постављају питања, закључују, раде тимски, изводе демонстрационе огледе и врше њихову анализу саслуша друге, самостално исказује своје идеје и у тиму размењује знања и искуства,пишу семинарске радове, израђују домаће задатке, читају популарну литературу из физике

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА СЕДМИ РАЗРЕД					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

Оспособити ученика да: - Проширивање знања о гравитационој сили, разликовање силе теже од тежине тела (безстежинско стање) - описивање кретања под дејством силе теже (слободан пад, вертикални хитац) -Ученици треба да науче да израчунају брзину и висину тела које слободно падаи и у случају хица наниже и навише Одређивање убрзања тела које слободно пада -Упознавање силе отпора, силе трења мировања, клизања и котрљања и њихов утицај на кретање -Израчунавање силе трења и силе отпора и повезивање са свакодневним животом -Одређивање коњфицијента трења клизања -Утврђивање и систематизација кретања тела под дејством силе теже и силе трења - способности решавања проблемских задатака	**Ученик ће бити у стању да:** -зна да дефинише: силу теже, убрзање слободног падања, брзину и пут слоб. падања, хица навише и наниже, трење миривања, трење клизања и трење котрљања, силу отпора, силу трења клизања, силу трења котрљања и коефицијент трења и јединице ових велочина у SI- систему - разликује силу теже од тежине тела - зна да опише кретање под дејством силе теже и силе треа и повеже са појавама и примерима из других области и свакодневног живота -решава рачунске и проблемске задатке из силе теже и силе трења - одреди убрзање тела које слободно пада - зна да одреди коефицијент трења	**КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ЗЕМЉИНЕ ТЕЖЕ, СИЛА ТРЕЊА** Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. Галилејев оглед. Слободно падање тела, бестежинско стање. Хитац навише и хитац наниже. Силе трења и силе отпора средине (трење мировања, клизања и котрљања). Утицај ових сила на кретање тела. *<u>Демонстрациони огледи</u>*: – Слободно падање тела различитих облика и маса (Њутнова цев, слободан пад везаних новчића…). – Падање тела у разним срединама. – Бестежинско стање тела (огледи са динамометром, с два тега и папиром између њих, са пластичном чашом која има отвор на дну и напуњена је водом). – Трење на столу, косој подлози и сл. – Мерење силе трења помоћу динамометра. ***Лабораторијске вежбе*** **1.** Одређивање убрзања тела које слободно пада. **2.** Одређивање коефицијента трења клизања.	посматрање, уочавање, описивање, истраживање, анализирање, откривање, процењивање - упоређивање, повезивање знања, израда паноа, презентација, пројеката, писање реферата, есеја, амбијентално учење, израда рачунских задатака, пешавање проблемских задатака, - истраживачк и рад ученика	Планира, излаже, упућује, сарађује, координира, помаже, демонстрира , контролише, прати ток вежбе,систе матски прати рад сваког ученика појединачно	Слушају, посматрају, прате, записују, дискутују, постављају питања, закључују, раде тимски, изводе Демонстраци огледе и врше њихову анализу саслуша друге, самостално исказује своје идеје и тиму размењује знања и искуства ,пишу семинарске радове, израђују домаће задатке, читају популарну литературу из физике

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА СЕДМИ РАЗРЕД					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

Оспособити ученика да: - Утврди знања о појму силе, појму резултанте силе и сагледавање шта се са телом дешава када на њега делују две или више сила дуж истог правца, истог или супротног смера -Упозна се са појмом и врстама равнотеже, тежиштем тела, равнотежом окаченог тела и на хоризонталној подлози - знају момент силе, полуге, равнотежу полуге и њену примену -знају силу потиска и Архимедовим законом - разумеју силу потиска и Архимедов закону кроз експерименте -Одређују густину чврстог тела применом Архимедовог закона -Развијају вештину комуникације при групном раду, вештину страживања и решавања проблема -Утврђивање и систематизација равнотеже тела, као и проширивање знања и повезивање са другим наставним областима и примена у свакодневном животу	**Ученик ће бити у стању да:** -зна да дефинише: Појам силе, резултанту сила које делују на тело на истом правцу; Равнотежу тела и врсте равнотеже; момент силе, полугу; силу потиска и Архимедов закон и јединице ових велочина у SI- систему - зна слагање и разлагање сила - познаје услове када је тело у равнотежи и примену равнотеже - разуме дејство силе потиска и услове пливања и тоњења тела - зна особине течности и гасова да разуме појмове притиска и потиска примени Архимедов закон (корелација са наставом биолпгије да објасни улогу рибљег мехура) -зна да примени закон полуге у свакодневном животу -Одреди густину чврстог тела применом Архимедовог закона -Израђује рачунске и ипроблемске задатке	**РАВНОТЕЖА ТЕЛА** Деловање две силе на тело, појам резултујуће силе кроз различите примере слагања сила. Разлагање сила. Појам и врсте равнотеже тела. Полуга, момент силе. Равнотежа полуге и њена примена. Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закон и његова примена. Пливање и тоњење тела. *Демонстрациони огледи*: – Врсте равнотеже помоћу лењира или штапа. – Равнотежа полуге. – Услови пливања тела (тегови и стаклена посуда на води, Картезијански гњурац, суво грожђе у минералној води, свеже јаје у води и воденом раствору соли, мандарина са кором и без коре у води, пливање коцке леда на води…). ***Лабораторијска вежба*** **1.** Одређивање густине чврстог тела применом Архимедовог закона.	-посматрање, уочавање, описивање, истраживање, анализирање, откривање, процењивање, -упоређивање, повезивање знања, израда паноа, израда учила, презентација, пројеката, -писање реферата, есеја, ,амбијентално учење,-Израда рачунских задатака, -Решавање проблемских задатака, групни, рад у паровима и индивидуални облик рада,	Планира, излаже, упућује, сарађује, координира, помаже, демонстрира, контролише, прати ток вежбе,систематски прати рад сваког ученика појединачно	Слушају, посматрају, прате,записују, дискутују, постављају питања, закључују,раде тимски, изводе демонстрационе огледе и врше њихову анализу саслуша друге, самостално исказује своје идеје и у тиму размењује знања и искуства,пишу семинарске радове, израђују домаће задатке, читају популарну литературу из физике

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА СЕДМИ РАЗРЕД					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

Оспособити ученика да: - Упознају појам рада, механичке, кинетичке и потенцијалне енергије, снаге, икоефицијента корисног дејства - схвате да се у изолованим системима укупна механичка енергија одржава и да то виде на примерима из живота -разумеју да је рад силе једнак промени енергије -- знају да коризе ЗОМЕ на нивоу примене -одређују рад силе под чијим дејством се креће тело и провера закона одржања енергије -умеју да одреде рад, снагу и енергију Рачунским путем -Развију способности примене стеченог знања: повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређења животне средине ЗНАЈУ УМЕЈУ ДА ПРИМЕНЕ СХВАТЕ УПОЗНАЈУ	**Ученик ће бити у стању да:** -зна да дефинише појам механичког рада, снаге, кинетичке и потенцијалне енергије, коефицијент корисног дејства, закон оржања енергије, дефинише њихове мерне јединице у SI- систему - зна да је рад једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију у рад и обрнуто - зна примену закона одржања енергије -Израђује рачунске и проблемске задатке из рада снаге и енергије - зна да практично одреди рад силе под чијим се дејством тело креће по различитим подлогама -зна практичну проверу закона одржања механичке енергије помоћу колица -Повезује научено градиво са биологијом, хемијом, екологијом - Разуме повезаност кретања са силом и енергијом	**МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА** Механички рад. Рад силе. Рад силе теже и силе трења. Квалитативно увођење појма механичке енергије тела. Кинетичка енергија тела. Потенцијална енергија. Гравитациона потенцијална енергија тела. Веза између промене механичке енергије тела и извршеног рада. Закон о одржању механичке енергије. Снага. Коефицијент корисног дејства. *Демонстрациони огледи*: – Илустровање рада утрошеног на савладавање силе трења при клизању тела по различитим подлогама, уз коришћење динамометра. – Коришћење потенцијалне енергије воде или енергије надуваног балона за вршење механичког рада. – Примери механичке енергије тела. Закон о одржању механичке енергије (Галилејев жљеб; математичко клатно; тег са опругом) ***Лабораторијске вежбе*** **1**. Одређивање рада силе под чијим дејством се тело креће по различитим подлогама. **2.** Провера закона одржања механичке енергије помоћу колица.	-посматрање, уочавање, описивање, истраживање, анализирање, откривање, процењивање, -упоређивање, повезивање знања, израда паноа, израда учила, презентација, пројеката, -писање реферата, есеја, ,амбијентално учење, израда рачунских задатака, -Решавање проблемских задатака, истраживачки рад ученика у пару, групи	Планира, излаже, упућује, сарађује, координира, помаже, демонстрира, контролише, прати ток вежбе,систематски прати рад сваког ученика појединачно	Слушају, посматрају, прате,записују, дискутују, постављају питања, закључују, раде тимски, изводе демонстрационе огледе и врше њихову анализу саслуша друге, самостално исказује своје идеје и у тиму размењује знања и искуства,пишу семинарске радове, израђују домаће задатке, читају популарну литературу из физике

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА ШЕСТИ РАЗРЕД					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

Оспособити ученика да: -упознају најцажнија својства агрегатних стања - разумеју да агрегатно стање зависи од температуре - препознају да се механичким радом може мењати температура тела - знају да унутрашња енергија зависи од температуре -схвате да запремина тела зависи од температуре - препознају карактеристичне процесе и термине који описују промену агрегатних стања - схвате да топлота и рад представљају два начина промене унутрашње енергије тела - схвате да постоји веза између унутрашње енергије и кретања молекула тела - израчунају количину топлоте коју тела приме или отпусте у топлотним процесима - користе одговарајуће јединица у СИ-системз	**Ученик ће бити у стању да:** -зна да дефинише, топлотно ширење тела , температуру, појам унутрашње енергије, количину топлоте, температуру и јединице ових велочина у SI- систему - зна структуру тела и специфични топлотни капацитет тела - прави разлику између температуре и топлоте -повезују промене унутрашње енергије тела са примљеном количином топлоте -примени закон топлотне равнотеже -Израђује рачунске и проблемске задатке из топлоте	**ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ** Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање. Топлотно ширење тела. Појам и мерење температуре. Унутрашња енергија и температура. Количина топлоте. Специфични топлотни капацитет. Топлотна равнотежа. Агрегатна стања супстанције. *Демонстрациони огледи*: – Дифузија и Брауново кретање. – Ширење чврстих тела, течности и гасова (надувани балон на стакленој посуди - флаши и две посуде са хладном и топлом водом, Гравесандов прстен, издужење жице, капилара...). ***Лабораторијска вежба*** **1.** Мерење температуре мешавине топле и хладне воде после успостављања топлотне равнотеже	-посматрање, уочавање, описивање, истраживање, анализирање, откривање, процењивање, -упоређивање, повезивање знања, израда паноа, израда учила, презентација, пројеката, -писање реферата, есеја, ,амбијентално учење,-Израда рачунских задатака, -Решавање проблемских задатака, симулације, Фронтални, групни, рад у паровима и индивидуални облик рада	Планира, излаже, упућује, сарађује, координира, помаже, демонстрира, контролише, прати ток вежбе,систематски прати рад сваког ученика појединачно	Слушају, посматрају, прате,записују, дискутују, постављају питања, закључују, раде тимски, изводе демонстрационе огледе и врше њихову анализу саслуша друге, самостално исказује своје идеје и у тиму размењује знања и искуства,пишу семинарске радове, израђују домаће задатке, читају популарну литературу из физике

Корелација наставних садржаја Физике са другим наставним предметима

Корелација наставних садржаја Физике са другим наставним предметима			
Предмет	**Разред**	**Корелативни сарджаји**	**Међупредметна компетенција**
Физика		**Математика**	
Обрада резултата мерења, средња вредност	5. разред	Заокругљивање бројева, аритметичка средина	Учење како се учи
Резултати свих израчунавања и мерења своде се на рачунске операције у скупу Q њихова својства и рационални бројеви	6. разред	-Основне рачунске операције с целим бројевима и њихова својств; Скуп рационалних бројева; Цели бројеви на бројевној правој	-Учење како се учи -Математичка писменост и основна знања из математике и технологије
-Све формуле у физици су алгебарски изрази -Сила и кретање -Равнотежа -Рад, снага , енергија	7. разред	- Алгебарски изрази -Степен,квадратни корен, квадрат рационалног брија реални бројеви; Једначине са једном непознатом Појам линеарне једначине; Координатни систем у равни; График зависности међу величинама; Директна пропорционалност , функција y = kx график -Сличност троуглова; -Пропорција и њене особине -Примене пропорције на процентни рачуна	
-Већина зависности величина у физици су линеарне једначине -График физичких величина -Приказ резултата мерења у физици	8. разред	-Линеарна једначина, решавање линеарних једначина са једном непознатом -Линеарна функција, график линеарне функције, нула функције; -Цртање и читање графика линеарних функција -Графичко представљање података	-Учење како се учи -Математичка писменост и основна знања из математике и технологије
Физика	5.	**Техника и тахнологија**	

--Тренутна и средња брзина тела.Сила као узрок промене брзине тела. Појам убрзања -Квалитативно увођење појма механичке енергије тела, потенцијална енергија -Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање -Сила трења и коефицијент трења Принцип рада простих машина. Полуга, момент силе -Веза између промрнр механичке енергије тела и извршеног рада; кинетичка и потенцијална енергија тела; -Веза између промрнр механичке енергије тела и извршеног рада, ЗОМЕ	разред	-Саобраћај (појам) : врсте, структура, финкција -Природни ресурси на З: материја, енергија, простор и времеемљи -Врсте и својства материјала(физичка, хемијска, механичка): дрво, папир, текстил, кожа, пластични материјали; -Начин обраде материјала; Правилно коришћење алата за ручну обраду материјала; сечење, завршна обрада (бушење, равнање, брушење) -Појам и значај енергије; Извори енергије (обновљиви, необновљиви и алтернативни); Трансформација, коришћење и штедња енергије.Коришћење енергије : Сунца, воде, ветра	-Учење како се учи -Математичка писменост и основна знања из математике и технологије
Физика	6. разред	**Техника и тахнологија**	
-Појам и врсте равнотеже, полуга и њена примена -Снага, коефицијент корисног дејства -Количина топлоте		-Конструктивни елементи грађевинског објекта -Енергетике у грађевинарству -Мере за рационално коришћење топлотне енергије у грађевонарству: топлптна изолација зграде, коришћење Сунчеве енергије	-Учење како се учи -Математичка писменост и основна знања из математике и технологије
Физика	7. разред	**Техника и тахнологија**	
-Полуга, момент силе -Принцип рада простих машина -Рад, снага, енергија, ЗОМЕ; -Рад силе теже и силе трења, коефицијент трења; Кинетичка, потенцијална и гравитациона потенцијална енергија; -Веза између промене механичке енергије тела и извршеног рада		-Мерење и мерна средства: дужине, угла, масе и момента -Основни појмови и принципи рада машина и механизама -Појам и задаци машина и механизама: трансформација материје и енергије, пренос и трансформација оптерећења и кретања; -Извори енергије; -Ппринцип обраде метала са скидањем струготине и без њега; -Извори, коришћење и трансформација енергије -Погонске машине-мотори: хидраулични, пнеуматски, турбине, парне машине и турбине, двотактни и четворотактни бензински мотор, дизел- мотори	-Учење како се учи -Математичка писменост и основна знања из математике и технологије

Физика	8. разред	**Техника и тахнологија**	
-Веза између промрнр механичке енергије тела и извршеног рада, ЗОМЕ; Кинетичка, потенцијална и гравитациона потенцијална енергија -Количинс топлоте, специфични топлотни капацитет, топлотна равнотежа		-Производња, трансформација и пренос електричне енергије; Алтернативни извори електричне енергије -Електроинсталациони материјали и прибор- својства и примена(проводници, изолатори...)	-Учење како се учи -Математичка писменост и основна знања из математике и технологије
Физика	7. разред	**Биологија**	
-Сила као узрок промене брзине кретања -Убрзање при кретању тела под дејством силе теже --Појам и врсте равнотеже, полуга и њена примена; -Принцип рада простих машина -Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање		-Кретање -Деформације -Правилно држање тела -Вежба: посматрање костију, зглобова и шавова.Упоређивање са механичким, зглобовима -Дувански дим и здравље	-Учење како се учи----- Математичка писменост и основна знања из математике и технологије
Физика	8. разред	**Биологија**	

-Топлотна равнотежа -Заком одржања механичке енергије -Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање -Топлотна равнотежа -Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање --Заком одржања механичке енергије ,		-Услови живота на земљи -Пренос енергије и кружење супстанце (материје) -Екосистеми копнених вода, загађивање и могућност заштите;-Екосистеми мора, загађивање и могућност заштите; -Шумски екосистеми, угроженост и могућност заштите; -Травни екосистеми, угроженост и могућност заштите; -Антропогени екосистеми (агроекосистеми и урбани екосистеми); угроженост и могућност заштите -Климатске промене, ефекат стаклене баште -Оштећење озонског омотача -Енергетска ефикасност	-Учење како се учи -Математичка писменост и основна знања из математике и технологије
Физика	7. разред	**Информатика и рачунарство**	
-Цео програм 7. разреда		- Коришћење интернета -Изборни модули – цртање и графички дизајн	**- рад са подацима и информацијама** **-дигитална компетенција**
Физика	7. разред	**Географија**	
-Сила као узрок промене брзине тела -Рад силе теже и силе трења, гравитациона потенцијална енергија --Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање -Унутрашња енергија и топлпта		**-Кретање морске воде** -Воде на копну: издан и извори, река, рачна мрежа, речни сливови, језера- подела према постанку језерских басена -Загађивање мора и копнених вода и значај њихове заштите -Својства морске воде (температура)	-Учење како се учи -Математичка писменост и основна знања из математике и технологије
Физика	8. разред	Географија	Учење како се учи
--Рад силе теже и силе трења, гравитациона потенцијална енергија -Унутрашња енергија и емпшературa -Сила као узрок промене брзине тела, гравитациона потенцијална енергија -Унутрашња енергија и емпшературa, гравитациона		-Постанак и територијални распоред главних рељефних целина -Климатски елементи и фактори -Реке црноморског слива, основне одлике и значај;-Реке јадранског и егејског слива, основне одлике и значај; -Језера, постанак, размештај и значај -Термоминералне воде, постанак, размештај, значај, искоришћавање	Учење како се учи -Математичка писменост и основна знања из математике и технологије

потенцијална енергија -Веза између промене механичке енергије и извршеног рада -Снага и коефицијент корисног дејства		-Енергетика, врсте и размештај извора енергије и њихов значај -Прерађивачка индустрија, машинска, електроиндустрија, хемијска, грађевинска и индустрија неметала; размештај, производња и значај	
Физика	5,6,7,8.	**Физичко васпитање**	Учење како се учи
-Равномерно променљиво праволинијско кретање, Сила као узрок промене брзине тела, **-Појам и врсте равнотеже, полуга**	разред	-Трчање Вежбе на справама и тлу -Техника извођења колута напред и назад из става раскорачног -Колут летећи -Премет упором странце -Став на шакама, колут напред уз помоћ, -Мост заклоном и усклон уз помоћ, мост из лежања на леђима	
Физика		Српски језик -Читање, писање, описивање, рад на есејима, рефератима,	Учење како се учи -комуникација
		-Проширивање фонда речи научним терминима	
Физика **-Цртање слободном руком цео програм 7. разреда**	5,6,7,8. разред	**Ликовна култура** -Цртање	
Физика -Појам и врсте равнотеже	7	**Ликовна култура** -Равнотежа облика и масе у простору	
Физика	1.разред	**Свет око нас**	

-Равномерно праволинијско кретање --Сила као узрок промене брзине тела -Интензитет правац и смер брзине, силе и убрзања -Сила трења и отпора средине и њихов утицај на кретање -Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жлеб -Пливање и тоњење тала		-Кретање свуда око нас; Светлост и сенка, облик и величина сенке, обданица и ноћ -Покретање и заустављање предмета: гура, вуче, подиже; Струјање ваздуха -Кретање. Промена положаја у простору и врмену -Утицај облика предмета на његово кретање; кретање у различитим срединама и по различитим подлогама -Пратим, мерим ибележим растојање и време -Материјали, њихова својства; понашање у води	Учење како се учи
Физика	2. разред	**Свет око нас**	
-Сила --Сила као узрок промене брзине тела; Сила трења и отпора средине и њихов утицај на кретање -Количина топлоте, специфични топлотни капацитет, топлотна равнотежа		-Понашање материјала под механичким утицајем -Шта све утиче на брзину кретања тела; брзина кретања организама у зависности од облика тела и средине у којој се налази -Утицај топлоте на тело; топлотна проводљивост материјала	Учење како се учи
Физика	3. разред	-**Природа и друштво**	
-Механички рад, сила као узрок промене брзине тела -Пливање и тоњење тела -Механички рад, -Механички рад, сила као узрок промене брзине тела -Рад силе теже и силе трења -Количина топлоте -Количина топлоте, појам и мерење Температуре -Количина топлоте		-Различити облици кретања тела и њихове основне карактеристике -Понашање тела у води и различитим течностима (плива, тоне, раствара се) -Кретање производи звук (треперење затегнуте жице, затегнуте коже) -Ваздух притиска и покреће, променљивост облика и запремине -Када и како тела падају, како се икотрљају наниже -Специфичне промене материјала под топлотним и механичким утицајем -Промене про загревању и хлађењу течности	Учење како се учи

-Појам и мерење температуре		-Промене које настају при загревању и хлађењу ваздуха(Промена температуре,запремине, струјање ваздуха) -Чврсто, течно, гасовито- разлике и течности (облик, запремина, понашање при механичким и топлотним утицајима) -Ваздух, топлотни изолатор	
Физика	4. разред	**Природа и друштво**	
- Сила као узрок промене брзине тела -Механички рад -Коефицијент корисног дејства -Појам и мерење температуе		-Правила која важе за сва кретања тела (покретање, заустављање, промена брзине); падање различитих предмета; клизање; котрљање; -Рад- свесна активност човека; Рад,производња, потрошња и одрживи развој -Сунце, вода, ваздух, обновљиви извори енергије; угаљ, нафта, гас- обновљиви извори енергије, заштита животне средине; недовољно искоришћени и еколошки извори енергије -Материјали и њихова својства: механичка, топлотна, електрична, магнетна, растворљивост; који материјали најбоље проводе топлоту	Учење како се учи

- Кључни појмови :

1. Први Њутнов закон, сила, убрзање други Њутнов закон, равномерно променљиво праволинијско кретање, тренутна брзина, средња брзина, пређенипут код равномерног променљивог праволинијског кретања, графикон зависности брзине од времена код РПК и РППК, закон акције и реакције.
2. сила теже; убрзање слободног пада; слободно падање; брзина тела које слободно пада; пређени пут тела које слободно пада; веза брзине и пређеног пута код слободног пада; време падања приликом слободног пада, бестежинско стање; брзина код хица наниже; пређени пут код хица наниже; веза брзине и пређеног пута код хица наниже; брзина код хица навише; веза брзине и пређеног пута код хица навише; максимална висина пењања код хица навише; трење мировања; трење клизања; трење котрљања; сила отпора средине; сила трења клизања, коефицијент трења, сила трења котрљања.
3. резултантна сила; резултантна сила две силе које делују: на истом правцу у истом и супротном смеру; равнотежа тела; врсте равнотеже; полуга; оса ротације; крак силе, крак терета, моменат силе; двострана полуга; једнострана полуга; равнотежа полуге; сила потиска у течностима и у гасу; Архимедов закон.
4.механички рад, рад силе, рад силе теже и силе трења, механичка енергија, кинетичка енергија, потенцијална енергија, гравитациона потенцијална енергија, закон одржања механичке енергије, снага, коефицијент корисног дејства
5.топлотно ширење, температура, термометар, Целзијусова скала, Келвинова скала, количина топлоте, специфични топлотни капацитет, топлотна равнотежа, хаотично кретање мочекула , унутрашња енергија

Формативно и сумативно оцењивање:

-Припремљеност за час: Информисаност, домаћи задатак, уџбеник и прибор за рад, израда паноа, презентације, симулација

-Ангажованост на часу : Слуша, записује, поставља питања, усмено излаже, изводи оглед, објашњава, рад у греупи, пару; лабораторијским вежбама;

-Посматрање (систематски, опште и усмерено)

-Испитивање (усмено и писмено)

- решавањем квалитативних и квантитативних проблема као и проблем - ситуација;

-Тестирање (нормативни тестови, ситуациони тестови)

-Провера остварености исхода

Праћење и вредновање остварености програма: описивање, рачунање, мерење, закључивање, посматрање, испитивање, ученички радови, домаћи задаци, тестирање, самопроцењивање, продукти ученичких радова; ППТ-презентације, симулације

- Коришћење начина рада који доприносе бољем разумевању садржаја теме (пројекти, истраживачки задаци, вр- шњачко учење, допунска настава, додатни рад...);

Да би се циљеви и исходи наставе физике у целини остварили неопходно је да ученику омогућимо (помогнемо, сугеришемо, координирамо..), да активно учествује у сваком облику наставног процеса

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

На крају обавезног образовања ученик описује и објашњава природне појаве и процесе физичким законима. Овладао је специфичном терминологијом физике и коректно је користи (симболи, међународни систем јединица, формуле) у описивању физичких појава. Унапредио је апстрактно и критичко мишљење и развио и култивисао истраживачки дух. Оспособљен је да поштује правила заједничког рада и да активно и конструктивно учествује у раду групе. Уме да примени стечена знања и вештине у ситуацијама из свакодневног живота и оспособљен је да их унапређује у даљем школовању.

Основни ниво

Ученик је стекао елементарне основе научне писмености: зна да се вредности физичких величина добијају мерењем или израчунавањем и да се изражавају бројем и одговарајућим мерним јединицама; употребљава нека мерила и уме да одреди њихову прецизност; користи једноставне формуле. Има свест о улози физике у развоју људског друштва. Препознаје примену закона физике у свакодневном животу и уочава како развој физике доприноси технолошким променама у индустрији,

саобраћају, медицини, енергетици и многим другим областима, и свестан је везе тих промена са побољшањем квалитета живота људи. Свестан важности енергетских потенцијала на Земљи и потребе њиховог економичног коришћења.

Средњи ниво

Ученик разуме значај прикупљања података и мерења; уме да реализује једноставније експерименте и да резултате мерења прикаже табеларно и графички; изводи закључке засноване на основу добијених података. Разуме и користи основне формуле у физици. Има развијену свест о опасности од могућих негативних последица на животно окружење и властито здравље услед погрешне примене технологија (бука, зрачење и сл.). Стекао је основна знања и умења да узме учешће у дискусијама које су у вези са овим проблемима.

Напредни ниво

Ученик уме да реализује експерименте, прикаже резултате табеларно и графички и
анализира их, уопштава их и изводи закључке. Анализира физичке проблеме и решава их коришћењем формула. Свестан је да се природне појаве и процеси описују, објашњавају, предвиђају и користе употребом сазнања добијених изучавањем физике. Способан је да планира и реализује једноставне истраживачке пројекте у сарадњи с другим ученицима.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ КОЈЕ СЕ КОД УЧЕНИКА РАЗВИЈАЈУ УЧЕЊЕМ ФИЗИКЕ

1. Језичка: Настава физике доприноси развоју језичке писмености у контексту способност изражавања и тумачења научних чињеница, идеја и мишљења у усменом и писаном облику (слушање, говор, писање, читање).

2. Математичка, научна и дигитална писменост: Унапређивање математичке писмености садржано је у примени математичких операција, при решавању рачунских задатака. Развијање научне писмености у настави физике садржано је у процесу објашњавања природних појаваи законитости њихових интерактивних веза и односа заснованих на провереним и ваљаним знањима, истраживањима и доказима. Поред тога, ученик се подстиче да правилно користи неке основне научне појмове, научно-популарну литературу и друге поуздане изворе информација, што ће допринети да боље разуме промене које настају деловањем човека у природној средини, могућностима које су му у том погледу на располагању и развијању одговорности за очување и унапређивање животног простора. Коришћењем савремених мултимедијалних и информатичких средстава, полазнику се омогућава да унапређује дигиталну писменост са једне, и ефикасније и квалитетније разазнаје, уочава, сагледава и разуме различите врсте процеса и појава и у свом окружењу и на планети Земљи, са друге стране.

3. Решавање проблема: Знања и вештине које се односе уочавање просторности, разноврсности, утврђивање индивидуалности и повезаности ученику омогућава да рационално планира и обавља своје животне активности, да препозна, објасни и доприноси решавању постојећих проблема ради унапређивања личног и породичног живота и активности људи у свом окружењу и заједници (изградња инфраструктурних објеката; гајење уносних или корисних биљних култура; заштита од ерозије, плавина, поплава; спортске, рекреативне и друге активности). Ово подразумева и укључивање полазника у активно праћење и разумевање друштвено-економских процеса у свету, какви су транзиција, глобализација, еколошки проблеми и одрживи привредни развој и њихових рефлексија на нашу земљу и властито животно и радно окружење.

4. Управљање сопственим учењем: Настава физике омогућава ученику да организује сопствено учење у складу са својим потребама и могућностима, да коректно процењује ниво својих компетенција и да на основу утврђеног нивоа свог постигнућа планира њихов даљи развој, да предузима и остварује различите иницијативе у породици, друштвеној заједници и локалној средини. Овакав вид активности код ученик аразвија самопоуздање за учење и напредовање.

5.Сарадднички односи, иницијативност и креативност: Сарадднички односи, иницијативност и креативност се у настави физике остварују у различитим видовима комуникације: раду у групи, коришћењем разноврсних наставних средстава, облика и метода рада, а у породичном и ширем друштвеном окружењу, у облику планирања и реализовања поступака и радњи у контексту примене и унапређивања знања, вештина и ставова .

6.Еколошке компетенције: Изучавање правилног коришћења енергије (алтернативни извори енергије) пружа могућности ученицима да стекну знање и изгради ставове о потреби очувања и унапређивања свих елемената уже и шире животне околине. На пример, ученик ће разумети да се употребом алтернативних извора енергије одражава на климатске промене, квалитет ваздуха, количину и квалитет вода, , на биљни и животињски свет, на човека и на квалитет његовог живота.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

1. Компетенција за учење:

- **Ученик:**

-Има позитиван и одговоран однос према учењу, уме да планира време за учење, организује процес учења и управља њим.
- Примењује одговарајуће начине учења; ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива у складу са циљевима, садржајем, интересовањима, условима и временом.
- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања
. Свестан је процеса учења, могућности и тешкоћа у учењу; уме да превазиђе тешкоће и да истраје у учењу. Уме да процени сопствену успешност у учењу.
- Примењује знања у различитим ситуацијама у зависности од карактеристика ситуације и сопствених циљева.)

2.Вештина комуникације:

Ученик:

-познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације: усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, путем интернета и телефона;
- Негује културу дијалога, негује различитости и поштује основне норме комуникације, поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума,
-Уме јасно да искаже одређени садржај; Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начи
- Уважава саговорника – реагује на садржај комуникације, а не на личност саговорника,
-Ученик користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне, техничке и уметничке дисциплине.

3. Рад са подацима и информацијама:

Ученик:

- Разуме значај коришћења поузданих података за рад, при доношењу одлука, користећи различите изворе информација и података (библиотеке, медије, интернет, личну комуникацију, итд.)
- Користи и критички разматра њихову поузданост и ваљаност; врши, селектује и интегрише релевантне информације из различитих извора,
- Зна да је за разумевање догађаја и доношење одлука потребно имати и поуздане податке,

- уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.

- користи табеларни и графички приказ података, чита их, тумачи и примењује,

- користи информационе технологије за чување, презентацију и обраду података,

- разуме разлику између јавних и приватних података, зна које податке може да добије од надлежних институција.

4. Дигитална компетенција:

Ученик:

- Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост информација, анализира их и систематизује у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства за приступ, чување, производњу, презентацију и размену информација, као и за комуникацију и сарадњу преко интернета.
- Приликом решавања проблема уме да одабере одговарајућа ИКТ средства, и прилагоди их начину решавања проблема

- препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то одговорно поступа.

5. Решаваније проблема

Ученик:

- Ангажујући своје индивидуалне капацитете (знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, као и интелектуалне, емоционалне и социјалне способности), којима располаже (различити извори информација, алати, књиге, искуство других ученика, наставника и других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), решава проблеме,
- проналази, осмишљава могућа решења проблемске ситуације, која се јавља током учења и учешћа у животу школе,
- Испитујући проблемску ситуацију, идентификује ограничења и карактеристике проблемске ситуације и разуме њихову међусобну повезаност,
- Упоређује различита могућа решења проблемске ситуације, уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење, прати његову примену;

- Вреднује примену датог решења, истиче добре и слабе стране као препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама.

6. Вештина сарадње

Ученик:

- Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, раду у пару, усаглашавању и остварењу заједничких циљева,

- Доприноси договору о правилима заједничког рада, придржава их се; критички учествује у преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу рада групе; поштујући саговорнике и сараднике,
- Реализује преузете обавезе у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.

7. Вештина за живот у демократском друштву

Ученик: Активно учествује у животу школе, поштује друге учеснике као једнако вредне аутономне особе, супротставља се различитим формама насиља и дискриминације; афирмише дух толеранције, равноправности и дијалога; поштујући разлике у мишљењу и интересима;

8. Брига за здравље

Ученик:

- Својим понашањем, као појединац и део заједнице, промовише здравље, заштиту здравља и здраве стилове живота. Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом),
- Свестан је свих димензија здравља (физичко, ментално, социјално, емоционално здравље).

9. Еколошке компетенције:

Ученик:

- Разуме и спреман је за ангажовање у заштити природе и природних ресурса за одржавање живота на Земљи у заштити природе и управљању ресурсима,
- Разумети да се употреба алтернативних извора енергије одражава на климатске промене, квалитет ваздуха, количину и квалитет вода, на биљни и животињски свет, на човека и на квалитет његовог живота; пружа могућности ученицима да стекну знање и изгради ставове о потреби очувања и унапређивања свих елемената уже и шире животне околине,
- Разуме значај и користи могућности рециклирања.

10. Естетска компетенција :

Ученик:

- Подразумева прихватање важности креативности и естетских вредности,
- Свестан је значаја естетске димензије у свакодневном животу, има критички однос према употреби и злоупотреби естетике, изграђује аутономне естетске критеријуме и суди у скаду с њима
- Свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије

11. Прдузетничке компетенције: «Предузетништво је када својим деловањем указане прилике и идеје претворимо у нове вредности. Вредност која настаје може бити финансијска, културна или друштвена (ФФЕ-YE, 2012).»

Ученик:

- Је способан да идеју претвори у дело кроз главне елементе предузетништва: - препознавање прилике; креативност; визију; вредновање идеје; етике и одржививог развоја; личне ефикасности, мотивације и истрајност; покретања ресурса; финансијске и економске писмености.
- Уме да идентификује и адекватно представи своје вештине и способности да упозна, подржи и прилагоди се иновацијама
- Прихвата одговорност за сопствене поступке, мотивисан је за успех..

У току школске године ученици наше школе учествују у разним пројектима, едукативним камповима, посећују научне и културне установе:

1.Едукативни камп „ Излазак“

2. Еколишка патрола.

3.Посета Фестивала науке у Београду, Крагујевцу.

4. Посета музеју Николе Тесле.

4. Посета Метеоролошкој станоци на Букуљи.

5. Посета Филтер станици.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТIКА
РАЗРЕД: СЕДМИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:Циљ наставе и учења *математике* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичкогмишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавањ упроблема из свакодневног живота.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТIКА СЕДМИ РАЗРЕД					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**
Оспособити ученика да: • схвате појам квадрата рационалног броја и квадратног корена. • умеју да одреде приближну вредност броја $\sqrt{a}$. • упознају скуп реалних бројева као унију скупа рационалних и скупа ирационалних бројева. • схватају реалне бројеве као дужинске мере, односно као тачке на бројевној правој одређене дужима које представљају такву меру.	**Ученик ће бити у стању да:** • зна појам квадрата рационалног броја и квадратног корена. • зна да одреде приближну вредност броја $\sqrt{a}$. • зна скуп реалних бројева као унију скупа рационалних и скупа ирационалних бројева • схвати реалне бројеве као дужинске мере, односно као тачке на бројевној правој одређене дужима које представљају такву меру.	Квадрат рационалног броја Решавање једначине $x^2 = a, a \geq 0$, Квадратни корен, основна својстваоперације кореновања, једнакост $\sqrt{a^2} = \lvert a \rvert$ Појам ирационалног броја – на примеру $\sqrt{2}$ Децимални запис реалног броја, приближна вредност реалног броја Скуп реалних бројева и бројевна права Основна својства операција с реалним бројевима	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема, Учење путемоткрића, Илустративна.	Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује.	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.

Оспособити ученика да: • знају Питагорину теорему • умеју да примене Питагорину теорему код свих геометријских фигура, које су до сада изучавали, у којима се може уочити правоугли троугао.	**Ученик ће бити у стању да:** • зна Питагорину теорему • зна да примене Питагорину теорему код свих геометријских фигура, које су до сада изучавали, у којима се може уочити правоугли троугао.	Питагорина теорема – доказ Израчунавање странице правоуглог троугла - конструктивни задаци Примена Питагорине теореме на правоугаоник, квадрат, једнакокраки и једнакостранични треоугао, ромб и једнакокраки трапез, квадар и коцку Конструкција дужи чији су мерни бројеви $\sqrt{2}, \sqrt{3}, \sqrt{5}$			
Оспособити ученика да: • науче појам степена и правила степеновања • савладају операције са степенима	**Ученик ће бити у стању да:** • зна појам степена и правила степеновања • решавају изразе са степенима	Степен чији је изложилац природан број Множење и дељење степена истих основа Степен производа и количника Степен степена Алгебарски израз, бројевна вредност израза			
Оспособити ученика да: • упознају најважнија својства многоугла • умеју да врше приближну конструкцију ма ког правилног многоугла и геометријску конструкцију појединих правилних многоуглова (са 3, 4, 6, 8 и 12 страница) • знају најважније обрасце у вези са многоуглом и да могу да их примене у задацима	**Ученик ће бити у стању да:** • знају најважнија својства многоугла • приближно конструјишу ма који правилан многоугао и геометријску конструкцију појединих правилних многоуглова (са 3, 4, 6, 8 и 12 страница) • зна најважније обрасце у вези са многоуглом и да може да их примени у задацима	Многоугао-појам и врсте Број дијагонала Збир углова многоугла Правилни многоуглови, појам и својства Конструкција правилних многоуглова Обим и површина многоугла			

Оспособити ученика да: • Да умеју да изводе основне рачунске операције са мономима и полиномима. • Да умеју да трансформишу збир, разлику и производ полинома, квадрат бинома и разлику квадрата у сређени облик полинома као и друге идентичне трансформације ових израза	**Ученик ће бити у стању да:** • зна основне рачунске операције са мономима и полиномима. • Зна да трансформишу збир, разлику и производ полинома, квадрат бинома и разлику квадрата у сређени облик полинома као и друге идентичне трансформације ових израза	Алгебарски изрази – појам, бројевна вредност Моном, сабирање и одузимање множење монома Операције са мономима Појам полинома, сређен облик Сабирање полинома, одузимање полинома Множење полинома мономом и полиномом Операције са полиномима Квадрат бинома Разлика квадрата Растављање полинома облика $ax + bx$ на чиниоце Решавање једначина облика $x^2 - a = 0$	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема, Учење путемоткрића, Илустративна.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује.	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.
Оспособити ученика да: • знају најважнија својства круга. • знају најважније обрасце у вези са кругом и да могу да их примене у задацима	**Ученик ће бити у стању да:** • зна најважнија својства круга. • зна најважније обрасце у вези са кругом и да могу да их примене у задацима	Централни и периферијски угао круга Примена Питагорине теореме на круг Обим круга, број π Дужина кружног лука Површина круга Површина кружног исечка и прстена Обим и површина круга (сложене фигуре)			

Оспособити ученика да: • знају правоугли координатни систем и његову примену • зонају директну и обрнуту пропорционалност и практичне примене • графички представљају зависне величине	**Ученик ће бити у стању да:** • зна правоугли координатни систем и његову примену • знају директну и обрнуту пропорционалност и практичне примене • графички представља зависне величине	Правоугли координатни систем у равни Растојање између две тачке у координатном систему Обим и површина троугла и четвороугла у координатној равни График зависности међу величинама Директна пропорционалност , функција $y = kx$ и њен график Обрнута пропорционалност, функција $y = k/x,\ k \neq 0$ Пропорција и њене особине, продужена пропорција, примене пропорције Примене пропорције на процентни рачун			
Оспособити ученика да: • схвате појам размере дужи и својства пропорције • схвате појам сличности троуглова и умеју да је примене у једноставнијим случајевима • користи елементе дедуктивног закључивања	**Ученик ће бити у стању да:** • знају појам размере дужи и својства пропорције • зна појам сличности троуглова и умеју да је примене у једноставнијим случајевима • користе елементе дедуктивног закључивања	Размера дужи, самерљиве и несамерљиве дужи Подела дужи на једнаке делове Пропорционалност дужи Сличност троуглова Примене сличности троуглова			

Корелација наставних садржаја Математике са другим наставним предметима			
Предмет	**Разред**	**Корелативнисарджаји**	**Међупредметнакомпетенција**
Физика	Седми	Кретање и сила, Равнотежа тела, Електростатика	Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама
Хемија	Седми	Пропорције, Раствори	Активна примена наученог
Информатика и рачунарство	Седми	Изборни модули – цртање и графички дизајн	Активна примена наученог

Опште међупредменте компетенције: Решавање проблема; Рад са подаццима и информацијама; Компетенција за учење; Комуникација; Сарадња; Дигитална компетенција; Одговопран однос према околини; Одговопран однос према здрављу; Предузимњивост и оријентација ка предузетништву; Естетичка компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву

Општа предметна компетенција:

Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске, геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-комуникационим технологијама) потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.

Основни ниво: Решава проблеме и доноси одлуке у једноставним ситуацијама када је захтев јасно формулисан и сви релевантни подаци непосредно дати. Користећи основне елементе математичког језика, једноставне математичке поступке и информационо- комуникационе технологије саопштава решење проблема или донету одлуку.

Средњи ниво: Решава проблеме и доноси одлуке у познатом контексту, при томе прикупља, селектује податке и примењује одговарајуће математичке поступке. Образлаже решење проблема или донету одлуку. Тумачи природне и друштвене појаве користећи математичке концепте, процесе и вештине.

Напредни ниво: Решава проблеме, доноси одлуке и процењује могућности у реалним ситуацијама при чему бира и вреднује пут и начине решавања. Критички анализира природне и друштвене појаве користећи математичке концепте, процесе и вештине. Аргументује своје ставове и дискутује користећи математички језик.

Специфичне предметне компетенције:

Специфичне предметне компетенције су: математичко знање и резоновање, примена математичких знања и вештина на решавање проблема и математичка комуникација.

Основни ниво: Примењује једноставне математичке поступке када су сви подаци непосредно дати. Примењује основна математичка знања на решавање једноставних ситуација из свакодневног живота. Решава проблеме у једноставном контексту који се своде на једноставан рачун, решавање једначина, мерење, цртање и рад са подацима. Разуме основе писане и усмене математичке комуникације.

Средњи ниво: Примењује математичке концепте, процесе и вештине у различитим ситуацијама. Бира оптималне начине решавања проблема користећи нумеричке, алгебарске и геометријске методе. Анализира податке користећи основне статистичке методе. Уме да користи одговарајуће средство ИКТ-а за организацију и обраду података. Разуме захтеве сложенијих математичких задатака и решава их. Одговарајућим математичким појмовима и симболима саопштава своје ставове.

Напредни ниво: Бира математичке поступке за решавање проблема и доноси закључке. Истражује различите начине решавања проблема. Уме да примени математичка знања у анализи сложених природних и друштвених појава. Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Разуме и користи формални математички језик. Уме да критички дискутује о добијеним резултатима и анализира их.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: БИОЛОГИЈА
РАЗРЕД: 7.(СЕДМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2
ЦИЉ (изучавања предмета у 7.разреду)

Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, разуме значај биолошке разноврсности и потребу за одрживим развојем и развије одговоран однос према себи и природи

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: **НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА** -прикупљање и анализирање података о животним циклусима почевши од оплпђења -упоређивање бесполног и полног размножавања -идентификовање разлика између митозе и мејозе на основу промене броја хромозома и њихове улоге у развицу и репродукцији -одређивање односа између	-прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; -упореди бесполно и полно размножавање; -идентификује разлике између митозе и мејозе на основну промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији; -одреди однос између гена и хромозома и основну улогу генетичког материјала у ћелији;	Улога и значај једра у метаболизму ћелије. Деоба ћелије (хромозоми, настајање телесних и полних ћелија). ДНК и појам гена (алел, генотип, фенотип) Прво Менделово правило, крвне групе, трансфузија и трансплантација. Наслеђивање пола. Наследне болести. Животни циклуси биљака и животиња. Смена генерација. Једнополни и двополни организми. Значај и улога полног размножавања.	-у остваривању исхода најприкладније је користити: **-моделе деоба које ученици могу самостално да направе** на часовима додатне наставе или за домаћи задатак. (На основу **модела** ученик може да опише ток сваке деобе и да их упореди. **Модел** може да прикаже чак и комбиновање хромозома на почетку мејозе (што је важно за разумевање стварања разноврсних комбинација гена код потомака као извора варијабилности), што је	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	-повезују постојеће знање са новим. -слушају, питају,одговарају на питања. -проблеме уочавају и решавају их -раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, Организују (свој

гена и хромозома и основне улоге генетичког материјала у ћелији -шематско приказивање наслеђивања пола и других особина према првом Менделовом правилу	-шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу;		суштински значај мејозе (и полног размножавања). **-природни материјал који ученици могу** прикупити у свом окружењу или на едукативним камповимау као примере бесполног размножавања код биљака и животиња.		рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-коришћење ИКТ и друге опреме у истраживању,обради података и приказивању резултата -табеларно и графичко представљање прикупљених података и извођење одговарајућих закључака -разматрање у групи,шта је и како учио и где та знања може да примени	-користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; - разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може да примени.		- **табеларно приказивање** разлике митозе и мејозе (расподела наследног материјала,генетичка различитост и број ћелија које настају по завршетку деобе). **-фотографије које ученици сами направе** за уочавање варијабилности код живих бића **-шематскиприкази** наслеђивања пола и других особина према		

			Првом Менделовом правилу - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: **ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА** -одређивање положаја организама на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи -упоређивање организма на различитим позицијама на „дрвету живота“ према	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи;	Основни принципи организације живих бића. Појам симетрије – типични примери код једноћелијских и вишећелијских организама; биолошки значај. Симетрија, цефализација и сегментација код животиња. Присуство/одсуство биљних органа, (симетрија и сегментација код биљака).	у остваривању исхода дате теме организовати што више: -**ученичког истраживања** у објашњавању основних принципа организације живих бића и значају ткива, органа и органских система и за функционисање	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује,	-повезују постојеће знање са новим. -слушају, питају,одговарају на питања. -проблеме уочавају и решавају их -раздвајају битно од небитног, пореде,

начину на који обављају животне процесе; -коришћење микроскопа за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; -упоређивање грађе животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; повезивање грађе и животних процеса на нивоу ћелије и нивоу организма; -одређивање положаја човекових органа и њихове улоге;	-упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; -користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; -упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; -повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; -одреди положај човекових органа и њихову улогу;	Ћелије са специфичном функцијом: мишићне, крвне, нервне, ћелије затварачице... Грађа и улога ткива, органа, органских система и значај за функционисање организма.	организма. - **вежбања** на различитим примерима које су ученици сакупили у свом окружењу и тако што више самостално успоставе везу између типа симетрије и начина живота (брзина, покретљивост...) одређене јединке у датим условима спољашње средине -коришћење лабораторијског прибора пре свега **школског микроскопа и** фаворизовати индивидуални ангажман ученика у изради микроскопских препарата и микроскопирању.	прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-приказивање цртежом или моделом основних елемената грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; -коришћење лабораторијског прибора и школског микроскопа за израду и посматрање препарата; -хумано поступање према организмима које истражује	-цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; -користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање препарата; -хумано поступа према организмима које истражује.	Компаративни преглед грађе главних група биљака, гљива и животиња – сличности и разлике у обављању основних животних процеса на методски одабраним представницима	-преглед главних систематских група живих бића обрадити кроз **табеларни приказ сличности и разлика** - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: **ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА** -одређивање положаја организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; -упоређивање организама на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; -коришћење микроскопа за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; -разврставање организама према задатим критеријумима применом дихотомих кључева; -повезивање принципа	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; -упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; -користи микроскоп за	Основни принципи систематике (Карл Лине, биномна номенклатура). Приказ разноврсности живота кроз основне систематске категорије до нивоа кола и класе. Докази еволуције, фосили и тумачење филогенетских низова (предачке и потомачке форме, прелазни фосили).	у остваривању исхода дате теме организовати што више: -**демонстрирања** у објашњавању принципа систематике и спомињања биномне номенклатуре -**вежбања** у практичној примени дихотомог кључа -основне принципе систематике, кроз порекло и диверзификацију група организама од заједничког претка, треба **илустровати** приказом прелазних фосила	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	-повезују постојеће знање са новим**.** -слушају, питају,одговарају на питања. -проблеме уочавају и решавају их -раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају,

систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила;	посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; -разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомих кључева; -повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила;				аргументују, закључују,
Циљеви	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**
-коришћење ИКТ и друге опреме у истраживању, обради података и приказу резултата; -представљање табеларно и графички прикупљених података и извођење одговарајућих закључака; -разматрање, у групи, шта и како је учио и где та знања може да примени.	-користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; -разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може да примени.		- коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: **ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ** -идентификовање основних односа у биоценози на задатим примерима; -илустровање примера односа између еколошких фактора и ефеката природне селекције; -упоређивање прикупљених података о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима; -повезивање утицаја абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају; -анализирање разлика између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; -идентификовање трофичких ниво организма у мрежи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима; -илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције; -упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима; -повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају; -анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и	Састав и структура популација. Популациона динамика (природни прираштај и миграције). Абиотички фактори и биотички односи као чиниоци природне селекције (адаптације). Мреже исхране. Животне области. Конвергенција и дивергенција животних форми. Заштита природе. Заштита биодиверзитета.	у остваривању исхода дате теме препорука је: да се користе **теренска истраживања у паровима/групи.** Ученици треба да прикупе податке о различитим врстама које живе на различитим стаништима. Није непоходно да знају назив врсте, довољно је да их разликују (пар/група прикупља податке о једној врсти). - **графичко представљање** података-нпр. зависност бројности од неког еколошког фактора (рецимо осветљености). Иако на станиште делује комплекс фактора, треба изабрати онај који је у том тренутку ограничавајући.	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	-повезују постојеће знање са новим**.** -слушају, питају,одговарају на питања. -проблеме уочавају и решавају их -раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају,

исхране; -предлагање акција заштите биодиверзитета и учествовање у њима;	дивергенције; -идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране; -предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима;		**-сумирање резултата** свих парова/група ученици стичу целовиту слику о утицају одређеног еколошког фактора на бројност различитих врста.		аргументују, закључују,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-коришћење ИКТ и друге опреме у истраживању, обради података и приказу резултата; -табеларно и графички представљање прикупљених података и извођење одговарајућих закључака; -разматрање, у групи, шта и како је учио и где та знања може да примени.	-користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; -разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може да примени.		--**предлагање и учествовање** у акцијама заштите биодиверзитета. -**пројекат Планета инсеката** у оквиру кога ученици могу да истраже биодиверзитет инсеката, угроженост опрашивача и значај инсеката за екосистеме. - коришћењем мултимедијалних		

			садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом -на организованим ученичким екскурзијама		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: **ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ** -анализирање задатог јеловника са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране; -идентификовање поремећаја исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); -планирање времена за рад,	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране; -идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); -планира време за рад,	Примери наследних болести. Особине и грађа вируса. Болести изазване вирусима. Имунитет, вакцине. Пулс и крвни притисак. Прва помоћ: повреде крвних судова (практичан рад). Принципи уравнотежене исхране и поремећаји у	у остваривању исхода дате теме препорука је: -током објашњавања значаја вакцина пожељно је **користити званичне статистичке податке** и упутити ученике где те податке могу и сами да пронађу (Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“,	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати	-повезују постојеће знање са новим**.** -слушају, питају,одговарају на питања. -проблеме уочавају и решавају их -раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче

одмор и рекреацију; -довођење у везу измењеног понашања људи са коришћењем психоактивних супстанци; -аргументовање предности вакцинације; -примењивање поступака збрињавања лакших облика крварења; -расправљање о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости; -коришћење ИКТ и друге опреме у истраживању, обради података и приказу резултата; -табеларно и графичко представљање прикупљенених података и извођење одговарајућих закључака.	одмор и рекреацију; -доведе у везу измењено понашање људи са коришћењемпсихоактивних супстанци; -аргументује предности вакцинације; -примени поступке збрињавања лакших облика крварења; -расправља оразличитости међу људима са аспекта генетичкеваријабилности, толеранције прихватања различитости; -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке.	исхрани. Значај правилног чувања, припреме и хигијене намирница; тровање храном. Промене у адолесценцији. Здрави стилови живота (сан, кондиција, итд). Последице болести зависности – наркоманија.	Удружење педијатара Србије...). **-анализирање и предлагање** јеловника са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране уз могућност да се доведу **стручњаци или одведу ученици у одговарајуће установе.** - **емитовање** едукативних филмова, **позивање** бившег наркомана да исприча своје животно искуство или **да ученци направе кратке драматизације/скечеве** на ову тему.	евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују,

Циљеви	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**
			- коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом -израда паноа и ученичких презентација		

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Ученик разуме основне биолошке појмове и процесе. Поседује општа знања о пореклу и развоју живота на Земљи на основу сазнања савремене биолошке науке. Познаје значај јединствености и очувања разноврсности живота на Земљи, разликује елементе грађе и функције живих бића и има развијену свест о општој здравственој и еколошкој култури. Уме да процени значај биолошких знања за развој људског друштва, а посебно у свом непосредном окружењу. Поседује истраживачке вештине потребне за рад у биологији. Способан је да примени стечена биолошка знања и вештине у свакодневном животу. Критички размишља и развија научни поглед на свет и оспособљен је за наставак школовања.

Основни ниво

Уме да разликује основне групе и систематске категорије живих бића, да познаје основне елементе грађе и нивое организације живих бића и животне средине. Уме да наведе основне фазе у индивидуалном развићу живих бића. Уме да наведе основне фазе у историјском развоју живог света и да правилно дефинише појам биолошке еволуције. Препознаје разлику између позитивног и негативног утицаја човека на биосферу, као и мере којима се могу смањити штетни утицаји на животну средину. Уме да дефинише основне еколошке појмове и одрживи развој, као и да препозна значај одрживог развоја. Одређује основне чиниоце који утичу на здравље, а посебно мере хигијене. Познаје различите друштвене ситуације и понашања која доводе до нарушавања здравља и зна како да их избегне. Уме да опише основне етапе у реализацији практичних и лабораторијских радова.

Средњи ниво

Уме да уочи основне принципе по којима су организми разврстани у одговарајуће систематске категорије и везу која постоји између грађе организама и њиховог функционисања. Уме да образложи основне генетичке појмове. Уме да разликује и разврста фазе у индивидуалном развићу живих бића. Уочава везу између геолошких доба и развоја живота на Земљи. Разликује и разврстава основне еколошке појмове и процесе и уме да уочи везу између еколошких система и животне средине. Примењује стечена знања из биологије у свакодневном животу, а посебно у очувању сопственог здравља. Познаје и у животу примењује принципе одрживог развоја. Уме да реализује практичне и лабораторијске радове.

Напредни ниво

Уме да анализира корелације које постоје између грађе и функционисања организама и животних услова у њиховој околини. Просуђује на који начин функционишу еволуциони механизми у развоју живог света. Анализира утицај средине и наслеђа на животне циклусе живих бића. Разуме фазе у историјском развоју живог света. Уме да објасни значај примене генетике у различитим подручјима људске делатности. Учествује у очувању и унапређењу биодиверзитета. Анализира утицаје различитих чинилаца на здравље и вреднује различите стилове живота. Вреднује значај биолошких открића за развој људског друштва и уме самостално да процени квалитет биолошке информације у медијима. Уме да ревидира/преради и реорганизује сопствени систем биолошког знања и сопствене ставове. Осмишљава, приказује и критички анализира резултате практичног и лабораторијског рада.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Ове компетенције се односе на: овладавање знањима и вештинама о јединству живота на Земљи, његовој разноврсности, као и о месту и улози човека у природи; примену стечених знања и вештина у свакодневном животу, превасходно у очувању сопственог здравља и одабиру квалитетног начина живота; стицање знања, вештина и формирање ставова који ће допринети екологији заштите животне средине, очувању биодиверзитета и постизању одрживог развоја.

Основни ниво

На основном нивоу ученик: Уме тачно да дефинише заједничке особине живих бића и може да препозна по чему је живот на Земљи јединствен. Зна основне чињенице о грађи и функцији живих бића. Познаје основне чињенице о најчешћим болестима и повредама и уме да избегне ситуације које доводе до болести и повреда, као и да правилно реагује и потражи адекватну помоћ. Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала. Познаје основне чињенице о биодиверзитету, његовој угрожености и начинима заштите. Познаје разноврсност живог света непосредне околине и одговорно се односи према њему.

Средњи ниво

На средњем нивоу ученик: Разуме повезаност грађе и функције живих бића. Уме да уочи везу између грађе и физиологије човека и оспособљен је да примени стечена знања у свакодневном животу у очувању здравља. Уочава место и улогу човека у природи и његову одговорност за последице развоја човечанства. Може да уочи везу између узрока и последица загађења животне средине и на основу тога разуме потребу заштите животне средине. Користи знања о разноврсности живог света своје околине ради побољшања квалитета сопственог живота. Познаје разноврсности живог света Србије и одговорно се односи према њему

Напредни ниво

На напредном нивоу ученик: Способан је да направи упоредни преглед грађе и функције појединих група организама. Вреднује основне чињенице о пореклу живота на Земљи и човека на основу познавања еволуционе биологије. Разуме основне чињенице о јединству и разноврсности живота на Земљи. Анализира на који начин долази до поремећаја у нормалном функционисању организма, а што доводи до нарушавања здравља и способан је да заступа здраве животне навике. У стању је да уочи узроке и анализира последице загађења и да учествује у различитим акцијама заштите, обнове и унапређења животне средине. Поседује одговоран став према животној средини у складу са принципима одрживог развоја.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	**Разред**	**Корелативнисадржаји**	**Међупредметна компетенција**
Биологија	**5. и 6.**	-Садржаји свих тема	**-рад са подацима и информацијама** **- компетенција за учење** **-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема** **-одговоран однос према околини** **-одговоран однос према здрављу** **-дигитална компетенција** **--предузимљивост и оријентација ка предузетништву** **-естетичка компетенција** **-одговорно учешће у демократском друштву**
Математика	**5.**	- Мерење дужине и једнакост дужи. - Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера, вероватноћа). -Приказ података у кординатном систему	**-рад са подацима и информацијама** **- компетенција за учење** **-комуникација**

	6.	-Размере пропорције проценти	**-сарадња** **-решавање проблема** **-компетенција за учење**
Физика	**6.** **7.**	-Методе истраживања у физици(посматрање,мерење,оглед) -Основне и изведене физичке величине(микро,мили,кило,мега) -Мерење дужине(метарска трака,лењир),запремине(мензура),времена(часовник,хронометар) - Унутрашња енергија и температура.	**-одговоран однос према околини** **-одговоран однос према здрављу** **-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема**
Физичко и здравствено васпитање	**5.**	- Физичка активност, вежбање и здравље - Утицај правилне исхране на здравље и развој људи -Исхрана пре и после вежбања -Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	**-рад са подацима и информацијама** **-дигитална компетенција** **-решавање проблема** **-компетенција за учење**
Информатика и рачунарство	**5.**	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја -Заштита приватности личних података	**-одговоран однос према околини** **-предузимљивост и оријентација ка предузетништву**

		-Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	**-рад са подацима и информацијама** **-дигитална компетенција**
Географија	**5.**	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји) - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света	**-одговоран однос према околини** **-предузимљивост и оријентација ка предузетништву**
Техника и технологија	**5.** **7.**	- Природни ресурси на Земљи. -Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online ресурсима - Зависност очувања животне средине од технологије. - Основне компоненте ИКТ уређаја. - Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине.	**-естетска компетенција** **-комуникација** **-сарадња** **-одговоран однос према околини**
Ликовна култура	**5.**	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу - Врсте уметничког цртежа	**-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема**

		-Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу	
Српски језик	**5.** **7.**	-Препричавање, причање, описивање -Богаћење речника - Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја - Предања о постанку бића, места и ствари. -Пословице, изреке; питалице; - Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи) -Правописне и језичке вежбе(изражајно читање,допуњавање текста)	**-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема**
Страни језик	**5.**	- Слушање и читање једноставнијих описа живих бића, - поређење живих бића	**-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема**
Хемија	**7.**	- Супстанца. Врсте супстанци: хемијски елементи, хемијска једињења и смеше - Вода и ваздух – хомогене смеше у природи.	**-рад са подацима и информацијама** **- компетенција за учење** **-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема** **-компетенција за учење**

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад. Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици парти-ципирају, како прикупљају податке, како аргументују, евалуирају, документују итд.

Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања, као и оцењивање са његовом сврхом:

Ниво циља учења	**Одговарајући начин оцењивања**	**Сврха оцењивања**	**Могућа средства оцењивања**
Памтити (навести, препознати, идентификовати...) Разумети (навести пример, упоредити, објаснити, препричвати) Примена((употребити,спровести, демонстрирати...) Анализирати(систематизовати, приписати, разликовати...) Евалуирати(проценити,критиковати, проверити...) Креирати(поставити хипотезу,конструисати,планирати)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци више-струког избора, спаривање појмова. Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци, есеји. Лабораторијске вежбе, проблемски задаци, симулације. Дебате, истраживачки радови, есеји, студије случаја, решавање проблема. Дневници рада ученика, студије случаја, критички прикази, проблемски задаци. Експерименти, истраживачки пројекти	Оцењивање наученог (сумативно) Оцењивање за учење(формативно)	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови,дневници рада,самоевалуација,вршњачко оцењивање,практичне вежбе)

За сумативно оцењивање знања и вештина научног истраживања ученици би требало да решавају задатке који садрже неке аспекте истраживачког рада, да садрже новине тако да ученици могу да примене стечена знања и вештине, а не само да се присете информација и процедура које су запамтили, да садрже захтеве за предвиђањем, планирањем, реализацијом неког истраживања и интерпретацијом задатих података. У вредновању наученог, поред усменог испитивања, најчешће се користе тестови знања. На интернету, коришћењем кључних речи outcome assessment (testing, forms, descriptiv/numerical), могу се наћи различити инструменти за оцењивање и праћење.

У формативном вредновању наставник би требало да промовише групни дијалог, користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмента за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује. Када је у питању нпр. практичан рад (тимски рад, пројектна настава, те- ренска настава и слично), може се применити чек листа у којој су приказани нивои постигнућа ученика са показатељима испуњености, а наставник треба да означи показатељ који одговара понашању ученика.

У процесу оцењивања добро је користити портфолио (збирка докумената и евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке) као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења потрфолија су вишеструке: омогућава континуирано и систематско праћење напредовања, подстиче развој ученика, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја, представља подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији и поузданији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика.

Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је учe- нику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, а који су у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, ученици се уче да размишљају о квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање тако постаје инструмент за напредо- вање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика и процес наставе и учења, себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користи-ти и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасно требало би унапредити.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ХЕМИЈА
РАЗРЕД: 7. (СЕДМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ учења Хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставник
- Омогућавање ученицима да разумеју предмет изучавања хемије и научни метод који се у хемији долази до сазнања - Оспособљавање ученика да користе уџбеник и радну свеску - Развијање експерименталних вештина, руковање лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја;	Предмет изучавања хемије. Везе између хемије и других наука. Примена хемије у различитим делатностима и свакодневном животу. Супстанца. Врсте супстанци: хемијски елементи, хемијска једињења и смеше. **<u>Демонстрациони огледи:</u>** демонстрирање узорака елемената, једињења и смеша.	Интерактивна Радионичарска Индивидуални облик рада Групи Фронтални Учење путем откривања и решавања проблем Експериментална	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да правилно рукују лабораторијским прибором - Оспособљавање ученика да прави разлику између супстанце и физичког тела, односно физичког поља. - Стицање знања о физичким и хемијским својствима и променама супстанци. - Развијање логичког размишљања и прављења разлике између елемената, једињења, смеша и чистих супстанци	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**:- правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; - експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; - повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама; - налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику;	Хемијска лабораторија и експеримент. Лабораторијско посуђе и прибор. Физичка и хемијска својства супстанци. Физичке и хемијске промене супстанци. <u>Демонстрациони огледи:</u> демонстрирање правилног руковања лабораторијским посуђем и прибором, и правилног извођења основних лабораторијских техника рада; испитивање физичких и хемијских својстава и промена супстанци. **Лабораторијска вежба I:** основне лабораторијске технике рада: мешање, уситњавање и загревање супстанци. **Лабораторијска вежба II:** физичка својства супстанци, мерење масе, запремине и температуре супстанце. **Лабораторијска вежба III**: физичке и хемијске промене супстанци.	Интерактивна Радионичарска Индивидуални облик рада Групи Фронтални Учење путем откривања и решавања проблем Експериментална	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Стицање основних знања о атому,као најмањој честици, његовој структури и маси. - Упознавање са структуром атома и оспособљавање разликовања честица које га граде, разликом у њиховим масама и наелектрисању. - Оспособљавање да разуме квалитативно и квантитативно значење симбола елемената и њихов положај у ПСЕ .	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша;	Атоми хемијских елемената. Хемијски симболи. Грађа атома: атомско језгро и електронски омотач. Атомски и масени број, изотопи. Распоред електрона по нивоима у атомима елемената. Периодни систем елемената (ПСЕ), закон периодичности и веза између броја и распореда електрона по нивоима у атомима елемената и положаја елемената у ПСЕ. Племенити гасови. Својства и примена. **Демонстрациони огледи:** формулисање претпоставке о честичној грађи супстанци. **Вежба IV:** одређивање валентног нивоа и броја валентних електрона	Интерактивна Радионичарска Индивидуални облик рада Групи Фронтални Учење путем откривања и решавања проблем Експериментална	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Стицање знања о честицама које изграђују супстанце. - Оспособљавање ученика да знају и праве разлику између јонске и ковалентне везе. - Да разумеју како од атома настају молекули и јони и да разумеју сличности и разлике међу њима. - Стицање знања о валентним електронима, валенци и оспособити их да на основу хемијске формуле одреде валенцу и обрнуто. -Развијање вештина да умеју да користе електронске, молекулске и структурне формуле	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:-** разуме да су основне честице које изграђују супстанце атоми, молекули и јони; - дефинише јонску и ковалентну везу; - објашњава како од атома настају јони, а како молекули; - прави разлику између атома, јона и молекула; - уочава сличности и разлике између атома и јона; - разуме значај валентних електрона и промене на последњем енергетском нивоу при стварању хемијске везе; - на основу формуле одреди валенцу елемената и обрнуто; - на основу познатих валенци саставља формуле бинарних једињења;	Ковалентна веза: молекули елемената и молекули једињења. Атомска и молекулска кристална решетка. Јонска веза и јонска кристална решетка. Валенца. Хемијске формуле и називи. **Демонстрациони огледи:** својства супстанци са ковалентном и јонском везом. **Лабораторијска вежба V:** упоређивање својстава супстанци са јонском и супстанци са ковалентном везом.	Интерактивна Радионичарска Индивидуални облик рада Групи Фронтални Учење путем откривања и решавања проблем Експериментална	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Стицање знања о појму раствора растворљивости, развијање вештине изражавања квантитативног састава раствора и израчунавања процентног састава раствора - Оспособљавање ученика да самостално направе раствор одређене концентрације. - Развијање свести да је вода драгоцена и да је треба чувати. Она је растварач који раствара супстанце са јонском и поларном ковалентном везом.	- разуме појам раствора и растворљивости, примени начин изражавања квантитативног састава раствора; - разликује незасићен, засићен и презасићен раствор; - израчунава процентну концентрацију раствора; - направи раствор одређене процентне концентрације; - разликује воду као једињење (чиста супстанца) од вода у природи које су смеше; - разуме да је вода растварач за супстанце са јонском и поларном ковалентном везом и зна значај воде за живот.	Смеше: хомогене и хетерогене. Раствори – хомогене смеше. Растварање и растворљивост. Вода и ваздух – хомогене смеше у природи. Масени процентни састав смеша. Раздвајање састојака смеша: декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета. **Демонстрациони огледи:** састав и својства смеша; раствори и њихова својства; растворљивост; незасићени, засићени и презасићени раствори; раздвајање састојака смеша. **Лабораторијска вежба VI:** испитивање растворљивости супстанци. **Лабораторијска вежба VII:** раздвајање састојака смеша: декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета.	Интерактивна Радионичарска Индивидуални облик рада Групи Фронтални Учење путем откривања и решавања проблем Експериментална	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Ученик треба да разуме и примењује Закон одржања масе при писању хемијских једначина, као и Закон сталних односа маса. - Упознавање ученика како да разликују анализу од синтезе, појам масе од количине супстанце и разуме њихов однос.	изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;	Хемијске реакције. Закон о одржању масе. Хемијске једначине. **Демонстрациони огледи:** мерење и упоређивање укупне масе супстанци пре и после хемијске реакције у отвореном и затвореном реакционом систему. **Вежба VIII:** састављање једначина хемијских реакција.	Интерактивна Радионичарска Индивидуални облик рада Групи Фронтални Учење путем откривања и решавања проблем Експериментална	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Ученик треба да разуме и примењује Закон одржања масе при писању хемијских једначина, као и Закон сталних односа маса. - Упознавање ученика са моларном масом - Оспособљавање ученика да самостално израчуна масени проценат на основу једначина хемисјких реакција	- квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;	Релативна атомска и релативна молекулска маса. Количина супстанце и мол. Моларна маса. Закон сталних односа маса. Масени процентни састав једињења. Израчунавања на основу једначина хемијских реакција. **Лабораторијска вежба IX:** мерење масе супстанце и израчунавање моларне масе и количине супстанце.	Интерактивна Радионичарска Индивидуални облик рада Групи Фронтални Учење путем откривања и решавања проблем Експериментална	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Ученик оспособљен да опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника. - Ученик оспособљен да разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења - Ученик оспособљен да индикаторима испита и на pH скали процени киселост раствора - Ученик оспособљен да тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа	- опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на pH скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа	Водоник. Кисеоник. Оксидација, сагоревање и корозија. Оксиди: хемијске формуле, називи и основна својства. Киселине: хемијске формуле, називи и основна својства. Хидроксиди (базе): хемијске формуле, називи и основна својства. Мера киселости раствора: pH-скала. Неутрализација – хемијска реакција киселина и хидроксида (база). Соли: формуле и називи. **Демонстрациони огледи:** испитивање кисело-базних својстава раствора помоћу индикатора; реакција неутрализације. **Лабораторијска вежба X:** испитивање кисело-базних својстава раствора помоћу индикатора.	Интерактивна Радионичарска Индивидуални облик рада Групи Фронтални Учење путем откривања и решавања проблем Експериментална	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Ученик повезује структуру супстанци са својствима и променама супстанци, као и својстава супстанци с њиховом практичном применом. У породичном окружењу и друштву вршњака ученик примењује стечена знања и вештине, доноси одлуке и предузима активности у вези с правилним коришћењем материјала и комерцијалних производа, правилним разврставањем и одлагањем отпада, правилном исхраном, брине о здрављу и животној средини. Знање хемије ученику служи да прати и користи информације о супстанцама, исказане хемијским терминима, хемијским симболима, формулама и хемијским једначинама, као и да сагледава допринос хемије развоју медицине, фармације, индустрије, пољопривреде. Ученик развија научну писменост и вештине за експериментални рад и оспособљен је да самостално или у сарадњи с другима примењује знање хемије за решавање проблема.

Основни ниво Ученик зна да су супстанце предмет изучавања хемије и познаје улогу хемије у различитим областима људске делатности. Ученик познаје заступљеност најзначајнијих супстанци у природи и различитим производима. Избор и примену производа (материјала, прехрамбених производа, средстава за хигијену и сл.) заснива на познавању својстава супстанци и промена којима подлежу. Рукује комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи, придржава се правила о начину чувања производа и одлагању отпада, и предузима активности које доприносе заштити животне средине. Правилну исхрану и остале активности у вези с очувањем здравља заснива на познавању својстава и извора биолошки важних једињења и њихове улоге у живим системима. У свакодневном животу препознаје примере хомогених смеша (раствора) и хетерогених смеша, повезује својства смеша с њиховим саставом, припрема смеше према потребама или издваја жељени састојак из смеше. Ученик препознаје значење хемијских симбола, формула, хемијских једначина и ознака за процентни састав раствора.

Средњи ниво Ученик повезује структуру супстанци са својствима и променама супстанци, и примењује знање да се при физичким и хемијским променама не мења укупна маса супстанци које учествују у променама. На основу хемијске формуле ученик одређује назив супстанце, а на основу назива пише формулу супстанце. Према хемијској формули и називу ученик може да сврста најважније супстанце у одговарајуће класе и опише заједничка својства супстанци које припадају истој класи. Хемијске промене представља помоћу хемијских једначина. Ученик уме правилно и безбедно да изведе једноставне огледе, да припреми раствор одређеног процентног састава за потребе у свакодневном животу, да испита основна својства неорганских и органских једињења, опише и објасни запажања користећи се хемијским терминима, симболима, формулама и хемијским једначинама.

Напредни ниво Ученик објашњава својства супстанци примењујући стечена знања о њиховој структури. Ученик има развијене вештине за лабораторијски рад, испитивање својстава и промена супстанци и решавање проблема; планира, правилно и безбедно изводи огледе, израчунава масу и количину супстанци које учествују у променама. У објашњавању својстава и промена супстанци користи одговарајуће хемијске термине, хемијске симболе, формуле и хемијске једначине. На основу посматрања својстава супстанци и резултата огледа изводи закључке и генерализације. Ученик на основу разумевања својстава и промена супстанци иницира активности на нивоу породице и/или вршњака у вези са заштитом животне средине.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Ученик је формирао хемијску писменост као основ за разумевање својстава и промена супстанци у природи и примене супстанци у свакодневном животу и различитим професијама. Хемијску писменост примењује у доношењу одлука у вези са коришћењем различитих материјала и комерцијалних производа у свакодневном животу, и као основ за активан и одговоран однос према очувању здравља и животне средине.

Основни ниво Ученик је формирао основне хемијске појмове о својствима и променама супстанци и повезује их с комерцијалним производима с којима је у контакту у свакодневном животу. Безбедно и одговорно рукује производима, правилно складишти отпад, брине о очувању здравља и животне средине.

Средњи ниво Ученик је формирао систем хемијских појмова о структури, својствима и променама супстанци, класификује супстанце, примењује знање да се при физичким и хемијским променама не мења укупна маса супстанци које учествују у променама, припрема раствор одређеног процентног састава, доноси одлуке у вези с начином коришћења комерцијалних производа на основу познавања својстава састојака тих производа.

Напредни ниво Ученик објашњава структуру, својства и промене супстанци и примењује знање у решавању проблема. Формиран систем хемијских појмова омогућава ученику сагледавање значаја хемије у различитим областима живота и различитим професијама, и праћење доприноса хемије развоју технологије и друштва

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Биологија	**VII**	**Грађа органа за варење, варење хране, јетра и панкерас**	**Одговоран однос према здрављу**
Биологија	**VII**	**Ензими**	**Одговоран однос према здрављу**
Техника и технологија	**VII**	**Материјали**	**Решавање проблема**
Биологија	**VII**	**Руковање лабораторијским прибором**	**Решавање проблема**

-Формативно и сумативно оцењивање:

Формативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника, у складу са овим правилником. 2

Сумативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: дневник), а могу бити унете и у педагошку документацију.

-Праћење и вредновање остварености програма: Провера остварености циљева, Ангажовање, Процена активности, Разни кратки тестови за процену постигнућа, Процена заинтересованости, Оцена разумевања усмена, Иницијални тест, Полугодишњитест, Завршни тест за процену остварености образовних стандарда

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА
РАЗРЕД: СЕДМИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72 часа
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 часа
ЦИЉ (изучавања предмета у седмом разреду):
Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
• Оспособљен да повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада. • Кроз употребу алата, машина и уређаја схватио утицај њиховог дизајна на постизање конфора, безбедности при раду и очување здравља. • Изградио свест о неопходности очувања животне средине при коришћењу технике и технологије. • Оспособљен да препозна могућности уштеде енергије у домаћинству и смањење трошкова коришћења исте. • Упознат са подручјима човековог рада и производње,	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем	- повезивати садржаје осталих области са примерима са којима се ученици готово свакодневно сређу, стимулисати их да препознају утицај технологије на живот и рад у свом окружењу као и да стекну знања о томе како су људи до сада решавали проблеме у борби за преживљавање - практичним примерима приказати појам и улогу машина и механизама - приказати утицај технологије на животну средину - Да би ученици што лакше усвојили појам уштеде	- Слушају - Бележе - Учествују у разговору - Припрема мултимедијалних материјала - Рад у паровима, малим и великим групама - Истраживање и прикупљање података - допуњавају информације, - селектују тачне и нетачне исказе,

занимањима и пословима у области машинске технике.			мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем СТЕМ сајтова и инжењерских канала са YouTube-а	енергије, потребно је упутити их да на примеру свог домаћинства истраже колика је потрошња енергије, који су највећи потрошачи и шта би било најбоље учинити да би се потрошња смањила;	

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
• Упознат са машинама спољашњег и унутрашњег транспорта и њиховим главним карактеристикама. • Упознат са погонским, преносним, управљачким и кочионим подсистемима код возила друмског саобраћаја. • Схватио значај исправности наведених подсистема код возила друмског саобраћаја са безбедоносног становишта. • Оспособљен да самостално провери и подеси техничку исправност бицикла	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04 Део ученика који	- Подсећа ученике да су у претходним разредима учили о саобраћајним системима, намени, функциони- сању и организацији саобраћаја у оквиру саобраћајних објеката, као и о правилима и прописима за регулисање друмског саобраћаја која се, пре свега, односе на пешаке и бициклисте као учеснике у саобраћају. Одговорности ученика за	- Учествују у разговору - Слушају - Бележе - Повезује претходна знања са новим - Усваја практична знања - Демонстрира поступке одржавања бицикла, и на часу и у реалној саобраћајној ситуацији учествовањем у Еколошкој патроли

			учествује у Еколошкој патроли практично спроводи научено у овом и претходним разредима. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем СТЕМ сајтова и инжењерских канала са YouTube-а	понашање у саобраћају. - Уз помоћ мултимедије упознаје ученике са машинама и њиховим главним карактеристикама спољашњег (бицикли, мопеди/мотоцикли, аутомобили, камиони, аутобуси, возови, бродови, ави- они) и унутрашњег транспорта (дизалице, виљушкари, транспортери, лифтови). При реализацији ових садржаја посебно назначити наведене подсистеме код бицикла, мопеда и аутомобила Оспособљава ученике да самостално провере и подесе техничку исправност бицикла	

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
• Оспособљен да самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање. • Оспособљен да користи рачунарске апликације у оквиру CAD технологије за креирање техничке документације. • Упознат са појмом и улогом интерфејса у управљању и контроли. • Упознат са могућностима употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета. • Оспособљен да управља моделима користећи рачунар. • Упознат са улогом основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја. • Схватио значај и улогу рачунарске технике код функционисања и коришћења савремених апарата и уређаја.	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04 - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем CTEM сајтова и инжењерских канала са YouTube-а	- Ослања се на усвојена знања ученика из техничког цртања у претходним разредима - Користи и даје предност дигиталној настави - Показује правилно коришћење рачунарских програма за цртање - Упознаје ученике са наменом основних рачунарских компоненти - Упознаје ученике са коришћењем рачунарских симулација	- Учествују у разговору - Слушају - Коришћењем 3D модела ученици активирају основне технике дизајна са циљем самосталног креирања техничког цртежа у складу са стандардима -Реализују вежбе користећи рачунарске симулације

• Оспособљен да самостално користи савремене ИКТ уређаје.					

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
• Упознат са значајем рационалног коришћења расположивих ресурса и принципима очувања животне средине. • Оспособљен да идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене. • Оспособљен да користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења. • Оспособљен да правилно и безбедно користи алате и машине за обраду метала уз одговарајућу примену мера заштите на раду. • Оспособљен да објасни улогу одређених елемената машина и механизама на једноставном	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04 - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем CTEM сајтова и инжењерских канала са YouTube-a	- Упознаје ученике са значајем рационалног коришћења ресурса и принципима очувања животне средине - Постављаа ученицима задатак за самосталан рад у оквиру кога ће у свом домаћинству истражити у којој мери и на који начин се они остварују. - Демонстрира правилно коришћење прибора за мерење и контролу у машинству и реализује прак-тичне вежбе са истима.	- Самосталан рад у оквиру кога ће у свом домаћинству истражити у којој мери и на који начин се они остварују - Демонстрирају правилно коришћење прибора за мерење у машинству - Учествују у разговору - Слушају

примеру. • Упознат са савременимпроизводним машинама у машинској индустрији и значајем њихове примене у појединачној и серијској производњи. • Стекао основна знања о конструкцији и функционисању робота. • Упознат са предностима роботизације производних процеса у односу на стандардне. • Оспособљен да класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом на практичним примерима из сопственог окружења				- објашњава улогу елемената машина и механизама - уводи ученике у карактеристике обраде материјала који се користе у машинству - Илуструје савремене технологије обраде материјала - Уводи појам роботике и упознаје ученике са основама конструкције робота - Представља класификацију погонских машина-мотора и илуструје њихову примену	

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
• Оспособљен да самостално проналази информације потребне за израду модела машинске конструкције користећи ИКТ-е. • Оспособљен да самостално/ тимски дефинише задатак у оквиру мини пројекта и представи алгоритам израде производа од идеје до реализације. • Оспособљен да самостално или у групи, у оквиру мини пројекта израде макете/модела, креира планску документацију користећи рачунарске апликације. • Оспособљен да самостално или у оквиру групе практично израђује изабрани модел производних машина, саобраћајних средстава, транспортних машина и уређаја или претварача енергије. • Оспособљен да самостално открива и решава једноставне техничке и технолошке проблеме применом природних законитости у пракси. • Схватио предности тимског рада и међусобне сарадње при	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04 - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем CTEM сајтова и инжењерских канала са YouTube-а	- Подсећа ученике на алгоритам „Од идеје до реализације” - Помаже ученицима у одабиру пројекта - Подсећа на безбедно коришћење алата	- Проналазе информације, стварају идеју и дефинишу задатак - Израђују техничку документацију - Израђују модел - Одређују цену трошкова и вредност модела - Креирају рекламу за израђен производ

реализацији пројекта. • Стекао основне предузетничке компетенције. • Оспособљен да одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова. • Оспособљен да правилно вреднује туђи и самовреднује сопствени рад. • Оспособљен да самостално представи свој производ у оквиру маркетинга.					

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим.
- Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селектује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје.
- Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења.
- Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања.
- Разликује чињенице од интерпретација, ставова, веровања и мишљења; препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује аргументе према снази и релевантности.
- Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.
- Ученик је способан да користи одређена средстваиз области ИКТ-а на одговоран и критички начин ради ефикасног испуњавања постављених циљева, задатака и сопствених потреба; уме да претражује и критички анализира и систематиује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а;
- Ученик влада основним значењем појмова култура и естетичка вредност. Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштин, језичка култура у уметничком и неуметничком домену (свакодневни

говор у приватном и јавном животу, електронским и штампаним медијима, дизајну и другим видовима комуникације...), научно мишљење, друштвени односи, друштво и појаве у друштву.

- Има позитиван и одговоран однос према учењу;
  Мотивисан је и оспособљен да самостално планира,организује,спроводи и вреднује учење;разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. Користи различите изворе информација и има критички однос према њима. Примењује одговарајуће начине учења у складу са циљевима, садржајем, интересовањима, условима и временом. Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ван школског учења; негује и развија лична интересовања.
- Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама комуникације, уме да саслуша саговорника до краја и без упадица;
- Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе и односе између њих у светлу претходно стечених знања, формулише објашњења и закључке на основу резултата до којих је дошао у раду, презентује их и дискусује са другим особама;
- Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара,одговорно савесно извршава заједничке активности

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Ученик разуме представљене проблеме користећи свеобухватна знања из техничких дисциплина и информатике; Ученик схвата техничко-технолошке поступке и користи креативне способности у процесу стварања материјалних производа; Ученик путем ИКТ-а прикупља податке, анализира, систематизује и презентује информације, електронски комуницира и управља савременим уређајима; Ученик користи мере заштите и очувања животне средине.

Основни ниво

Ученик познаје својства и примену материјала, машина, електронских компоненти, грађевинских елемената, саобраћајних средстава и облика енергије; Ученик црта једноставан технички цртеж, табеларно приказује и црта графиконе користећи прибор за техничко цртање и рачунар; Ученик израђује модел или макету на основу понуђене техничке документације; Ученик манипулише документима помоћу рачунара, уме да изради текстуални документ и мултимедијалну презентацију, користи Интернет за претрагу и комуникацију.

Средњи ниво

Ученик разуме принципе рада машина и уређаја, техничких средстава, транспортних система и уређаја за претварање енергије; Ученик користи Интернет сервисе, познаје карактеристике рачунарског софтвера и хардвера, подешава и користи ИКТ уређаје, преузима и инсталира апликације.

Напредни ниво

Ученик разуме технолошке поступке, функционисање машина и уређаја, и енергетски ефикасно понашање; Ученик уме тимски да планира и изради пројекат; Ученик креира једноставне алгоритме и програме и одговорно користи софтвер и Интернет.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Физика	**VII**	**Механички рад**	**Решавање проблема**
Физика	**VII**	**Енергија и снага**	**Решавање проблема**
Математика	**VII**	**Координатни систем**	**Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији**
Информатика и рачунарство	**VII**	**Израда презентација**	**Дигитална компетенција**
Биологија	**VIII**	**Заштита животне средине**	**Одговоран однос према здрављу**
Техника и технологија	**V**	**Природни ресурси на Земљи: енергија и материја**	**Решавање проблема**
Техника и технологија	**V**	**Поступци ручне обраде и спајања материјала**	**Решавање проблема**
Физика	**VI**	**Мерење**	**Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији**
Физика	**VI**	**Притисак**	**Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији**
Физика	**VII**	**Принцип рада простих машина**	**Решавање проблема**

Ликовна култура	**VII**	**Линеарна пројекција**	**Естетска компетенција**
Хемија	**VII**	**Хемијски елементи**	**Комуникација**
Хемија	**VII**	**Смеше**	**Комуникација**
Техника и технологија	**V**	**ИКТ уређаји**	**Дигитална компетенција**
Техника и технологија	**V, VI**	**Конструкторско моделовање**	**Решавање проблема**
Енлески језик	**VII**	**Вештачка интелигенција**	**Дигитална компетенција**

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Праћење напредовања започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на шта ће се процењивати његов даљи рад. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак уостваривању исхода предмета, као и напредак других ученика. Сваки наставни час и свак аактивност ученика су, у том смислу, прилика заформативн ооцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Наставник треба да подржи саморефлексију (промишљање ученика о томе шта зна, уме, може) и подстакне саморегулацију процеса учења кроз постављање личних циљева напредовања.

У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процеси продукти учења. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је у складити нивое циљева учења и начине оцењивања.

Ниво циља учења	Одговарајући начин оцењивања
Памтити (навести, препознати, идентификовати...)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова
Разумети (навести пример, упоредити, објаснити, препричати...)	Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци,
Применити (употребити, спровести, демонстрирати...)	Проблемски задаци, симулације
Анализирати (систематизовати, приписати, разликовати...	Решавање проблема
Евалуирати (проценити, критиковати, проверити...)	Проблемски задаци
Креирати (поставити хипотезу, конструисати, планирати...)	Истраживачки пројекти

Потребно је, такође, ускладити оцењивање са његовом сврхом.

Сврха оцењивања	Могућа средства оцењивања
Оцењивање наученог (сумативно)	Тестови, извештаји, усмено испитивање
Оцењивање за учење (формативно)	Посматрање, дијагностички тестови, дневници, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

У вредновању наученог, поред усменог испитивања, користе се и тестови знања.

У формативном оцењивању се користе различити инструменти, а избор зависи од врсте активности која се вреднује.

Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање).

У процесу оцењивања добро је користити портфолио (збирка докумената и евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке), као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења портфолија су вишеструке: омогућава континуирано и систематично праћење напредовања, подстиче развој ученика, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја и подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика.

Како ниједан од познатих начина вредновања није савршен, потребно је комбиновати различите начине оцењивања. Једино тако наставник може да сагледа слабе и јаке стране сваког свог ученика. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, ученици се уче да размишљају о

квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање тако постаје инструмент за напредовање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

Потребно је да наставник резултате вредновања постигнућа својих ученика континуирано анализира и користи тако да унапреди део своје наставне праксе.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасним и ефективним требало би унапредити.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Информатика и рачунарство

РАЗРЕД: 7.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду):

Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Кључни појмови садржаја: логичка структура и садржај документа, пиксел, резолуција, растерска и векторска графика, RGB и CMYK палете боја, гиф анимација, хипервеза, URL, електронска пошта, текстуални програмски језик, 2Д графика.

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода/садржаја	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
ИКТ Обележавање логичке структуре и генерисање прегледа садржаја текстуалног документа Карактеристике рачунарске графике (пиксел, резолуција, RGB и CMYK модели приказа боја, растерска и векторска графика). Рад у програму за растерску графику. Рад у програму за векторску графику. Израда гиф анимација Коришћење алата за снимање екрана	- Оспособљавање за рад у пару или тиму, како да са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична нтересовања, и преговара у тиму о њеној реализацији; учествује у активностима са другима у оквиру своје тимске улоге. - Оспособљавање за тумачење и разликовање података и информација кроз табеларно, графичко, текстуално приказивање, проналажење примене, повезивање са претходним знањем из других предмета	Дијалошка, монолошка, илустративна, демонстративна метода рада, практичан рад на рачунару, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, квизови, асоцијације, едукативни камп, коришћење Интернета, презентација ИКТ уређаја, пројектни задатак	**Енглески језик** (разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе / разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе) **Физика** (анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем / Графичко представљање зависности брзине тела од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања);	– разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; – користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; – објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; – креира растерску слику у изабраном програму; – креира векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – креира гиф анимацију; – креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана.	Рад са подацима и информацијама (Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост), Дигитална компетенција (Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин), Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (усмерен је на развој нових вештина, које примењује у практичном раду), Сарадња (Одговорно и савесно извршава заједничке активности)	− праћење остварености исхода у стицању знања (40%- 50%) − праћење развоја вештина при изради практичног рада ученика и активност на часу (30-40%)

	-Развијање интересовања за стицање потребних знања и развој вештина које би употребио за даље образовање		**Техника и технологија** (самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање / Ортогонално и просторно приказивање предмета); **Ликовна култура** (користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања / Композиција. Боје и емоције, стилизација облика)			

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода/садржаја	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
Дигитална писменост URL, DNS, IP адреса. Хипервеза и хипертекст Електронска пошта,	-Развијање ставова одговорне комуникације и сарадње у дигиталном окружењу -Оспособљавање за одговорну примену	Дијалошка, монолошка, илустративна, демонстративна метода рада, практичан рад на рачунару, фронтални и	**Српски језик** (напише електронску (имејл, SMS) поруку поштујући нормативна правила / Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума	– разликује појмове URL, DNS, IP адреса; – објасни појмове хипервеза и хипертекст; – креира, форматира и шаље електронску пошту; – обавља	Дигитална компетенција (Препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге на Интернету, одговорно поступа на мрежи),	− праћење остварености исхода у стицању знања (40%- 50%) − праћење развоја вештина при изради практичног рада ученика и активност на часу (30-40%)

креирање налога, слање и пријем поште. Електронска пошта (контакти, безбедност, нежељена пошта) Рад на дељеним документима (текстуалним документима / презентацијама /упитницима) у облаку	препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу	индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, квизови, коришћење Интернета, дигиталних садржаја и презентација, пројектни задатак	и друго)	електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; – препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; – сарадднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа; – подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији;	Комуникација (Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин), Решавање проблема (Проверава применљивост решења), Сарадња (Поштује правила заједничког рада), Одговоран однос према здрављу (Препознаје сигурносне и здравствене ризике у животу и раду, примењује мере заштите)	- пројектни задатак (20-30%)

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода/садржаја	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
Рачунарство Рад са изабраним текстуалним програмским	Оспособљавање ученика да вештине програмирања примени у пракси и користи стечена знања и вештине у	Дијалошка, монолошка, илустративна, демонстративна метода рада,	**Техника и технологија** (самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи	– уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе	Рад са подацима и информацијама (Користи податке из различитих извора), Дигитална	− праћење остварености исхода у стицању знања (40%- 50%) − праћење развоја вештина при изради

језиком у области 2Д графике. Основне карактеристике изабране графичке библиотеке. Методе за исцртавање основних геометријских облика. Подешавање боја и положаја објеката Примена петљи и случајно генерисаних вредности на исцртавање геометријских облика	проблемским ситуацијама.	практичан рад на рачунару, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, израда програма, отклањање грешака у програму, пројектни задатак	ортогонално и просторно приказивање / Ортогонално и просторно приказивање предмета); **Математика** (израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост / Правилни многоуглови (појам, својства, конструкције))	2Д графике; – употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; – планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; – проналази и отклања грешке у програму;	компетенција (Уме да представи, организује и обликује одређене информације), Комуникација (Користи на одговарајући и креативан начин програмски језик), Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (способан је да развије идеју, представи је, образложи), Одговоран однос према здрављу (Препознаје сигурносне и здравствене ризике у животу и раду), Решавање проблема (Планира стратегију решавања проблема)	практичног рада ученика и активност на часу (30-40%) - пројектни задатак (20-30%)

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода/садржаја	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
Пројектни задатак Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима. Вредновање резултата пројектног задатака	-развијање и неговање: поступности, повезивања и изградње сопствених стратегија учења, вршњачког учења, вредновања и самовредновања постигнућа. -развијање међупредметних компетенција и остваривање корелације са другим предметима	Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: - теоријске основе у кратким цртама, кроз упутства за реализацију задатака, објашњења основних појмова, концепата, стратегија у циљу развијања поступности, препознавања и установљавања личних стратегија учења код ученика - практичан рад у групама или индивидуално, индивидуализација је неопходна код конретног задатка за проверу остварености исхода	Корелацији са наставним садржајима предмета у зависности од одабира пројектне теме.	– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка: – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен	Рад са подацима и информацијама (Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост), Дигитална компетенција (Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин), Сарадња (Поштује правила заједничког рада),	− праћење остварености исхода у стицању знања (40%- 50%) − праћење развоја вештина при изради практичног рада ученика и активност на часу (30-40%) - пројектни задатак (20-30%)

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Грађанско васпитање
РАЗРЕД: Седми (7)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): . **Циљ** учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника	Стандарди
- Упознавање са основним елементима програма - подсећање на садржаје програма за пети и шести разред - представљање циљева, задатака,садржаја и метода рада - разумевање значења кључних појмова који се односе на људска права, државне органе и власт	– наведе и опише основне карактеристике људских права; – својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; – образложи личну	Карактеристике људских права – урођеност, универзалност, неотуђивост, недељивост. Опште добро. Права појединца и опште добро.	**Радионице** (дискусије, дебате, пројекти, експерименти, симулације, играње улога, студије случаја,,истраживања, промоције, покретање акција)	-Израда постера -Израда аудио-визуелних записа -Презентације - Прикази резултата истраживања -Тумаче табеле	-Дефинише појмове -Објашњава нове речи -Користи различите технике да се дође до резултата -Излаже градиво	/

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника	Стандарди
- схватање историјског развоја грађанских права и слобода - упознавање са карактеристикама општег добра и права појединца - разумевање места и улоге политичких странака у друштву - разумевање односа између грађанских права, појединца и општег добра - упознавање са начинима развијања грађанске	одговорност у заштити свог здравља; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – образложи сврху постојања политичких странака; – аргументује потребу ограничења и контролу власти; – наведе кораке од предлагања до усвајања закона; – образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине;	Сукоб појединачних права и општег добра. Права и правда. Социјална правда. Политичке странке у вишепартијском систему –владајуће и опозиционе. Народна скупштина – сврха и надлежности. Народни посланици, посланичке групе.		-Решавају проблемске ситуације и задатке -Дискутују, -Организују (свој рад, простор, време) - Процењују свој рад и напредак -Процењују рад других ученика -Тумаче приказане видео и музичке материјале	-Припрема нове, актуелне материјале који најбоље одговарају садржају и исходима (видео, музика, папир, фломастере...) -обезбеђује да се на часу сваки ученик осећа уважено, прихваћено и добродошло у својој различитости -Подстиче код ученика способност да разумеју сопствену одговорност у ситуацијама дискриминације и	

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника	Стандарди
одговорности - разумевање сврхе и надлежности Народне скупштине - упознавање са процедурама рада Народне скупштине - упознавање са појмовима везаним за рад Народне скупштине - подстицање ученика да се ангажују у различитим дебатама - разумевање значаја групног идентитета	– препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; – препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; – учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин;	Процедуре у раду Народне скупштине. Скупштинске дебате. Предлагање и доношење закона. Припадност групи. Групни идентитет као део идентитета младих. Односи у вршњачкој групи и њен утицај на појединца. Вршњачки притисак.		-Изводе представе	насиља, као и да бирају конструктивне начине реаговања на њих. -Својим понашањем даје пример и доприноси стварању демократске атмосфере која је погодна за размену и аргументовање идеја и мишљења међу ученицима; -Даје повратне информације и подстиче ученике на разумевање односа у групи. -Обезбеђује равноправну укљученост сваког	

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника	Стандарди
- упознавање са појмом вршњачки притисак -упознавање са начинима заштите личних права - разумевање неопходности постојања власти - схватање да постоји лична одговорност у очувању општег и личног здравља -упознавање са институцијом парламента	– проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.	Конформизам. Приватност – обим и границе. Понашање људи у маси и угроженост права појединца. <u>Симулација Народне скупштине</u> Одређивање улога и процедура у скупштини. Формирање			ученика	

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника	Стандарди
- разумевање значаја иницијативе за постизање промена у друштвеној заједници - разумевање значења кључних појмова који се односе на грађанина, државу и власт - упознавање са концептом ограничене власти		посланичких група. Избор председника скупштине. Формулисање предлога закона. Скупштинска дебата. Гласање. Евалуација симулације.				

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	**7**	Јован Јовановић Змај*: Јутутунска јухахаха* Стефан Митров Љубиша: *Кањош Мацедоновић* (одломак) Радоје Домановић: *Вођа* (одломак) Бранислав Нушић: *Власт* (одломак)	Комуникације; Рад с подацима и информацијама;Компетенција за учење
Историја	**7**	Политичке револуције Развој модерне српске државе Црна Гора у доба владичанства Рађање модерних држава, Међународни односи и кризе Промене у привреди, друштву и култури Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење Култура, наука и свакодневни живот	Комуникације; Одговорно учешће у демократском друштву;Решавање проблема; Компетенција за учење
Ликовна култура	**7**	Дигитална фотографија. Кадар, селфи и аутопортрет. Анимација. Процес креирања, стори борд. Сцена. Обједињавање покрета, игре и звука.	Комуникације; Естетичка компетенција;Сарадња

		Презентације	
Информатика и рачунарство	**7**	Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима	Комуникације; Дигитална компетенција; Решавање проблема
Математика	**7**	Средња вредност, медијана и мод	Комуникације; Дигитална компетенција; Решавање проблема
Географија	**7**	Европска унија – пример интеграционих процеса	Одговорно учешће у демократском друштву;Решавање проблема;

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

-Усмено испитивање, есеји, извештаји (сумативно)

-Посматрање, дневници, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе (формативно).

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ШПАНСКИ ЈЕЗИК
РАЗРЕД: СЕДМИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72 часа
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 часа
ЦИЉ (изучавања предмета у седмом разреду):

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; представи себе и другог; – разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;	*Hola* *Hola + nombre* *Señor / Señora + apellido* *Por favor* *Saludo + soy / me llamo* *Hola, soy Pedro, ¿qué tal?* *Buenos días, me llamo Dani Rovira; soy actor.* *Hola, ¿eres Rosa? Sí, soy yo. Encantado/a* *- Hola, soy María. ¿Y tú?* *- Soy Rodrigo. Encantado. Este es mi amigo. Se llama Juan.* *¿Cómo te llamas? ¿Cuántos años...?* *¿Dónde...? ¿De dónde eres? ¿Qué haces? ¿A qué te dedicas?* *Hola, soy Juan. Tengo doce años. Soy de Madrid pero vivo en Granada. Tengo dos hermanas mayores. Practico tenis y natación. A veces hago montañismo con mi mejor amigo.* *Esta es mi prima Elena. Vive en Serbia. Su madre es profesora de español.* *Este es el señor Rodríguez. Es de España. Se dedica al diseño.* **Поздрави *(¡Hola¡ ¿Qué tal? ¡Buenos días! ¡Buenas tardes! ¡Buenas noches! ¡Hasta luego! ¡Adiós! ¡Chao!)***	(за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр Институт Сервантес, Амбасаде, Удружење професора шпанског језика и слично Организовање радионица у оквиру кампа – амбијентална настава Учешће на пројекту „Недеља Шпаније“ с циљем примене наученог о шпанској култури и језику Организована посета обележавања Европског дана језика У Београду, као и друге посете изложби, концерата и догађаја везаних за шпанску културу(у	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује,	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују,

		Индикатив презента фреквентних глагола **Упитне речи** (*qué, quién/es, cómo, dónde, de dónde, cuánto, cómo)* **Личне заменице** **Показне заменице (este/a/os/as)** **Присвојни придеви** **Бројеви** (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације; имена, презимена и надимци; родбина и родбинске везе; титуле уз презимена особа; већи градови у земљама шпанског говорног подручја	Институту Сервантес и другим интитуцијама) Сарадња са другим школама у којима се учи шпански језик) слушање и реаговање на команду наставника игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета;израда презентација	отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	По завршетку разреда,				

Оспособити ученика за: ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	**ученик ће бити у стању да:** разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;	*Me llamo Carolina, soy de Francia. Ahora vivo en Salamanca, en España. Soy alta, morena y un poco tímida. Siempre llevo pulseras, son regalos de mis amigas. Me parezco a mi hermana mayor. Serbia se encuentra en el sureste de Europa, en los Balcanes. Su capital es Belgrado, una ciudad con larga historia. Serbia tiene más de siete millones de habitantes. Su naturaleza es preciosa. Sobre todo es famosa por sus ríos y bosques...* Придеви – род, број и слагање са именицама Положај придева Компаратив придева *(más...que, menos...que);* компаратив најчешћих неправилних придева (*mejor, peor, mayor, menor)* Апсолутни суперлатив с прилогом muy. Прилози за количину poco, mucho, bastante; разликовање mucho/muy. (Интер)културни садржаји: особености неких земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске карактеристике и сл)	извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:	*Vamos al cine mañana. –¿Por qué no? Es una buena idea. –*	проналажење недостајуће речи; мануелне активности;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје	слушају, читају, представљају се, активно учествују у

Оспособити ученика за: ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; – упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности ко-ристећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;	*¿Qué ponen? –Es una comedia; dicen que es buena. ¿A qué hora quedamos? –A las seis, ¿te parece bien? –Sí, perfecto.* *quieres + infinitivo* *¿Quieres venir a mi casa esta tarde? –No puedo, tengo mucho trabajo.* *Te invito a +* *Marcos te invita a su concierto de guitarra. Es el 13 de junio a las 6 de la tarde en la sala de actos.* Презент индикатива (фреквентни глаголи) querer + инфинитив глагола poder + инфинитив глагола Потврдни и одрични облик (Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позив	ивршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума кратких дијалошких ситуација, празнични квиз, кувамо заједно-дан немачке кухиње, писање честитки певање песмица; маскембал; свечани дефиле снимамо кратке филмове квиз користимо енциклопедије слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла;	одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -изражава молбе и захтеве; даје објашњења, извињења Да упути честитку и изрази захвалност разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упути уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали и извини се користећи једноставнија језичка средства;	*poder + infinitivo* *¿Te puedo ayudar? –Sí, está bien, gracias. / Sí, gracias.* *¿Me puedes ayudar? –Sí, claro. – Muchas gracias. /* *–No, lo siento. –No pasa nada.* *querer + un/una...* *Quiero un vaso de agua. –Aquí tienes.* *Quiero empezar otro libro. – Debes leer Manolito Gafotas, es muy divertido.* Модални глаголи querer, poder, deber. Личне заменице – COID (me, te, le, nos, os, les) (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације, значајни празници и догађаји, честитања	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ

					научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуација-ма из свакодневног живота;	*Lee estas instrucciones antes de continuar. Escribe tu nombre y continúa. Piensa bien cada pregunta. Toma apuntes antes de marcar la respuesta con bolígrafo. Revisa el trabajo antes de entegarlo.* **Императив за друго лице једнине и множине фреквентних глагола у потврдном облику** (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју

				износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – опише радњу у садашњости разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; – разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;	*Los días de entre semana me despierto a las siete. Desayuno y voy a escuela. Después de las clases suelo hacer mis tareas. Por la tarde suelo quedar con mi mejor amigo. Nos encanta jugar al fútbol. ¿Quieres venir a mi casa? –No puedo, estoy trabajando; tenemos una prueba de matemáticas mañana. Puedo nadar, pero todavía no sé bucear. Mi hermana sabe español.* Индикатив презента за изражавање радње у садашњости (догађаји, активности, способности) Повратни глаголи Глагол saber, poder за изражавање способности saber + *el/la. Глаголске перифразе estar +	питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа излет у парк Буковичке Бање дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажају, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављају питања, преводе,

	– опише радње, способности и умећа користећи неколико веза-них исказа; ;	gerundio, soler + gerundio (најфреквентнији глаголи) Прилози за време (ahora, siempre, a veces, nunca...) Саставне реченице са везником y. Супротне реченице са везником pero. (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања	цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима	дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информа- ција у низу о искуствима, догађајима и способностима у про- шлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опише неки историјски догађај, историјску личност и сл	*Cuando mis padres eran jóvenes, la comunicación era muy diferente. No tenían teléfonos móviles. Si quería salir, podían acordar dos* *o tres días antes. Tampoco había redes sociales. ¿Qué hacían en su tiempo libre?* *Cuando era pequeño, no podía quedarme solo en casa.* *¿Cuándo tenemos la prueba de español? –La profesora ha dicho que no tenemos más pruebas.* *Имперфекат за описивање прошлих радњи* *Временске реченице: cuando era, cuando tenía ... años, érase una vez* Сложени перфекат (pretérito perfecto): партицип правилних глагола и најчешћих неправилних глагола (participios irregulares: hecho, dicho, escrito, visto) (Интер)културни садржаји: живот некад и сад; бајке	дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика,	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** азуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; – размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/ она или неко други планира, намерава, предвиђа;	*¿Qué vas a hacer mañana? –Voy a montar en bici. ¿Quieres ir conmigo? –Sí, voy a llamarte por la mañana.* Глаголска перифраза ir a + infinitivo Прилози и прилошки изрази за време (mañana, el sábado siguiente, la semana que viene...) (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажају, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-

				дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;	*Tengo hambre/ sed/ calor/ frío.* *Tengo hambre. –¿Quieres un bocadillo? –Sí, gracias.* *Tengo sed. –Toma agua. / ¿Por qué no bebes agua?* *¿Cómo estás? ¿Estás bien? –¡Muy bien! / Estoy triste. / Estoy cansado/cansada.* *tener + hambre, sed, sueño, calor, frío*	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке,	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују,

	– изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једно-ставнијим језичким средствима	*estar + bien, mal, alegre, triste, cansado/a* (Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација; интересовања, хоби, забава, разонода, спорт и рекреација	недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за:	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:**	*Disculpe, ¿sabe dónde está el museo? –Debes ir todo recto y girar a la*	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје	слушају, читају, представљају се, активно учествују у

ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и одго-вори на њих; – затражи и разуме обавештења о оријентацији/ положају пред-мета и бића у простору и правцу кретања; – опише правац кретања и просторне односе једноставним, ве-заним исказима;	*izquierda después del semáforo. Cruza la calle y continúa hacia el parque. Ahí hay una fuente. El museo está a la derecha.* Императив за друго лице једнине и множине фреквентних глагола у потврдном облику Прилози aquí, ahí, allí. Прилошке одредбе muy cerca, muy lejos. Предлози за изражавање положаја и просторних односа (a, en, sobre, debajo de, al lado de, enfrente, a la derecha...) *Hay / Está, están*. (Интер)културни садржаји: јавни простор; типичан изглед места	малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** - разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; – размени једноставније информације које се односе на дозво-ле, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту;	*Disculpa / disculpe, ¿puedo entrar? ¿se puede entrar?* *Apagar los móviles. Se deben apagar los móviles.* Модални глаголи за изражавање дозволе, забране, правила понашања и обавезе (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима; значење знакова и симбола	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ

				савете, скреће пажњу ученицима на грешке	научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** -разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; – формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; – пита и каже шта неко има/ нема и чије је нешто;	*¿De quién es este libro? –Es mi libro. / (Es) mío.* *¿Es el gato de María? –No, es de Juan.* Конструкција за исказивање припадности Питања са de quién. Присвојни придеви и заменице Показни придеви Одређени и неодређени члан Негација Упитна интонација (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице,	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-

				мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; – изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;	*¿Qué te gusta hacer en tu tiempo libre? –Me gusta... Prefiero...* *Me gustan/me encantan las películas de suspense porque...* *¿A quién le gusta...?* Глаголи gustar, encantar. Глагол preferir. Одређени члан са глаголом gustar. (Интер)културни садржаји: уметност, књижевност за младе, стрип, музика, филм	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе,

				рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и ре-агује на њих; - изражава мишљење, слагање/ неслагање и даје кратко обра-	*¿Te parece...? ¿En tu opinión...? En mi opinión... Para mí... Tienes razón... No estoy de acuerdo... (no) estar de acuerdo, (no) tener razón* Изражавање мишљења индикативом Наглашене личне заменице после предлога (mí, ti, él, ella, nosotros, vosotros, ellos, ellas) (Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости у комуникацији са	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује,	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена

	зложење;	вршњацима и одраслима	извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за:	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:**		слушање и реаговање на команду наставника/дикс;	објашњава, описује, предаје, чита,	слушају, читају, представљају се,

ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	– разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; – пита и саопшти колико нечега има/ нема, користећи једноставнија језичка средства; – пита/ каже/ израчуна колико нешто кошта	*¿Cuántos estudiantes sois en la clase? –Somos 21.* *¿Quiénes son estas tres personas?* *¿Alguien ha visitado el museo de Salvador Dalí? –Nadie. / Sí, mi hermano lo ha visitado.* *¿Cuánto vale el jamón serrano? –Es a dos euros los 100 gramos. –¿Me puede dar 200 gramos, por favor?* *¿Hay una parada de autobuses? –Sí, sí hay. / No, no hay.* Бројеви 1-1 000 Квантификатори *mucho, poco, bastante.* Hay/no hay. hay + неодређени члан / одсуство члана Заменице alguien, algo; nadie, nada. Упитни придев cuánto/a/os/as. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење; новац	игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажају, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

1. **Одговорно учешће у демократском друштву (сама концепција наставе страног језика усмерава ученика на компарацију друштвених појава и интеркултурни дијалог)**
2. **Естетска компетенција (заступљена је у неговању читања књижевних текстова на страном језику)**
3. **Комуникација (основни циљ наставе страних језика)**
4. **Одговоран однос према околини (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)**
5. **Одговоран однос према здрављу (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)**
6. **Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (програм предвиђа теме и активности које подразумевају планирање и договарање попоут одређених ситуација у свакодневном животу, као што су рођенданске прославе, прослава дана школе, излети и др.)**
7. **Рад с подацима и информацијама (увођењем различитих стратегија читања и слушања ученици се упућују на идентификовање одређених садржаја, селекцији и техникама које их оспособљавају да разликују важно од неважног, тачно од нетачног)**
8. **Решавање проблема (настава и технике рада су конципиране на тај начин, таск-басед)**
9. **Сарадња (свака врста комуникације подразумева сарадњу и поштовање правила дијалога, а и подстицање пројектне наставе, или групног рада и рада у пару указује на неопходну способност сарадње са другима)**
10. **Дигитална компетенција (укључена је у многим сегментима наставе од примене медија дигиталних и штампаних до примене различите технологије у реализцији и остваривању циљева наставе страних језика – извор за остваривање исхода у вези са слушањем и читањем, говором и писањем – смс, блог, имејл, ТВ емисије, радио, филм, музика, интернет ...)**

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- **разуме и правилно реагује на наставников говор**
- **разуме општу тему кратких текстова уживо или са аудио-записа**
- **читајући наглас повезује низ речи у оквиру кратких исказа и реченица**
- **читајући наглас и у себи разуме основно значење кратких текстова напознате теме**

- **у монолошкој форми говори о себи и свом непосредном окружењу користећинајједноставније устаљене речи, изразе и структуре, усклађујући интонацијуи ритам с комуникативном намером**
- **пише једноставне поруке, белешке, честитке и лична писма о свакодневнимактивностима, породичном и школском окружењу**
- **размењује веома кратке исказе саговорницима у вези са познатим темама**
- **препознаје и разликује основне фонолошке и морфосинтаксичке категорије**

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ГОВОРА.

Уважавајући чињеницу да су аудио и аудиовизуелни медији, укључујући и нове медије, за младу генерацију примаран извор информисања, праћење аутентичних и псеудоаутентичних аудио и видео записа морало би бити једна од централних активности и у настави страног језика. Њу практично не би требало изоставити ни са једног часа и то од самог почетка учења страног језика, како би се ученици континуирано навикавали на различите видове говора на страном језику и јачали когнитивне способности неопходне за процесуирање информација добијених усменим путем. Ученици постепено усвајају технике за издвајање и селекцију суштинских информација и прихватају чињеницу да не могу у потпуности разумети говор већ да се приликом слушања морају оријентисати према оним елементима које су успели да схвате (укључујући и визуализацију околности у којима се одвија комуникација). Да би се остварио овај наставни императив, важно је уклонити одређене препреке. Уџбеник често није довољан извор аудио и аудио-визуелног материјала (или је он пак неадекватан – говорно неаутентичан, застарео и сл.), што од наставника изискује одређено техничко предзнање и спремност да савлада технике самосталне израде и припреме оваквих материјала (звучних и визуелних записа), као и развој умећа селекције и дидактизације. Осим телевизијских и радио емисија, кратких и документарних филмова, у ову сврху могу се користити извори са интернета, као и модерна музика (па чак и старији хитови, уколико се за тим искаже интересовање). На музику, наиме, ученици по правилу позитивно реагују, што утиче на даље јачање мотивације за учењем. Стандарди, између осталог, наводе наставнике да користе медијски подржане алатке за припрему ових материјала, између осталог и тзв. поткаст. Под овим се подразумевају аудио и видео датотеке доступне на интернету а које се могу преузети и користити и изван мреже (за серијске датотеке путем бесплатне пријаве за преузимање, тј. „претплате“ на одређене садржаје – што их, између осталог, чини доступнијим и лакшим за манипулисање од телевизијског програма); програми који омогућавају коришћење или креирање ове врсте звучног материјала у настави углавном су бесплатни и технички поједностављени.

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ПИСАНОГ ТЕКСТА.

Како се ова компетеницијa и у матерњем и у страном језику стиче и увежбава путем самосталног читања, то ученике увек треба подстицати да се с новим и непознатим текстом суочавају најпре сами (техником читања у себи), покушавајући да утврде општи смисао прочитаног текста (тему, главне нити садржаја, развој и расплет описане ситуације и сл.), као и мањи или већи број појединачних релевантних детаља. У првом случају тексту се приступа са намером глобалног разумевања, а у другом селективног (уколико се издваја неколико важних појединости) или детаљног (код текстова који се морају схватити у

потпуности). Техника читања текста наглас, наслеђена из преткомуникативне наставе страних језика (било да то чини наставник или сами ученици), не треба да буде доминантан начин за дидактичку обраду новог текста (оно се евентуално може примењивати у фазама провере повезивања писане форме и звучне слике речи и исказа). Самосталним приступом новом тексту ученици се подстичу да читају на аутентичан начин. Они тиме постепено превазилазе и ризик демотивације услед недовољног разумевања текста, усвајајући различите технике попут откривања кључних речи и тзв. инферирања – погађања и закључивања (тј. формирања претпоставки о могућем значењу непознатих делова текста на основу ужег или ширег контекста).

КОМПЕТЕНЦИЈА ПИСАНОГ ИЗРАЖАВАЊА

У ери виртуелног комуницирања писање не губи на значају, али се одвија у измењеној форми; све чешће се, наиме, констатује да се границе функционалних стилова померају и да се елементи говорног језика појављују у многим видовима писане комуникације у којима су доскора били незамисливи. С друге стране, примена комуникативне методе довела је до (пре)наглашавања усмене комуникације па самим тим и до релативног запостављања писања. Ове две околности указују да активност писања треба ревалоризовати и повезати је с конкретним потребама за писаним изражавањем у свакодневици. Образовни стандарди стога предвиђају да ће ученици умети да пишу једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама, краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама, кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита итд. Врсте текстова које се усвајају структурно су једноставне али покривају широк спектар домена у којима се примењује активност писања (како на матерњем тако и на страном језику). У овој фази учења не треба инсистирати на граматичкој и правописној тачности, већ превасходно на кохеренцији текста, што је непосредно повезано са способношћу организације идеја и представља основ за свако даље академско описмењавање.

КОМПЕТЕНЦИЈА УСМЕНОГ ИЗРАЖАВАЊА.

У савременој настави страних језика комуникативна компетенција се неретко своди на пуку говорну активност, те се усмено изражавање сматра јединим или макар примарним циљем учења. То свакако може бити тачно, али се с обзиром на непредвидивост будућих комуникативних потреба, ни остале језичке активности не смеју занемаривати. Код одређеног броја задатака понуђене су опције са комуникативним играма заснованим на подели улога (role play), не улазећи у начин на који би се било у настави било приликом завршног тестирања вредновала ова активност. Наставнику се, наиме, препоручује да самостално одређује начине вредновања у складу с датим наставним околностима.

КОМПЕТЕНЦИЈА МЕДИЈАЦИЈЕ.

Пошто се у последњим разредима основне школе медијација и у наставним програмима издваја као посебна активност у настави страних језика, она је актуелизована и у образовним стандардима. Под медијацијом се подразумева сваки вид преношења садржаја с једног језика на други (један од њених видова јесте и поступак превођења, приликом којег се преноси сама порука, али и њена спољна форма; у школским условима није предвиђено усвајање ове технике). Компетенција медијације је дефинисана као врста језичког посредовања између особа које не говоре исти језик, а у циљу преношења (суштине) поруке, што укључује и одређено преобликовање текста (усменог, писаног или комбинованог). Ово је иначе учестала врста активности у свакодневној пракси, која

представља саставни део опште језичке компетенције, али се истовремено ретко упражњава у настави. Могући узрок томе јесте зазор наставника од делатности која подсећа на превођење (што се може тумачити као страх да се у иначе комуникативно оријентисаној настави не пронађу трагови граматичко-преводне методе). Зато је важно подсетити да се медијација не може изједначити с превођењем; она се у многим случајевима може практиковати и изван наставе, у стварним комуникативним ситуацијама, где би ученици садржаје из страног језика преносили особама у свом окружењу које тај језик не познају (или обрнуто, уколико би неки изворни говорник датог језика комуницирао са особом која његов језик не познаје, али уз посредство ученика који га изучава као страни).

ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Усвајање правила и закономерности страног језика на различитим језичким нивоима (фонетско-фонолошком, правописном, граматичком, лексичком, функционално-стилистичком) саставни је део наставе и учења страних језика, али не може бити њихова главна сврха и примарни садржај, као што је већ раније истакнуто. Будући да су искази стандарда језички неспецификовани, односно да се односе на све стране језике који се уче у школама, они нису могли узети у обзир структурне специфичности појединачних језика, већ су прилично уопштеног карактера. Ипак, они се могу конкретизовати повезивањем са садржајима наставног програма за дати страни језик. Како задаци показују, граматички садржаји се не увежбавају нити проверавају ванконтекстуално; граматичко-лексичка знања треба да буду функционалног карактера, односно повезана с комуникативним потребама. Граматичка прогресија се постепено усложњава и ученик на вишим нивоима учења бива у стању да за исту комуникативну сврху користи све комплексније језичка средства.

ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Полазећи од премисе да језик и култура чине нераздвојиво јединство, дефинисањем стандарда који се односе на стицање интеркултурне компетенције валоризује се учење културних специфичности заједница циљног језика и оспособљавање за непристрасно и нестереотипно поређење полазне и циљне културе. Култура се поима у најширем смислу, тако да се не односи само на највише производе човекове комплексне когнитивне и уметничке делатности, већ обухвата и културу свакодневице, тј. основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). Задаци из ове области могу послужити за проверу не само стечених знања већ и прагматичких вештина, културно сензитивног обликовања ставова као и вербалног и невербалног понашања. Без обзира на то што се културолошке датости за стране језике заступљене у Приручнику вишеструко разликују, неки задаци се уз одређене модификације могу користити за све језике. Примера ради, исказ стандарда ДСТ.1.3.5 подразумева да ученик познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање. У Приручнику је уз тај исказ стандарда дат радни налог: Представи неко место са шпанског говорног подручја на које би волео/-ла да одеш, уз очекивано решење у којем би ученик/-ца на матерњем језику навео/-ла име локације, показао/-ла њен положај на мапи света и навео/- ла основне карактеристике одабране локације (уз помоћ визуелних средстава – фотографија, слика са интернета, из књига или часописа, ППТ презентација, постер...) Без обзира на то што је на овом месту дати задатак искоришћен за образовне стандарде у настави шпанског језика, овакав тип задатка може се користити и у осталим страним

језицима, укључујући и оне плурицентричне (који су у употреби у већем броју националних заједница). Што се тиче евалуације интеркултурне компетенције, она је и надаље предмет полемика; из бројних аргументованих разлога не би требало изоловано оцењивати постигнућа из ове области.

Приручник би се у перспективи могао употпунити примерима за све исказе стандарда, а не само за оне овде одабране, као и упутствима за оцењивање постигнућа; та упутства би морала бити довољно прецизна и транспарентна како би се омогућило исправно вредновање и упоређивање постигнутих резултата. Јасно је да не може постојати директна веза између исказа стандарда, задатака који их илуструју и решења понуђених у Приручнику, с једне стране, и школске нумеричке оцене, с друге стране (премда се у Правилнику о оцењивању ученика у основној школи њоме, између осталог, изражава и степен остварености стандарда – што се, по нашем мишљењу, може остварити само стандардизованим поступком провере постигнућа). Коначно, ваља имати у виду да је образовање целовита активност у којој тек сви наставни предмети заједно могу представљати заокружену целину, прожету бројним међупредметним компетенцијама и општепримењивим стратегијама учења. Стога се мора нагласити да су многе овде наведене активности преносиве и на друге наставне предмете, као и да су, с друге стране, на стране језике примењени одређени општедидактички принципи, укључујући и оне везане за поступак стандардизације.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језикâ и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за

сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

1) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

2) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контигента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

3) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе / циљних култура, познаје основне просторне и временске оквире развоја циљне културе / циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

(подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	**7.**	• исказивање молбе, извињења, честитања, захвалности уз коришћење форме учтивог обраћања; • писање кратке поруке, честитке, позивнице, обавештења уз поштовање језичке и ортографске норме.	• **комуникација**

		• разумевање питања, налога и информација у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима • учествовање у кратким дијалозима о темама из свакодневног живота, уз поштовање основних начела вођења разговора • причање догађаја у којем је учествовао у неколико реченица • богаћење речника	
немачки,енглески језик	**7.**	• кроз учење свих страних језика (енглески), истовремено се остварују исти исходи као у настави шпанског језика. („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19)	• **комуникација**
Физичко и здравствено васпитање	**7.**	• вежбање и здравље • утицај правилне исхране на здравље и развој људи	• **одговоран однос према здрављу**
Информатика и рачунарство	**7.**	• претраживање интернета, e-mail,chat, музика • одабир резултата и преузимање садржаја • Гугл преводилац	• **рад са подацима и информацијама** • **дигитална компетенција**
Географија	**7.**	• оријентисање у простору уз коришћење компаса, географске карте и сателитских навигационих система;	• **рад са подацима и информацијама**
Историја	**7.**	• образлагање узрока и последица историјских догађаја на конкретним примерима • сагледавање значаја и улоге истакнутих личности у датом историјском контексту	• **естетска компетенција**
Грађанско васпитање	**7.**	• учествовање у доношењу правила рада групе и поштовање истих; • показивање вештине активног слушања у дискусији, изношење става заснованог на аргументима, комуницирање на конструктиван начин;	• **сарадња**

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује не само постигнућа ученика, процес наставе иучења, већ и сопствени рад како би перманентно унапређивао наставни процес. Процес праћења остварености исхода почиње проценомнивоа знања ученика на почетку школске године како би наставници могли да планирају наставни процес и процес праћења и вредновања ученичких постигнућа и напредовања. Тај процес се реализује формативним и сумативним вредновањем. Док се кодформативног оцењивања током године прате постигнућа ученика различитим инструментима (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативним оцењивањем (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) прецизније се процењује остварености исхода или стандарда на крају одређеног временског периода (крај полугодишта, године, циклуса образовања). Формативно вредновање није само праћење ученичких постигнућа, већ и праћење начина рада и средство које омогућава наставнику да у току наставног процеса мења и унапређује процес рада. Током оцењивања и вредновања ученичких постигнућа треба водити рачуна да се начини на које се оно спроводи не разликује од уобичајених активности на часу јер се и оцењивање и вредновање сматрају саставним делом процеса наставе и учења, а не изолованим активностима које стварају стрес код ученика и не дају праву слику њихових постигнућа. Оцењивањем и вредновањем треба да се обезбеди напредовање ученика у остваривању исхода, као и квалитет и ефикасност наставе. Сврха оцењивања треба да буде и јачање мотивације за напредовањем код ученика, а не истицање њихових грешака. Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и оцењивања буду познати ученицима односно усаглашени са техникама, типологијом вежби и врстама активности које су примењиване на редовним часовима, као и начинима на који се вреднују постигнућа. Таква правила и процеса вредновања и оцењивања омогућавају позитивну и здраву атмосферу у наставном процесу, као и квалитетне међусобне односе и комуникацију на релацији ученик – наставник, као и ученик – ученик.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК
РАЗРЕД: СЕДМИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72 часа
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 часа
ЦИЉ (изучавања предмета у седмом разреду):
Циљ учења немачког језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника

Оспособити ученика за: поздрављање и представљање себе и других и тражење/давање	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; – размени једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;	*Wie ist dein/Ihr Name/Vorname/Nachname? Das ist Herr/Frau...* *Ich möchte dir/Ihnen meine Mutter vorstellen. Darf ich ..... vorstellen? Das ist Robert, der neue Schüler in unserer Klasse. – Willkommen.* *Wo wohnst du? Ich wohne in der Goethestraße 34. Ist das ein Einfamilienhaus oder ein Mehrfamilienhaus? – Eigentlich ein Reihenhaus.* *Was ist deine Mutter von Beruf? Sie ist Ärztin.* *Hast du Geschwister? – Ja, einen älteren Bruder. Er heißt Martin und ist verheiratet/ studiert Geografie/ wohnt in Wien.* Презент јаких и слабих, помоћних и модалних глагола Упитне реченице Личне заменице Присвојни придеви Бројеви (основни и редни)	(за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр. Гете Институт,немачко-аустријски културни центар Willkommen) дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; део садржаја реализује се на радионицама у оквиру ученичког кампа "Излазак"	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке

основних информација о себи и другима		**(Интер)културни садржаји:** устаљена правила учтиве комуникације; имена, презимена и надимци; родбина и родбинске везе; адреса; формално и неформално представљање; степени сродства и родбински односи; већи градови у земљама циљне културе.	у Гарашима (амбијентална настава); тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима Излет на Европски дан језика	и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове	

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Оспособити ученика за: описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;	*Freiburg ist eine wunderschöne Stadt in Baden-Württemberg. Es liegt an der Grenze zu Frankreich. Freiburg ist eine Studentenstadt, weil dort sehr viele Studenten aus der ganzen Welt studieren.* *Wie sieht deine Schwester aus? Sie ist ein hübsches Mädchen mit grünen Augen und roten, lockigen Haaren. Sie sieht wie eine Irin aus.* *Elefanten sind die größten Tiere der Welt. Die können mehrere Tonnen wiegen, obwohl sie nur Pflanzen fressen.* Описни придеви. Поређење придева. Придевска деклинација – основни облици слабе и мешовите деклинације (уз конкретне именице). Презент **(Интер)културни садржаји:** особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске	извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују,цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре,дискутују реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке

збивања		карактеристике и сл.)		попуњавају, идентификују, именују,препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,гестикулирај у, мотивишу другове	

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника

Оспособит и ученика за: изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; – упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;	*Möchtest du mit mir morgen ins Konzert gehen? Es beginnt um 20 Uhr. Ich weiß, dass du diese Sängerin magst. Komm zu mir und bring deine CDs mit.* *Du solltest mehr Obst und Gemüse essen, wenn du fit bleiben möchtest. Sport ist wichtig.* *Ich gehe morgen einkaufen. Kommst du mit ? – Ja, gerne./ Einverstanden./ Abgemacht. Leider kann ich nicht. Ich muss meiner Mutter helfen.* *Kommst du nicht mit? – Doch, das habe ich dir schon gesagt.* Питање се негацијом и афирмативан одговор *Doch*. Императив. Облик *sollte* за давање савета и препорука. Презент. **(Интер)културни садржаји:** прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве	попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; тест; домаћи задаци	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују,цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишук ласификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре,дискутујур еагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују,препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,гестикулирај у, мотивишу другове	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Оспособити ученика за: изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упути уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали и извини се користећи једноставнија језичка средства;	*Guten Tag, kann ich Ihnen helfen ? – Ja, ich suche ein T-Shirt aus Baumwolle in Größe XL./* *Enschuldigung, wann fährt der ICE nach Hamburg ab? Um 23.45 von Gleis 5. – Danke schön. Wie komme ich zum Gleis 5? – Gehen Sie drüben und dann noch etwa 50 Meter geradeaus, da ist der Gles 5.* *Liebe Fahrgäste, wir machen eine Pause an der Tankstelle, steigen Sie bitte in 15 Minuten wieder in den Bus ein.* *Ich habe gehört, dass du an der Deutscholympiade den ersten Preis gewonnen hast. Ich gratuliere dir zum Erfolg. – Danke schön. Ich bedanke mich.* Упитне реченице. Прилози за место. Предлози за правац. Основни бројеви	проналажење недостајуће речи; мануелне активности; ивршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума кратких дијалошких ситуација, празнични квиз, кувамо заједно-дан немачке кухиње, писање честитки певање песмица; маскембал; свечани дефиле снимамо кратке филмове квиз користимо енциклопедије слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују,цр тају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишукла сификују, упоређују,поставља-ају питања, преводе, дају одговоре,дискутујуре агују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују,препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке

захвалности		**(Интер)културни садржаји:** правила учтиве комуникације, значајни празници и догађаји, честитања.	интерактивна табла;	грешке,гестикулирају , мотивишу другове	

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Оспособити ученика за: разумевање и давање упутстава	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из	*Lest den Text und macht dann die Übung 3!* *Während der Klassenarbeit darf man kein Wörterbuch benutzen. Wähle die richtige Antwort aus und kreuze sie an.* *Du sollst alle Geräte vor der Reise ausschalten.* *Glasmüll kommt hier rein, in den Glascontainer. In Deutschland trennt man den Müll.* Императив. Презент. **(Интер)културни садржаји:** правила учтивости у складу са степеном	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују,цр тају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишукла сификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре,дискутујуре агују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје,

	свакодневног живота;	формалности и ситуацијом.		пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују,препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,гестикулирају , мотивишу другове	прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Оспособити ученика за: **о**писивање радњи у садашњости	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; – разуме једноставније текстове у којима се описују	*Ich trainiere Basketball seit 5 Jahren. Ich gehe zum Training jeden Abend von 20 bis 22 Uhr.* *Ich sehe jeden Morgen fern und zwar nur den Wetterbericht.* *Maria schwimmt gern, deshalb geht sie freitags ins Schwimmbad.* *Er fastet mittwochs und freitags.* Предлози за време Прилози за време. Презент.	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују,цр тају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишукла сификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре,дискутујуре агују на прочитана упутства и	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује,

	способности и умећа; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;	**(Интер)културни садржаји:** породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања.		извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују,препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,гестикулирају , мотивишу другове	отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Оспособити ученика за: описивање радњи у прошлости	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; – разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;	*Wie hast du deine Ferien verbracht? Wohin bist du gereist?* *Als ich klein war, hatte ich Angst vor Hunden, aber vor zwei Monaten habe ich einen Hund zum Geburtstag bekommen.* *Habt ihr eure Hausaufgaben gemacht?* *Ich wollte mit Sophie telefonieren, aber niemand hat auf meinen Anruf geantwortet.*	питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују ,цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују , решавају проблеме,групишу класификују, упоређују,постављ	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на

Оспособити ученика за: описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)	– опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. **По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; – размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/ она или неко други планира, намерава, предвиђа;	Перфект. Претерит помоћних и модалних глагола. Временске реченице са везником *als/wenn* Прилози за време. **(Интер)културни садржаји:** историјски догађаји, епохална открића; важније личности из прошлости. *Was möchtest du werden?* *Heute Nachmittag gehe ich mit Anna aus.* *Nächste Woche werde ich nach Berlin fahren.* *Am Sonntag werde ich 15. Dann organisiere/mache ich eine Partiy.* Презент Футур Упитне реченице **(Интер)културни садржаји:** правила учтивос	дописивање са ученицима других школа излет у парк Буковичке Бање дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима	-ају питања, преводе, дају одговоре,дискутују реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују,препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,гестикулирају, мотивишу другове	активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Оспособити ученика за: исказивање жеља, интересовања,потреба, осета и осећања

просторних односа и упутстава за оријентацију у простору **Оспособити ученика за:** изрицање дозвола,забрана,правила понашања и обавеза	правац кретања и одговори на њих; – затражи и разуме обавештења о оријентацији/ положају предмета и бића у простору и правцу кретања; – опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; **По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; – размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту;	*weit von meinem Haus (entfernt). Von da aus gehst du nur geradeaus, nach der Ampel die dritte Straße links.* *Wo ist sie? – Ich denke, sie ist in der Apotheke. – In welcher ? – In der Apotheke zwischen der Post und dem Museum.* Упитне реченице. Употреба придева и предлога који описују просторне односе. Презент. **(Интер)културни садржаји:** јавни простор; типичан изглед места. *Ist der Platz hier frei? – Ja, nehmen Sie Platz, bitte./ Ja, setz dich bitte hin.* *Diese Strasse ist gesperrt. Sie müssen einen Umweg machen.* *Darf ich denn meinen Koffer bis zur Abreise an der Rezeption stehen/liegen lassen?* *In der Klinik muss man das Handy ausmachen.* *Wenn du in die Kirche gehst, musst du eine lange Hose anziehen.*	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са	у и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,гестикулирају, мотивишу другове слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују ,цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују , решавају проблеме,групишу класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре,дискутују реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке

		Упитне реченице Презент модалних глагола Императив **(Интер)културни садржаји:** понашање на јавним местима; значење знакова и симбола.	ематиконима		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Оспособити ученика за: изражавање припадања и поседовања	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; – формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; – пита и каже шта неко има/ нема и	*Unsere Nachbarn leben in der Schweiz.* *Wir haben viele Poster in unserem Klassenzimmer.* *Susis Hund ist ein Rottweiler.* *Wessen Regenschirm ist das, deiner oder von deiner Mutter?* Присвојни детерминативи. Присвојни придеви. Конструкције за изражавање припадања ***(ein** Freund von mir*).	дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују,цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишук ласификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и

	чије је нешто;		употреба скајпа и чета;	одговоре,дискутујуреагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују,препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,гестикулирају, мотивишу другове слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажају, истражују, откривају,повезују,цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу ласификују, упоређују,постављ-	самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика,
Оспособити ученика за: изражавање допадања и недопадања	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење	**(Интер)културни садржаји:** породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини. *Was ist deine Lieblingsfreizeitbeschäftigung? Was machst du in deiner Freizeit am liebsten?* *Was trinkst du lieber, Apfelsaft oder Orangensaft? – Orangensaft trinke ich am liebsten.* *London gefällt mir nicht, weil es zu viele Menschen auf den Straßen gibt. Ich finde das Leben in Wien sehr sicher.* *Ich verbringe meinen Urlaub am liebsten am Meer, denn ich mag Wasser und Schwimmen.*	тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи	
Оспособити ученика за: изражавање мишљења	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; – изражава	Компарација придева. Деклинација именица. **(Интер)културни садржаји:** уметност, књижевност за младе, стрип, музика, филм.	дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање		

Оспособити ученика за: изражавање количине, бројева и цена	мишљење, слагање/ неслагање и даје кратко образложење; **По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; – пита и саопшти колико нечега има/ нема, користећи једноставнија језичка средства; пита/ каже/ израчуна колико нешто кошта.	*Ich denke, wir müssen ihm helfen. – Du hast recht. Natürlich. Selbstverständlich.* *Meiner Meinung nach ist diese Reise zu teuer. Bist du auch dieser Meinung? Denkst du auch so? Was denkst du darüber? Was hältst du davon? Bist du damit einverstanden? – Ich denke/meine, ...* Презент. Глаголи с предложном допуном (најфреквентнији за ову комуникативну функцију) Зависно-сложене реченице (*dass, ob, w-?, weil*) **(Интер)културни садржаји:** поштовање основних норми учтивости у комуникацији са вршњацима и одраслима. *Wieviele Schüler sind in deiner Klasse? Es gibt 12 Schülerinnen und 15 Schüler.* *Diese Jacke kostet jetzt 45 Euro, aber*	речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење	ају питања, преводе, дају одговоре,дискутују реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују,препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,гестикулирају, мотивишу другове	дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке

		ihr Preis war 98,50 Euro. Jetzt ist sie stark reduziert, mehr als 50%. *Er wohnt im dritten Stock. Sein Gebäude hat 12 Stockwerke.* *Columbus hat 1492 Amerika entdeckt.* *Mein Vater ist 1978 geboren und ich 2009.* *Für diese Torte brauche ich 5 Eier und 250 Gramm Butter.* Основни бројеви преко 1000. Редни бројеви до 100. Изражавање година до 2000 и касније. Употреба члана. **(Интер)културни садржаји:** друштвено окружење; валуте циљних култура.	недостајуће речи		

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

11. **Одговорно учешће у демократском друштву (сама концепција наставе страног језика усмерава ученика на компарацију друштвених појава и интеркултурни дијалог)**
12. **Естетска компетенција (заступљена је у неговању читања књижевних текстова на страном језику)**
13. **Комуникација (основни циљ наставе страних језика)**
14. **Одговоран однос према околини (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)**
15. **Одговоран однос према здрављу (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)**
16. **Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (програм предвиђа теме и активности које подразумевају планирање и договарање попоут одређених ситуација у свакодневном животу, као што су рођенданске прославе, прослава дана школе, излети и др.)**
17. **Рад с подацима и информацијама (увођењем различитих стратегија читања и слушања ученици се упућују на идентификовање одређених садржаја, селекцији и техникама које их оспособљавају да разликују важно од неважног, тачно од нетачног)**
18. **Решавање проблема (настава и технике рада су конципиране на тај начин, таск-басед)**
19. **Сарадња (свака врста комуникације подразумева сарадњу и поштовање правила дијалога, а и подстицање пројектне наставе, или групног рада и рада у пару указује на неопходну способност сарадње са другима)**
20. **Дигитална компетенција (укључена је у многим сегментима наставе од примене медија дигиталних и штампаних до примене различите технологије у реализцији и остваривању циљева наставе страних језика – извор за остваривање исхода у вези са слушањем и читањем, говором и писањем – смс, блог, имејл, ТВ емисије, радио, филм, музика, интернет ...)**

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- **разуме и правилно реагује на наставников говор**
- **разуме општу тему кратких текстова уживо или са аудио-записа**
- **читајући наглас повезује низ речи у оквиру кратких исказа и реченица**
- **читајући наглас и у себи разуме основно значење кратких текстова напознате теме**
- **у монолошкој форми говори о себи и свом непосредном окружењу користећинајједноставније устаљене речи, изразе и структуре, усклађујући интонацијуи ритам с комуникативном намером**
- **пише једноставне поруке, белешке, честитке и лична писма о свакодневнимактивностима, породичном и школском окружењу**
- **размењује веома кратке исказе саговорницима у вези са познатим темама**
- **препознаје и разликује основне фонолошке и морфосинтаксичке категорије**

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ГОВОРА.

Уважавајући чињеницу да су аудио и аудиовизуелни медији, укључујући и нове медије, за младу генерацију примаран извор информисања, праћење аутентичних и псеудоаутентичних аудио и видео записа морало би бити једна од централних активности и у настави страног језика. Њу практично не би требало изоставити ни са једног часа и то од самог почетка учења страног језика, како би се ученици континуирано навикавали на различите видове говора на страном језику и јачали когнитивне способности неопходне за процесуирање информација добијених усменим путем. Ученици постепено усвајају технике за издвајање и селекцију суштинских информација и прихватају чињеницу да не могу у потпуности разумети говор већ да се приликом слушања морају оријентисати према оним елементима које су успели да схвате (укључујући и визуализацију околности у којима се одвија комуникација). Да би се остварио овај наставни императив, важно је уклонити одређене препреке. Уџбеник често није довољан извор аудио и аудио-визуелног материјала (или је он пак неадекватан – говорно неаутентичан, застарео и сл.), што од наставника изискује одређено техничко предзнање и спремност да савлада технике самосталне израде и припреме оваквих материјала (звучних и визуелних записа), као и развој умећа селекције и дидактизације. Осим телевизијских и радио емисија, кратких и документарних филмова, у ову сврху могу се користити извори са интернета, као и модерна музика (па чак и старији хитови, уколико се за тим искаже интересовање). На музику, наиме, ученици по правилу позитивно реагују, што утиче на даље јачање мотивације за учењем. Стандарди, између осталог, наводе наставнике да користе медијски подржане алатке за припрему ових материјала, између осталог и тзв. поткаст. Под овим се подразумевају аудио и видео датотеке доступне на интернету а које се могу преузети и користити и изван мреже (за серијске датотеке путем бесплатне пријаве за преузимање, тј. „претплате“ на одређене садржаје – што их, између осталог, чини доступнијим и лакшим за манипулисање од телевизијског програма); програми који омогућавају коришћење или креирање ове врсте звучног материјала у настави углавном су бесплатни и технички поједностављени.

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ПИСАНОГ ТЕКСТА.

Како се ова компетеницја и у матерњем и у страном језику стиче и увежбава путем самосталног читања, то ученике увек треба подстицати да се с новим и непознатим текстом суочавају најпре сами (техником читања у себи), покушавајући да утврде општи смисао прочитаног текста (тему, главне нити садржаја, развој и расплет описане ситуације и сл.), као и мањи или већи број појединачних релевантних детаља. У првом случају тексту се приступа са намером глобалног разумевања, а у другом селективног (уколико се издваја неколико важних појединости) или детаљног (код текстова који се морају схватити у потпуности). Техника читања текста наглас, наслеђена из преткомуникативне наставе страних језика (било да то чини наставник или сами ученици), не треба да буде доминантан начин за дидактичку обраду новог текста (оно се евентуално може примењивати у фазама провере повезивања писане форме и звучне слике речи и исказа). Самосталним приступом новом тексту ученици се подстичу да читају на аутентичан начин. Они тиме постепено превазилазе и ризик демотивације услед недовољног разумевања текста, усвајајући различите технике попут откривања кључних речи и тзв. инферирања – погађања и закључивања (тј. формирања претпоставки о могућем значењу непознатих делова текста на основу ужег или ширег контекста).

КОМПЕТЕНЦИЈА ПИСАНОГ ИЗРАЖАВАЊА.

У ери виртуелног комуницирања писање не губи на значају, али се одвија у измењеној форми; све чешће се, наиме, констатује да се границе функционалних стилова померају и да се елементи говорног језика појављују у многим видовима писане комуникације у којима су доскора били незамисливи. С друге стране, примена комуникативне методе довела је до (пре)наглашавања усмене комуникације па самим тим и до релативног запостављања писања. Ове две околности указују да активност писања треба ревалоризовати и повезати је с конкретним потребама за писаним изражавањем у свакодневици. Образовни стандарди стога предвиђају да ће ученици умети да пишу једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама, краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама, кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита итд. Врсте текстова које се усвајају структурно су једноставне али покривају широк спектар домена у којима се примењује активност писања (како на матерњем тако и на страном језику). У овој фази учења не треба инсистирати на граматичкој и правописној тачности, већ превасходно на кохеренцији текста, што је непосредно повезано са способношћу организације идеја и представља основ за свако даље академско описмењавање.

КОМПЕТЕНЦИЈА УСМЕНОГ ИЗРАЖАВАЊА.

У савременој настави страних језика комуникативна компетенција се неретко своди на пуку говорну активност, те се усмено изражавање сматра јединим или макар примарним циљем учења. То свакако може бити тачно, али се с обзиром на непредвидивост будућих комуникативних потреба, ни остале језичке активности не смеју занемаривати. Код одређеног броја задатака понуђене су опције са комуникативним играма заснованим на подели улога (role play), не улазећи у начин на који би се било у настави било приликом завршног тестирања вредновала ова активност. Наставнику се, наиме, препоручује да самостално одређује начине вредновања у складу с датим наставним околностима.

КОМПЕТЕНЦИЈА МЕДИЈАЦИЈЕ.

Пошто се у последњим разредима основне школе медијација и у наставним програмима издваја као посебна активност у настави страних језика, она је актуелизована и у образовним стандардима. Под медијацијом се подразумева сваки вид преношења садржаја с једног језика на други (један од њених видова јесте и поступак превођења, приликом којег се преноси сама порука, али и њена спољна форма; у школским условима није предвиђено усвајање ове технике). Компетенција медијације је дефинисана као врста језичког посредовања између особа које не говоре исти језик, а у циљу преношења (суштине) поруке, што укључује и одређено преобликовање текста (усменог, писаног или комбинованог). Ово је иначе учестала врста активности у свакодневној пракси, која представља саставни део опште језичке компетенције, али се истовремено ретко упражњава у настави. Могући узрок томе јесте зазор наставника од делатности која подсећа на превођење (што се може тумачити као страх да се у иначе комуникативно оријентисаној настави не пронађу трагови граматичко-преводне методе). Зато је важно подсетити да се медијација не може изједначити с превођењем; она се у многим случајевима може практиковати и изван наставе, у стварним комуникативним ситуацијама, где би ученици садржаје из страног језика преносили особама у свом окружењу које тај језик не познају (или обрнуто, уколико би неки изворни говорник датог језика комуницирао са особом која његов језик не познаје, али уз посредство ученика који га изучава као страни).

ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Усвајање правила и закономерности страног језика на различитим језичким нивоима (фонетско-фонолошком, правописном, граматичком, лексичком, функционално-стилистичком) саставни је део наставе и учења страних језика, али не може бити њихова главна сврха и примарни садржај, као што је већ раније истакнуто. Будући да су искази стандарда језички неспецификовани, односно да се односе на све стране језике који се уче у школама, они нису могли узети у обзир структурне специфичности појединачних језика, већ су прилично уопштеног карактера. Ипак, они се могу конкретизовати повезивањем са садржајима наставног програма за дати страни језик. Како задаци показују, граматички садржаји се не увежбавају нити проверавају ванконтекстуално; граматичко-лексичка знања треба да буду функционалног карактера, односно повезана с комуникативним потребама. Граматичка прогресија се постепено усложњава и ученик на вишим нивоима учења бива у стању да за исту комуникативну сврху користи све комплексније језичка средства.

ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Полазећи од премисе да језик и култура чине нераздвојиво јединство, дефинисањем стандарда који се односе на стицање интеркултурне компетенције валоризује се учење културних специфичности заједница циљног језика и оспособљавање за непристрасно и нестереотипно поређење полазне и циљне културе. Култура се поима у најширем смислу, тако да се не односи само на највише производе човекове комплексне когнитивне и уметничке делатности, већ обухвата и културу свакодневице, тј. основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). Задаци из ове области могу послужити за проверу не само стечених знања већ и прагматичких вештина, културно сензитивног обликовања ставова као и вербалног и невербалног понашања. Без обзира на то што се културолошке датости за стране језике заступљене у Приручнику вишеструко разликују, неки задаци се уз одређене модификације могу користити за све језике. Примера ради, исказ стандарда ДСТ.1.3.5 подразумева да ученик познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање. У Приручнику је уз тај исказ стандарда дат радни налог: Представи неко место са шпанског говорног подручја на које би волео/-ла да одеш, уз очекивано решење у којем би ученик/-ца на матерњем језику навео/-ла име локације, показао/-ла њен положај на мапи света и навео/- ла основне карактеристике одабране локације (уз помоћ визуелних средстава – фотографија, слика са интернета, из књига или часописа, ППТ презентација, постер...) Без обзира на то што је на овом месту дати задатак искоришћен за образовне стандарде у настави шпанског језика, овакав тип задатка може се користити и у осталим страним језицима, укључујући и оне плурицентричне (који су у употреби у већем броју националних заједница). Што се тиче евалуације интеркултурне компетенције, она је и надаље предмет полемика; из бројних аргументованих разлога не би требало изоловано оцењивати постигнућа из ове области.

Приручник би се у перспективи могао употпунити примерима за све исказе стандарда, а не само за оне овде одабране, као и упутствима за оцењивање постигнућа; та упутства би морала бити довољно прецизна и транспарентна како би се омогућило исправно вредновање и упоређивање постигнутих резултата. Јасно је да не може постојати директна веза између исказа стандарда, задатака који их илуструју и решења понуђених у Приручнику, с једне стране, и школске нумеричке оцене, с друге стране (премда се у Правилнику о оцењивању ученика у основној школи њоме, између осталог, изражава и степен остварености стандарда – што се, по нашем мишљењу, може остварити само стандардизованим поступком провере постигнућа). Коначно, ваља имати у виду да је образовање целовита активност у којој тек сви наставни предмети заједно могу представљати заокружену целину, прожету бројним међупредметним компетенцијама и општепримењивим стратегијама учења. Стога се мора нагласити да су многе овде наведене активности преносиве и на друге наставне предмете, као и да су, с друге стране, на стране језике примењени одређени општедидактички принципи, укључујући и оне везане за поступак стандардизације.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језикâ и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

4) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

5) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контигента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

6) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе / циљних култура, познаје основне просторне и временске оквире развоја циљне културе / циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

(подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	**5., 6.,7.**	• исказивање молбе, извињења, честитања, захвалности уз коришћење форме учтивог обраћања; • писање кратке поруке, честитке, позивнице, обавештења уз поштовање језичке и ортографске норме. • разумевање питања, налога и информација у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима • учествовање у кратким дијалозима о темама из свакодневног живота, уз поштовање основних начела вођења разговора • причање догађаја у којем је учествовао у неколико реченица • богаћење речника	• **комуникација**
Француски, шпански,енглески језик	**5., 6.,7.**	• кроз учење свих страних језика (енглески, Немачк, шпански) истовремено се остварују исти исходи као у настави немачког језика. („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19)	• **комуникација**
Физичко и здравствено васпитање	**5.**	• вежбање и здравље • утицај правилне исхране на здравље и развој људи	• **одговоран однос према здрављу**
Информатика и рачунарство	**5., 6.,7.**	• претраживање интернета, e-mail,chat, музика • одабир резултата и преузимање садржаја	• **рад са подацима и информацијама**

		• Гоогле преводилац	• **дигитална компетенција**
Географија	**5.**	• оријентисање у простору уз коришћење компаса, географске карте и сателитских навигационих система;	• **рад са подацима и информацијама**
Историја	**5., 6.,7.**	• образлагање узрока и последица историјских догађаја на конкретним примерима • сагледавање значаја и улоге истакнутих личности у датом историјском контексту	• **естетска компетенција**
Грађанско васпитање	**5., 6.,7.**	• учествовање у доношењу правила рада групе и поштовање истих; • показивање вештине активног слушања у дискусији, изношење става заснованог на аргументима, комуницирање на конструктиван начин;	• **сарадња**

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Праћење напредовања започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на шта ће се процењивати његов даљи рад. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак уостваривању исхода предмета, као и напредак других ученика. Сваки наставни час и свак аактивност ученика су, у том смислу, прилика заформативн ооцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Наставник треба да подржи саморефлексију (промишљање ученика о томе шта зна, уме, може) и подстакне саморегулацију процеса учења кроз постављање личних циљева напредовања.

У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процеси продукти учења. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је у складити нивое циљева учења и начине оцењивања.

Ниво циља учења	Одговарајући начин оцењивања
Памтити (навести, препознати, идентификовати...)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова
Разумети (навести пример, упоредити, објаснити, препричати...)	Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци,
Применити (употребити, спровести, демонстрирати...)	Проблемски задаци, симулације
Анализирати (систематизовати, приписати, разликовати...	Решавање проблема
Евалуирати (проценити, критиковати, проверити...)	Проблемски задаци
Креирати (поставити хипотезу, конструисати, планирати...)	Истраживачки пројекти

Потребно је, такође, ускладити оцењивање са његовом сврхом.

Сврха оцењивања	Могућа средства оцењивања
Оцењивање наученог (сумативно)	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање
Оцењивање за учење (формативно)	Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

У вредновању наученог, поред усменог испитивања, користе се и тестови знања.

У формативном оцењивању се користе различити инструменти, а избор зависи од врсте активности која се вреднује.

Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање).

У процесу оцењивања добро је користити портфолио (збирка докумената и евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке), као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења портфолија су вишеструке: омогућава континуирано и систематично праћење напредовања, подстиче развој ученика, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја и подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика.

Како ниједан од познатих начина вредновања није савршен, потребно је комбиновати различите начине оцењивања. Једино тако наставник може да сагледа слабе и јаке стране сваког свог ученика. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, ученици се уче да размишљају о

квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање тако постаје инструмент за напредовање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

Потребно је да наставник резултате вредновања постигнућа својих ученика континуирано анализира и користи тако да унапреди део своје наставне праксе.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасним и ефективним требало би унапредити.

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обрађене темом - постављају једноставна питања и дају одговоре; - препознају презент и перфекат глагола *sein* и осталих глагола *Perfekt* *Präsens*	Ученик зна: - да препозна и именује појмове обрађене темом - да постави једноставна питања и да одговоре; - да препозна презент глагола *sein* и осталих глагола *Perfekt* *Präsens*	**ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА** *Präsens* за изражавање сталних и уобичајених радњи *Perfekt* глагола *sein* и осталих глагола (правилних и неправилних). *Perfekt* *Präsens*	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - разумеју суштину и детаље прочитаног текста	Ученик зна: -суштину и детаље прочитаног текста (чланка)	**ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА** *Perfekt, Präteritum* глагола	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику,	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на

(чланка) - да препознају садашња и прошла времена - да упоређују људе, предмете, појаве... - да користе придеве са приликом описивања људи, предмета, места, појава... -постављају питања и препознају упитне речи	да препознаја садашња и прошла времена - да упоређује људе, предмете, појаве...уз помоћ наставника - да користи придеве са приликом описивања људи, предмета, места, појава...уз помоћ наставника -поставља питања и препозна упитне речи	*haben* и *sein* *Präsens* Поређење придева Придеви-позитив,компаратив,суперлатив Употреба члана Питања са was, wer, wann,wie,warum,welche, wie lange, wieviele.....	за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	записују, посматрају, повезују, допуњавају	табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обеађене темом - да препознају *Präsens* за унапред договорене радње. - Упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности	Ученик зна: - да препозна и именује појмове обрађене темом - да препознају *Präsens* - да упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности уз помоћ наставника	**ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ** **У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ** *Imperativ* Заповедни начин. Изрази: *Möchtest du…?Ja,ich möchte…..* Модални глаголи (*müssen,sollen,wollen,können,*	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

		dürfen, *mögen)*			
-Разумевање молби и захтева и реаговање на њих - Упућивање молби и захтева, честитање, захваљивање и извињење коришћењем једноставнијих језичких средстава	Ученик зна: - да препозна модалне глаголе - да честита рођендан, упути извињење или молбу уз помоћ наставника	**ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ** Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – *Kannst du bitte…?* *Können* за изражавање молби. Презент за изражавање утврђених програма, реда вожње, распореда и сл.	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: -разумеју упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота и пруже једноставна упутстава у тим ситуацијама	Ученик зна: - да разуме упутства -да искаже једноставна упутства	**РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА** Заповедни начин.	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

			граматичких садржаја		
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обрађене темом - препознају садашња времена - говоре једноставне исказе о свакодневним активностима	Ученик зна: -да именује појмове обрађене темом - да препознаје садашња времена - да говори једноставне исказе о свакодневним активностима	**ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ** *Präsens* за изражавање сталних и уобичајених радњи. Разлике у употреби глаголских облика *Präsens,Perfekt* и *Präteritum*	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - умеју да планирају понављање градива - препознају и именују појмове обеађене темом - препознају перфекат и опишу радње и догађаје из прошлости	Ученик зна: -да планира понављање градива - да препознаје и именује појмове обеађене темом - да препозна перфекат и опише радње и догађаје из прошлости уз помоћ наставника	**ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ** *Perfekt* правилних и неправилних глагола, све употребе. Модални глагол *konnten,mussten* ...за изражавање способности у прошлости Питања са was, wer, wann,wie,warum,welche, wie lange, wieviele.....	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

Оспособити ученике да: - умеју да планирају понављање градива; - разумеју суштину прочитаног текста - да формирају начин изражавања будућности коришћењем werden и infinitiv	Ученик зна: -да планира понављање градива; -суштину прочитаног текста - да опише будуће радње коришћењем будућих времена	**ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)** *Futur I*	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: -изражавају жеље, интересовања, потребе, осете и осећања	Ученик зна -да изрази жељу, интересовања, потребе, осете и осећања уз помоћ наставника	**ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА** **Заповедни начин.**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

Оспособити ученике да: - разумеју једноставнија питања која се односе на орјентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговоре на њих	Ученик може да -Разуме једноставнија питања која се односе на орјентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и да одговоре на њих	**ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ** **Заповедни начин.**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - разумеју једноставније забране, правила понашања својих и туђих обавеза и реагују на њих	Ученик може да -Разуме једноставније забране, правила понашања својих и туђих обавеза и реагује на њих уз помоћ наставника	**ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА** **Заповедни начин.**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

			*вежбање лексичких и граматичких садржаја		
Оспособити ученике да: - разумеју једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност - формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност и поставе питања о томе чије је нешто	Ученик може да: - разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност - формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност и поставе питања о томе чије је нешто уз помоћ	**ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА** **Генитив са именицом у једнини и множини (наставци за једнину и множину)** **Присвојни детерминативи.** **Присвојни придеви.** **Конструкције за изражавање припадања *(ein Freund von mir*).** **Питања са *Wessen***	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније исказа -искажу допадање и недопадање	Ученик може да: -разуме једноставније исказе -искаже допадање и недопадање	**ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА** **Компарација придева.** **Деклинација именица.**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише

			*допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја		активности
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније исказе којима се траже мишљења и реагује на њих - изразе мишљења, слагања/ неслагања	Ученик може да: -разуме једноставније исказе - изрази мишљења, слагања/ неслагања	**ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА** **Презент.** **Глаголи с предложном допуном (најфреквентнији за ову комуникативну функцију)** **Зависно-сложене реченице (*dass, ob, w-?, weil*)**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније изразе који се односе на количину и цену - поставе питања о томе колико нечега има и колико нешто кошта, као и а дају одговоре на	Ученик може да: -разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену -пита колико чега има, која је цена и да једноставне одговоре на таква питања	**ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА** **Основни бројеви преко 1000.** **Редни бројеви до 100.** **Изражавање година до 2000 и касније.** **Употреба члана**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

постављена питања		**Бројиве и небројиве именице – Pommes frites...**	*вежбање лексичких и граматичких садржаја		

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљеви	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
Оспособити ученике да слушају језик, да га уче из најдоступнијих извора и да подигну конверзацију на виши ниво.	Ученик уме да слуша језик, да га учи из најдоступнијих извора и да подигне конверзацију на виши ниво.	Ученици уче и увежбавају да пронађу потребне информације у тексту који слушају и да говоре о блиским темама: -описивање људи -давање и тражење личних информација -дневне активности: време и рутина -будући планови и активности -изласци:поруџбина у ресторану -доколица:телевизија и ТВ програми -видео игрице -врменска прогноза	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске, посебно припремљеног материјала од стране наставника и ученика за: *рад на тексту, сликама *повезивање *допуњавање *слушање и повезивање саслушаног са сликом или текстом *вежбање лексичких и	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују у разговору, дебати усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истражују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике

			граматичких садржаја *употребу датих дијалога из уџбеника као забаван и мотивишући контекст и као сценарио за вежбање структура и кључних израза са поделом улога -употреба CD-а,пројектора и паметне табле -дигитална настава		
Оспособити ученике да истражују, користе разне изворе информација, направе корелацију међу предметима и подигну конверзацију на виши ниво.	Ученик уме да истражује, користи разне изворе информација, направи корелацију међу предметима и подигне конверзацију на виши ниво.	Ученици уче и увежбавају да говоре, направе анкету, пишу кратке есеје о понуђеним темама из различитих наставних области: -ликовна култура: опис слике -географија: читање и сналажење на мапи, време и клима -језик и књижевност: различити начини комуникације -биологија: класификација животиња -физичко васпитање: спортска правила -историја: митови и легенде	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад,рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на тексту, сликама *повезивање *допуњавање *слушање и повезивање саслушаног са сликом или текстом *писање састава према моделу *вежбање лексичких и	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују у разговору, усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истражују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике

		-технологија: интернет и да пронађу потребне информације у тексту који слушају	граматичких садржаја *употребу датих дијалога из уџбеника као забаван и мотивишући контекст и као сценарио за вежбање структура и кључних израза са поделом улога -истраживање на задату тему -употреба драме за увежбавање лексике и реченичних конструкција -употреба CD-а, пројектора и паметне табле -дигитална настава		
Оспособити ученике да истражују, користе разне изворе информација, да направе корелацију међу предметима и уоче разлике у различитим културним срединама.	Ученик уме да истражује, користи разне изворе информација, да направи корелацију међу предметима и уочи разлике у различитим културним срединама.	Ученици уче и увежбавају да говоре, истажују и пишу о темама из различитих друштвених и културних области: -интересовања младих широм света -опис града или места у коме живи -немачки језик у Европи и мојој земљи -национални паркови	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад,рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на тексту, сликама *повезивање	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују у разговору, усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истаржују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике

		-школовање код куће - Немачка,Аустрија,Швајцарска-сличности и разлике -слободно време:друштвене игре -чувени истраживачи	*допуњавање *слушање и повезивање саслушаног са сликом или текстом *писање састава према моделу *вежбање лексичких и граматичких садржаја *употребу датих дијалога из уџбеника као забаван и мотивишући контекст и као сценарио за вежбање структура и кључних израза са поделом улога *за израду пројеката -истраживање на задату тему -употреба драме за увежбавање лексике и реченичних конструкција -употреба CD-a, пројектора и паметне табле -дигитална настава		
Оспособити ученике да траже и користе изворе потребних знања и усвајају нове лекси чке садржаје и	Ученик уме да тражи и користи изворе потребних знања и усваја нове лекси чке садржаје и правилно их	Ученици проширују и богате свој речник решавајући осмосмерке, укрштенице,шифроване поруке, анаграме, слике:	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад,рад у пару и	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,,

правилно их користе.	користи.	-именице, сложенице -глаголи -придеви	у групи -употреба уџбеника и радне свеске за: *рад на тексту, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	у разговору, усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истражују	класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике
Оспособити ученике да усвоје и поштују фонетска правила.	Ученик зна и поштује фонетска правила.	Ученици уче и увежбавају правила стандардизованог говорног језика (артикулација, акценат, интонација)	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на речима, реченицама *повезивање *допуњавање *слушање и повезивање саслушаног са речима, реченицама *вежбање фонетских садржаја -употреба CD-а са снимљеним	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, записују, посматрају, анализирају, објашњавају, закључују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике

			материјалима, пројектора и паметне табле -дигитална настава		
Оспособити ученике да користе стечена знања из језика и информатике за израду пројеката, странице, презентације.	Ученик уме да користи стечена знања из језика и информатике за израду пројеката, странице, презентације.	Ученици уче и увежбавају да - истражују, интервјуишу, анкетирају, класификују податке, пишу и коригују текстове, праве презентације-блог, користе слике из часописа или их сами праве -праве профил о себи и илуструју га и уочавају сличности у интересовањима са својим друговима -постер града -идеална школа -игрице и квизови	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба интернета, уџбеника и посебно припремљеног материјала за: *истраживање *рад на тексту, сликама *вежбање лексичких и граматичких садржаја *израду анкете, упитника, пројекта * кратких видео записа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују у разговору, усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истражују, израђују пројекат упоређују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Француски језик
РАЗРЕД: седми
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА:2
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Оспособити ученике за основну комуникацију, читање и писање.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди

Ученика оспособити да користи le complement de nom (sac de sport, brosse de dents…), да користи повратне глаголе у презенту (se sentir…), да изрази своје физичко и психичко стање, да говори о здрављу, да користи вокабулар везан за материјале (лан, памук...), да опише предмете и од чега се они састоје, да прича о спорту, да опише своје стање и да се информише о стању другога (стање-срећан, тужан...). Ученик чита биографије	Ученик познаје речи које означавају прибор за хигијену, зна промену повратних глагола (**se coiffer**-чешљати се, **se laver**-умивати се…), зна да искаже своје физичко и психичко стање, познаје вокабулар везан за материјале (лан, памук...), разуме текстове који говоре о биографијама познатих спортиста.	1.СПОРТ Ученик овладава вокабуларом везаним за здравље, спорт, материјале (памук, лан, вуна...), уме да изрази своје физичко и психичко стање, упознаје се са биографијама познатих спортиста.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног рада, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога за увежбавање лексике и реченичних конструкција, рад на тексту, рад са картицама, сликама, фотографијама. ..	Приказује ученицима видео и аудио материјал, подстиче их да повежу слику и појам, издваја кључне појмове, организује ситуацијске дијалоге.	**удио и видео материјал, повезују слику и појам, записују кључне појмове и изразе, учествују у ситуацијским ма, сами састављају једноставнија питања и одговоре, читају и препричавају користећи једноставне реченице ије познатих спортиста.**	ДСТ.2.1.1. ДСТ.2.1.5. ДСТ.2.1.9. ДСТ.2.1.11. ДСТ.2.1.12. ДСТ.2.1.19. ДСТ.2.1.20. ДСТ.2.2.3. ДСТ.2.2.4. ДСТ.2.3.8.

Оспособити ученика да користи у говору и писању le passé récent и le futur proche, савлада употребу релативних реченица са qui, que, où, користи неправи објекат (COI). Упознати ученика са телевизијским емисијама у Француској, са француском музиком, националним празником Француске- 14. јул, музичким укусом младих Француза. Оспособити га да изрази забрану (забрањено пушење), да	Ученик зна да употреби у говору и писању блиско будуће и блиско прошло време, релативне реченице, да у реченици препозна неправи објекат и да га замени одговарајућим облицима личних заменица како би се постигла језичка економичност, зна да искаже забрану, да тражи дозволу.	2.СЛОБОДНО ВРЕМЕ Ученик се упознаје са телевизијским емисијама у Француској, прича о музици, музичким инструментима, музичком укусу и телевизији.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног рада, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога за увежбавање лексике и реченичних конструкција, рад на тексту, рад са картицама, песмама.	Приказује ученицима инсерте из француских телевизијских емисија, упознаје ученике са најважнијим националним празницима, поставља питања везана за одгледани видео материјал, издваја кључне појмове и изразе, подстиче ученике да сами индукују граматичко правило из текста и разговора, припрема писмена вежбања.	**о материјал, одговарају на питања у вези са одгледаним садржајем, записују кључне појмове и изразе, сами индукују правило, говоре о националним празницима, раде писмена вежбања.**	ДСТ.2.1.5. ДСТ.2.1.7. ДСТ.2.1.8. ДСТ.2.1.11. ДСТ.2.1.12. ДСТ.2.1.14. ДСТ.2.1.15. ДСТ.2.1.20. ДСТ.2.3.1.

Оспособити ученика да користи *l'expression du futur *l'expression du but *l'expression de la nécessité (il faut, devoir, nécessiter) *компаратив и суперлатив, да изрази будућност користећи futur simple, да направи план за будућност, прича о професионалној будућности, чита текстове о будућности светских градова. Користи стечено знање приликом израде писменог задатка.	Ученик познаје основне речи и изразе којима се изражава намера, циљ потреба, зна да од придева датог у позитиву направи компаратив и суперлатив, познаје грађење и употребу будућег времена (futur simple), говори о догађајима који ће се тек догодити користећи будуће време, израђује писмени задатак користећи стечено знање.	3.БУДУЋНОСТ Ученик говори о разним занимањима, прича о професионалној будућности, израђује први писмени задатак.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног рада, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога за увежбавање лексике и реченичних конструкција, рад на тексту, рад са картицама, мапама, плановима.	Приказује ученицима аудио материјал о дугорочним плановима, подстиче ученике да сами индукују правило о грађењу футура из текста и разговора, а затим и да примене то правило представљајући своје намере и планове, припрема ученике за израду писменог задатка	**слушају аудио материјал, читају текст, сами индукују правило о грађењу футура из разговора и текста, примењују га, усмено престављајући своје намере и планове, писмено, кроз граматичка вежбања. Припремају се за израду писменог задатка. Раде писмени задатак.**	ДСТ.2.1.2. ДСТ.2.1.4. ДСТ.2.1.6. ДСТ.2.1.7. ДСТ.2.1.10. ДСТ.2.1.11. ДСТ.2.1.12. ДСТ.2.1.17. ДСТ.2.1.20 ДСТ.2.1.22. ДСТ.2.2.3. ДСТ.2.2.4. ДСТ.2.3.1.

Оспособити ученика да користи у говору и писању имперфекат да разликује моменат и трајање у прошлости да користи вокабулар везан за сећања, успомене, биоскоп, да преприча неко сећање.	Ученик разликује моменат и трајање у прошлости, зна да преприча неки догађај из прошлости водећи рачуна о употреби имперфекта и перфекта.	4.МЕДИЈИ Ученик се упознаје са француском кинематографијом, користи вокабулар везан за штампу, телевизију, биоскоп, Интернет, прича о успоменама и сећањима.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног рада, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога за увежбавање лексике и реченичних конструкција, рад на тексту, рад са кратким филмом.	Приказује ученицима аудио материјал који говори о нечијим сећањима, записује етапе приче, подстиче ученике да препричају, а онда и да опишу неко своје сећање користећи прошло време.	**Слушају аудио материјал, записују етапе једне приче, препричавају догађај користећи кључне појмове, описују усмено и писмено неко своје сећање користећи прошло време.**	ДСТ.2.1.5. ДСТ.2.1.7. ДСТ.2.1.11. ДСТ.2.1.15. ДСТ.2.1.19. ДСТ.2.1.21. ДСТ.2.3.7.

Оспособити ученика да савлада грађење и употребу кондиционала и неодређених заменица, изрази своја осећања, искаже жељу, мишљење (за, против), даје аргументе, чита француске стрипове, научи речи везане за закон, напише неко правило, закон, научи да напише захтев на француском језику, научи да искаже учесталост (често, ретко, понекад...). Користи стечено знање приликом израде писменог задатка.	Ученик зна да користи у говору и писању кондиционал и неодређене заменице, зна да изрази своје жеље, да изнесе и аргументује своје ставове, уме да напише захтев на француском језику, познаје временске прилоге (rarement-ретко, quelque fois-понекад...), израђује писмени задатак користећи стечено знање.	5.ИСТРАЖИВАЊЕ Ученик износи своје мишљење, жељу, могућност, аргументе (за и против), чита стрипове, израђује други писмени задатак.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног рада, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога за увежбавање лексике и реченичних конструкција, рад на тексту, рад са новинским чланком.	Приказује видео и аудио материјал, издваја кључне појмове, организује дебату и записује аргументе за и против. Предсатвља ученицима француске стрипове и новинске чланке, мотивише их да групно направе свој стрип или новински чланак користећи утврђене шаблоне.	**Прате видео, читају стрипове и новинске чланке, записују шаблоне и кључне изразе , учествују усмено у дебати користећи записане аргументе за и против. Учествују у групном раду за израду стрипа или новинског чланка.**	ДСТ.2.1.1. ДСТ.2.1.4. ДСТ.2.1.7. ДСТ.2.1.9. ДСТ.2.1.11. ДСТ.2.1.12. ДСТ.2.1.17. ДСТ.2.1.18. ДСТ.2.1.23. ДСТ.2.1.25. ДСТ.2.1.26. ДСТ.2.2.3.

Оспособити ученика да користи * l'expression de l'espace l'expression de la cause et de la conséquence Ученика упознати са географским пределима, пејзажима, биљкама и животињама карактеристичним за неки одређени предео, обичајима и климом у Франкофоним земљама, ученика оспособити да даје смернице за неки пут, да следи пут по датом упуству, (indiquer un chemin), опише неку регију, неки пејзаж, неки обичај и	Ученик познаје изразе којима се исказује узрок и последица, разуме текстове у којима се говори о франкофоним земљама, пределима, пејзажима, биљкама и животињама карактеристичним за неки одређени предео, познаје обичаје и климу тих предела... зна да опише неки пејзаж (писмено и усмено)	6.ФРАНКОФОНИЈА Ученик описује неки географски предео, пејзаж, биљке, животиње, обичаје, климу, присуствује презентацији о франкофоним земљама, њиховој музици и филму.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног рада, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога за увежбавање лексике и реченичних конструкција, рад на тексту, рад са туристичким брошурама и кратким видео рекламним материјалом.	Приказује ученицима видео материјал о франкофоним земљама, мотивише их да опишу различите врсте пејзажа са слике, користећи усвојену лексику везану за биљке, животиње, климу, као и да одређени предео лоцирају на карти света.	**земљама, описују пејзаж, лоцирају предео на карти света.**	ДСТ.2.1.5. ДСТ.2.1.7. ДСТ.2.1.10. ДСТ.2.1.11. ДСТ.2.1.12. ДСТ.2.1.15. ДСТ.2.1.17. ДСТ.2.1.19. ДСТ.2.1.23. ДСТ.2.1.27. ДСТ.2.2.4. ДСТ.2.3.4. ДСТ.2.3.6. ДСТ.2.3.8.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	**седми**	**Релативне заменице, писање новинског чланка**	Комуникација, сарадња, естетичка и компетенција за учење.
Енглески језик	**седми**	**Релативне заменице, индиректни објекат, модални глаголи, поређење придева; past simple tense, future tense, past continuons**	Комуникација, сарадња, естетичка и компетенција за учење
Физичка култура	**седми**	**Атлетика и гимнастика**	Комуникација, сарадња, естетичка и компетенција за учење
Географија	**седми**	**Француска и франкофоне земље**	Комуникација, сарадња, естетичка и компетенција за учење, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама.
Информатика	**седми**	**ИКТ**	Комуникација, сарадња, естетичка и компетенција за

			учење, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама.

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ): Ангажовање ученика на часу, учешће у групном раду, израда и разумевање презентација, писмена провера, сналажење у импровизованим дијалозима.

ДОПУНСКА НАСТАВА

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
1. Спорт	-le complement de nom (sac de sport, brosse de dents…) -повратни глаголи у презенту (se sentir…) -изразити своје физичко и психичко стање -вокабулар везан за материјале (лан, памук...)	Ученика оспособити да: -користити le complement de nom (sac de sport, brosse de dents…) -користи повратне глаголе у презенту (se sentir…) -изрази своје физичко и психичко стање	Ученик познаје речи које означавају прибор за хигијену -зна промену повратних глагола (**se coiffer**-чешљати се, **se laver**-умивати се…) -зна да искаже своје физичко и психичко стање -познаје вокабулар везан за материјале (лан, памук...)	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове

				*превођење	
2. Слободно време	-le passé récent -le futur proche -релативне реченице са qui, que, où -неправи објекат (COI) -изражавање забране (забрањено пушење) -тражење дозволе	Оспособити ученика да: -користи у говору и писању le passé récent и le futur proche -савлада употребу релативних реченица са qui, que, où -користи неправи објекат (COI) изрази забрану (забрањено пушење), да тражу дозволу	Ученик зна да употреби у говору и писању блиско будуће и блиско прошло време, релативне реченице -зна да у реченици препозна неправи објекат и да га замени одговарајућим облицима личних заменица како би се постигла језичка економичност -зна да искаже забрану, да тражи дозволу	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове
3. Будућност	компаратив, суперлатив -futur simple	Оспособити ученика да: -користи *компаратив и суперлатив - изрази будућност користећи futur simple -направи план за будућност	Ученик зна да од придева датог у позитиву направи компаратив и суперлатив -познаје грађење и употребу будућег времена (futur simple) -говори о догађајима који ће се тек догодити користећи будуће време	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове

				*превођење	
4. Јавно информисање (штампа, телевизија, биоскоп, интернет)	-имперфекат -моменат и трајање у прошлости -вокабулар везан за сећања, успомене, саобраћајне и друге несреће	Оспособити ученика да: -користи у говору и писању имперфекат -разликује моменат и трајање у прошлости -користи вокабулар везан за сећања, успомене, саобраћајне и друге несреће	Ученик разликује моменат и трајање у прошлости -зна да користи у говору и писању имперфекат -познаје вокабулар везан за сећања, успомене, саобраћајне и друге несреће	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове
5. Истрживања	-кондиционал аргументовање (за, против) -стрипови	Оспособити ученика да: -савлада грађење и употребу кондиционала -изнесе свој став и мишљење	Ученик зна да користи у говору и писању кондиционал -зна да изрази своје жеље, да изнесе и аргументује своје ставове	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове

				*превођење	
6.Путовање у неку Франкофону земљу	-географски предели, пејзажи, биљке, животиње (домаће, дивље), биљке и животиње карактеристичне за неки одређени предео, обичаји, клима... - (indiquer un chemin)	Ученика упознати са Географским пределима, пејзажима, биљкама и животињама карактеристичним за неки одређени предео, обичајима и климом у Франкофоним земљама -ученика оспособити да даје смернице за неки пут, да следи пут по датом упуству, (indiquer un chemin)	Ученик разуме текстове у којима се говори о франкофоним земљама, пределима, пејзажима, биљкама и животињама карактеристичним за неки одређени предео, познаје обичаје и климу тих предела... -зна да да смернице за неки правац и да следи пут по датом упуству	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове

ДОДАТНА НАСТАВА: Француски језик 7. разред

ЦИЉ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
Ученик треба дапроширује знање из области које су предвиђене редовном наставом. Он треба да савлада основе француске граматике(именску и глаголску групу речи, предлоге, прилоге, глаголске начине, времена, видове и стања,типове француских реченица и сложене реченице) са нарочитим акцентом на изузетке	-презентативи -мушки и женски род именица -множина именица -описни придеви -одређени члан и изостављање члана -неодређени члан -партитивни или деони члан -личне заменице -показне речи -присвојне речи -бројеви -неодређене речи	Ученик познаје француску граматику, познаје именску и глаголску групу речи, предлоге, прилоге, глаголске начине, времена, видове и стања,типове француских реченица и сложене реченице. Граматичка правила користи у говорном и писаном језику.	Коришћење различитих француских граматика за објашћење граматичких целина, састављање различитих грамтичких задатака (допуњавање, повезивање заокруживање) како би се проверила усвојеност градива. Употреба интерактивних вежбања . Употреба интерента.	Слушају, записују, закључују, решавају задатке, дискутују, проверавају решења, упоређују раадове, повезују градиво, користе трансфер првог страног језиак, истражују, самостално увежбавају граматиче партије, прате процес напредовања

	-прави и неправи објекат -заменице en и y -предлози за време и временске одреднице -предлози за место -предлози испред географских имена -прилози -презент -перфекат -блиска прошлост -имперфекат -употреба перфкта и имперфекта -плусквамперфекат -аорист -блиско будуће време -просто будуће време -антериорни футур -кондиционал -императив -субјунктив -партицип презента и герундив -пасив -упитна реченица -одрични облик -сложене реченице(релативне, погодбене, поредбене, временске, узрочне, последичне, намерне, допусне) -индиректни говор	Стечено знање користи као основ квалитетне комуникације.		

ЦИЉ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
Ученика треба оспособити да разуме прочитани текст (compréhension écrite), да преводи кратке текстове, да разуме конверзације и дијалоге (compréhension orale), да разуме аудио снимке, да разуме инсерте из француских филмова, цртаних филмова, да чита стрипове, новине да пише диктате, да пише саставе и да комуницира на задату тему.Ученик проширује знање из француске цивилизације, упознаје се са француском културом путем информација преузетих са интернета. Часовима додатне наставе ученика треба подстаћи на радозналост и дубље истраживање француског језика и културе.	-текстови (књижевни, новински чланци...) -превођење -аудио и видео снимци -диктат -конверзација	Ученик разуме прочитани текст (compréhension écrite), преводи кратке текстове, разуме конверзације и дијалоге (compréhension orale), разуме аудио снимке, разуме, инсерте из француских филмова, цртаних филмова, чита стрипове, новине, пише диктате, пише саставе и комуницира на задату тему.	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, провера познавања правописа диктирањем, давање упутстава и савета у напредовању, корекција грешака.Примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба драме за увежбавање лексике и реченичних конструкција, употреба CD-а са снимљеним материјалима, коришћење различитих текстова (преузетих са интернета, из разних уџбеника) за проверу разумевања текстова, осмишљање занимљивих тема за писање састава и тема за	Читају, преводе, одговарају на питања како би се проверило разумевање прочитаног текста, слушају аудио снимке, дискутују, пишу саставе на задату тему, пишу диктате, разговарају на страном језику са другом и наставником, износе своје ставове и мишљења на неку тему, једни другима указују на грешке, проверавају радове једни другима пре него што их наставник прегледа, у групи или пару израђују задатке, осмишљавају сценарио на задату тему, самостално истражују на основу смерница које је дао наставник.

			разговор и конверзацију.	

Предметни наставник: Маја Милосављевић

СЛОБОДНА НАСТАВНА АКТИВНОСТ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА
РАЗРЕД: 7. (СЕДМИ) ИЛИ 8. (ОСМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА:1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставник
- Оспособљавање ученика да образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора; - Оспособљавање ученика да формулише истраживачки задатак; - Оспособљавање ученика да планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; - Оспособљавање ученика да прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора;	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: – образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора; – формулише истраживачки задатак; – планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; – прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора;	**1. ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК** Еколошки отисак. Биокапацитет. Еколошки дуг. Одрживи развој. Еколошко право.	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују,	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; - Оспособљавање ученика да користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; - Оспособљавање ученика да вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада;	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: – прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада;	**2. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ** Врсте отпада. Управљање отпадом. Комунални отпад. Депонија.	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују,	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју; - Оспособљавање ученика да повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу; - Оспособљавање ученика да одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу.	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју; – повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу;	**3. РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА** Секундарне сировине: папир, уља у исхрани, текстил, пластика. Предности и недостаци поновне употребе добара и сировина. 3Р правила.	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет; - Оспособљавање ученика да сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу; - Оспособљавање ученика да критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** - користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи	**4. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ** Извори енергије. Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије. Предности и недостаци обновљивих извора енергије	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Биологија	**VI, VIII**	**Екосистем**	**Одговоран однос према здрављу**
Биологија	**VIII**	**Ефекат стаклене баште**	**Одговоран однос према здрављу**
Биологија	**V, VIII**	**Рециклажа**	**Одговоран однос према здрављу**
Биологија	**V, VI**	**Исхрана**	**Одговоран однос према здрављу**
Хемија	**VII**	**Смеше**	**Одговоран однос према здрављу**
Техника и технологија	**VI**	**Обновљиви извори енергије**	**Решавање проблема**
Техника и технологија	**V**	**Природни и вештачки материјали**	**Решавање проблема**

-Праћење и вредновање остварености програма: Провера остварености циљева, Ангажовање, Процена активности, Разни кратки тестови за процену постигнућа, Процена заинтересованости, Оцена разумевања усмена,

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ДОМАЋИНСТВО
РАЗРЕД: 7. (СЕДМИ) ИЛИ 8. (ОСМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА:1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ учења Домаћинства је да ученици стекну нова знања о улози породице у формирању културе понашања, становања, исхране, одевања и рада, као и да интегришу и унапреде претходно стечена знања и вештине, усвоје вредности и формирају навике у вези с важним активностима у свакодневном животу. Циљ се реализује кроз низ међупредметних корелација.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставник
- Упознавање ученика са појмом домаћинство - Развијање свести о значају породице као стуба друштва	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - Стицање знања о домаћинству, породици, односу породице и друштва, и о потребама савремене породице	**1. САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА** Домаћинство. Организација домаћинства. Породица, односи и потребе у породици и њихово усклађивање. Формирање здраве породице. Фазе породичног живота. Култура као начин живота и културно наслеђе**.**	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују,	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика - Оспособљавање ученика да користи рачунарске апликације, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања - Оспособљавање ученика да учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази - Оспособљавање ученика да правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу - Оспособљавање ученика да образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинств	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика; – користи рачунарске апликације, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања; – учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази; – анализира карактеристике савремене културе становања и повеже развој и значај урбанизма за побољшање услова живљења домаћинства; – правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу; – образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинству;	**2. КУЛТУРА СТАНОВАЊА** Породично домаћинство на селу и у граду. Породица и домаћинство. Функционалне целине домаћинства и њихове улоге. Технички апарати у домаћинству. Безбедност у домаћинству. Уређење домаћинства и околине у градској и сеоској средини. Економично коришћење и потрошња воде у градском и сеоском домаћинству. Уштеда енергије у домаћинству. Хемијска и микробиолошка исправност воде. Отпадне воде у домаћинству. Основни хигијенски захтеви домаћинства. Прикупљање, сортирање и одлагање отпада у домаћинству	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују,	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да разликује природне од вештачких тканина, правилно их употребљава и одржава;	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: – разликује природне од вештачких тканина, правилно их употребљава и одржава;	**3. КУЛТУРА ОДЕВАЊА** Улога одеће и обуће у животу човека. Природни и вештачки материјали, њихова својства и употреба у домаћинству. Одржавање одеће, кућног текстила, и декоративног плана у домаћинству. Одржавање и чишћење природних и вештачких материјала. Организација складиштења кућног текстила, обуће и одеће. Рециклажа кућног текстила и одеће.	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују,	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да планира буџет домаћинства и управља њиме; - Оспособљавање ученика да планира радну недељу, укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у заједници/ домаћинству;	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** – планира буџет домаћинства и управља њиме; – планира радну недељу, укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у заједници/ домаћинству;	**4. КУЛТУРА ПОНАШАЊА** Планирање и расподела буџета. План набавке и избор артикала. План и припреме за путовање. Правила понашања у превозним средствима, у граду и на путовању. Савремена средства комуникације и претраживање различитих информација.	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују,	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** - истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства;	**5. СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ ДОМАЋИНСТВА** Значај воде за одржавање хигијене. Средства за личну хигијену. Козметичка средства. Кућна апотека. Материјали за опремање домаћинства Одржавање домаћинства Отпадни материјали у домаћинству	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују,	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; - Оспособљавање ученика да процени енергетску вредност намирница; - Оспособљавање ученика да правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице.	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; - процени енергетску вредност намирница - правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;	**6. ИСХРАНА У ДОМАЋИНСТВУ** Хранљиви састојци и животне намирнице. Класификација животних намирница према пореклу (биљне и животињске), улози у организму (енергетска, градивна, заштитна и регулаторна) и саставу. Енергетска вредност намирница. Потребе за састојцима хране зависно од узраста, занимања, пола, спољашње средине, здравственог и физиолошког стања организма. Рационална исхрана човека. Принципи рационалне исхране. Законски прописи, правилници о намирницама и квалитету хране. Последице неправилне исхране. Припремање хране, начини обраде намирница.	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују,	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да рправилно користи апарате и машине припремање, чување и обраду хране и намирница; - Оспособљавање ученика да процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација ; - Оспособљавање ученика да процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот . - Оспособљавање ученика да осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средин; - Оспособљавање ученика да сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу.	-Правилно користи апарате и машине припремање, чување и обраду хране и намирница -процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу	Хигијенски услови приликом припремања хране. Одлагање, чување и конзервисање намирница. Апарати и машине за припремање, чување и обраду хране и намирница Загађујуће супстанце хране и мере заштите Адитиви Органска и ГМО храна Култура исхране и понашање за трпезом: послуживање и узимање хране, стоно посуђе и прибор. Национална кухиња и кухиње у свету	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују,	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, усмерава, оцењује

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Биологија	**VIII**	**Заштита животне средине**	**Одговоран однос према здрављу**
Биологија	**VIII**	**Дрво живота**	**Одговоран однос према здрављу**
Биологија	**VIII**	**Загађење воде**	**Заштита животне средине**
Биологија	**V, VIII**	**Рециклажа**	**Заштита животне средине**
Биологија	**V, VI**	**Исхрана**	**Одговоран однос према здрављу**
Хемија	**VII**	**Смеше**	**Одговоран однос према здрављу**
Техника и технологија	**VI**	**Рачунарске апликације за једноставно цртање грађевинских објеката и унутрашње уређење стана**	**Дигитална компетенција**
Техника и технологија	**V**	**Технички апарати у домаћинству**	**Решавање проблема**
Техника и технологија	**VI**	**Култура становања**	**Естетска компетенција**
Техника и технологија	**VI**	**Енергетика у грађевинарству**	**Решавање проблема**
Техника и технологија	**VI**	**Обновљиви извори енергије**	**Решавање проблема**
Техника и технологија	**V**	**Технички апарати у домаћинству**	**Решавање проблема**
Техника и технологија	**V**	**Природни ресурси**	**Решавање проблема**

-Праћење и вредновање остварености програма: Провера остварености циљева, Ангажовање, Процена активности, Разни кратки тестови за процену постигнућа, Процена заинтересованости, Оцена разумевања усмена,

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Предузетништво
РАЗРЕД: Седми (7)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ учења слободне наставне активности *Предузетништво* је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

Циљеви	Исходи учења	Садржај (теме и кључни појмови садржаја)	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди
-сагледају развојност занимања што подразумева и њихово нестајање, као и факторе који до тога доводе -упознају са образовним профилима у оквиру различитих подручја рада, школама које их образују и захтевима које треба да испуне они који желе да се за њих школују -упознају са појмо-	**По завршетку програма ученик ће бити у стању да** – наведе основна права потрошача и начине њихове заштите; – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета; – посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди	**ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА** Однос цене и квалитета производа/услуге. Декларација производа. Уговорна обавеза за услугу. Остваривање права потрошача.	**Радионице** (дискусије, дебате, пројекти, експерименти, симулације, играње улога, студије случаја,,истраживања, промоције, покретање акција)	-Дефинише појмове -Објашњава нове речи -Користи различите технике да се дође до резултата -Излаже градиво	-Израда постера -Израда аудио-визуелних записа -Презентације - Прикази резултата истраживања	/

Циљеви	Исходи учења	Садржај (теме и кључни појмови садржаја)	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди
вима професионални развој, професионална оријентација и се-лекција, форма и функција CV и мотивационог писма. -оспособљавају да у оквиру задатог буџета одаберу производ или услугу и аргументују свој избор -Ученици се оспособљавају да се информишу о производу на основу његове декларације. -Упознају се шта су то права потрошача и на који начин могу да их остваре -идентификују различите проблеме у свом непосредном окружењу и сагледају	могућности њиховог развоја у будућности; – повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања;- – се укључи у иницијативе које се покрећу у школи;	**СВЕТ РАДА** Свет занимања некад, сад и у будућности. Професионална оријентација. Професионални развој. Форма и функција CV и мотивационог писма. Концепт целоживотног учења.		-Припрема материјале (видео, музика, папир, фломастере...)	-Тумаче табеле -Решавају проблемске ситуације и задатке -Дискутују, -Организују (свој рад, простор, време) - Процењују свој рад и напредак -Процењују рад других ученика -Тумаче приказане видео и музичке	
	– разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац,	**ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ** Покретање иницијативе. Менаџмент и лидерство.				

Циљеви	Исходи учења	Садржај (теме и кључни појмови садржаја)	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди
могућности њиховог решавања из перспективе сопственог ангажовања и укључивања појединаца, група и организација из локалне заједнице -анализирају које особине менаџера и лидера су им потребне за успешно обављање задатка -да стекну јаснију слику о економском, финансијском функционисању предузећа -да развијају сопствене предузетничке капацитете, социјалне, органи-зационе и лидерске вештине	технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје; – информише се о постојању сличних производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа;	**УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА** Појам предузећа (привредног субјекта). Производ и/или услуга. Појам тржишта. Људски и материјални ресурси. Пословна комуникација. Основни етички принципи у пословању. Процес производње и процес пружања услуга. Цена производа или услуге.			материјале	

Циљеви	Исходи учења	Садржај (теме и кључни појмови садржаја)	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди
-прикупљају информације о истим или сличним производима или услугама на тржишту и успостављају комуникацију са окружењем како би испитали могућност остваривања пословног успеха -упознају са правилима пословне комуникације, основним етичким принципима у послова-њу и рационалном управљању расположивим ресурсима -уочавају разлику између свакодневне и пословне комуникације (вербалне и невер-балне) -осмишљавају	– презентује рад свог тима.	Облици промовисања производа. Продаја производа или услуге.				

Циљеви	Исходи учења	Садржај (теме и кључни појмови садржаја)	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди
различите облике про- мовисања и продаје свог производа - остварују интеракцију са пословним сектором и потенцијалним купцима -разликују чињенице од интерпретација -изведе закључак, -прихвати другачије мишљење, -примени научено, -предвиде после- дице, -дају креативна решења						

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
Комуникација **Рад са подацима и информацијама** **Дигитална компетенција** **Решавање проблема** **Сарадња** **Одговорно учешће у демократском друштву**
Одговоран однос према здрављу **Одговоран однос према околини** **Естетичка компетенција** **Предузимљивост и оријентација ка предузетништву**

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	**7,8**	Петар Кочић: *Јазавац пред судом* (одломак) Радоје Домановић: *Вођа* (одломак) Бранислав Нушић: *Власт* (одломак) Душан Ковачевић: *Ко то тамо пева*	Комуникације; Рад с подацима и информацијама;Компетенција за учење
Историја	**7,8**	Политичке револуције Развој модерне српске државе Црна Гора у доба владичанства Рађање модерних држава, Међународни односи и кризе Промене у привреди, друштву и култури Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење Култура, наука и свакодневни живот Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот) Југословенска краљевина (национално и верско питање) Свет после Другог светског рата Југославија и српски народ после Другог светског рата Четврта индустријска револуција	Комуникације; Одговорно учешће у демократском друштву;Решавање проблема; Компетенција за учење

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Ликовна култура	**7,8**	Дигитална фотографија. Кадар, селфи и аутопортрет. Анимација. Процес креирања, стори борд. Сцена. Обједињавање покрета, игре и звука. Презентације Културна баштина Пројекти (филм, анимација, дигитална фотографија)	Комуникације; Естетичка компетенција;Сарадња
Информатика и рачунарство	**8**	Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима	Комуникације; Дигитална компетенција; Решавање проблема
Математика	**7**	Средња вредност, медијана и мод	Комуникације; Дигитална компетенција; Решавање проблема
Техника и технологија	**8**	Професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике	

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

-Усмено испитивање, есеји.

-Посматрање, дневници, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ ДОПУНСКА НАСТАВА ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36 РАЗРЕД 7.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
. - Препознавање врста речи, познавање основних граматичких категорија променљивих речи; правилно употребљавање падежа и глаголских облика. Препознавање апозитива, актива и пасива; комуникативне функције реченица; независних реченица Познавање и коришћење оба писма; примењивање правописне норме у једноставнијим примерима. Препознавање разлике између дугог и кратког акцента. Разумевање текста читаног наглас и у себи; повезивање наслова дела са именима аутора; разликовање књижевних родова; препознавање стилских фигура; уочавање	Ученик ће бити у стању да: . -уочи главне и зависне реч. чланове -разликује врсте објекта -препозна и одреди прилошке одредбе СЈ.1.3.8. -раликује врсте речи СЈ.1.3.4. -правилно употребљава падеже у реченици СЈ.1.3.9. -правилно употребљава глаголске облике, препозна глаголе, одреди им вид и род, раликује глаголске облике, одређује инфинитивну и презентску основу, препознаје помоћне глаголе и мења их, облика СЈ.1.3.10 -примењује правописну норму у писању присвојних придева, управних говора, именичких одричних заменица, писању речци не и ај -да се служи речницима, приручницима и	**ГРАМАТИКА** врсте речи и њихове граматичке категорије -реченични чланови -комуникативне функције реченица -врсте независних реченица -правописна норма -дуги и кратки акценти КЊИЖЕВНОСТ -књижевна дела и писци -књижевни родови и врсте ЈЕЗИК И ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА -техничо и сугестивно описивање и приповедање -писање обавештења, позивница, имејла, интервјуа - препричавање текста са променом редоследа догађаја; - проналажење информација у дужим и краћим некњижевним	-употреба текстова из читанке као предложак за уочавање и разумевање језичких појава -прављење дијаграма и табела -индивидуални и посебан групни рад -коришћење правописа употреба уџбеника и радне свеске за: *рад на тексту, сликама *повезивање *допуњавање *слушање и повезивање саслушаног са сликом или	Објашњава, Коментарише, Образлаже. Подстиче ученике да обележе,про-нађу,закључе, упореде... Развија код ученика самосталност при тумачењу књ.дела,подстиче изражавање сопственог мишљења. Показује на конкретним примерима примену правописних норми	- уочава, усваја, запажа, упоређује, учествује у разговору, саопштава, - пише, - открива, закључује, - описује, - језичке игре чита,тумачи анализира, -образлаже своје ставове разговара, дискутује, -слуша -бележи израђује домаће

битних елемената књижевноуметничког текста(тема, идеја, ликови...) Оспособљавање ученика за техничку и сугестивну нарацију, описивање лика; за писање обавештења, позивница, имејла, интервјуа; за препричавање текста са променом редоследа догађаја; за проналажење информација у дужим и краћим некњижевним текстовима; за читање и разумевање нелинеарних елемената текста: легенде, табеле.	правописом -правилно користи знаке интерпункције CJ.1.2.7. CJ.1.3.16 -правилно изговара гласове, примењује акценатску норму C.J.1.3.2. разликује уметнички и неуметнички текст;уме да одреди сврху текста CJ.1.1.2 повезује наслове прочитаних књижевних дела са именима аутора CJ1.4.1 разликује основне књижевне родове: лирику, епику, драму CJ1.4.3. . препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту CJ1.4.5 -састави једноставни наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине(уводни, средишњи и завршни део) CJ 1.2.3	текстовима;-читање нелинеарних текстова	текстом *писање састава према моделу	Демонстрира градиво на примерима из свакодневне језичке праксе. - ;	задатке.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
ДОПУНСКА НАСТАВА
РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**
Оспособити ученике да: -препознају и именују појмове обрађене темом -постављају једноставна питања и дају одговоре; -препознају Present Simple, Past Simple глагола to be и осталих глагола, The Past Continuous Tense. The Present Perfect Tense -члан -модалне глаголе -пасивни облик глагола	Ученик зна: - да препозна и именује појмове обрађене темом - да постави једноставна питања и да одговоре; - да препозна Present Simple глагола to be и осталих глагола The Past Continuous Tense. The Present Perfect Tense -члан -модалне глаголе -пасивни облик глагола	**ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА** *The Present Simple Tense* за изражавање сталних и уобичајених радњи *The Past Simple Tense* глагола *to be* и осталих глагола (правилних и неправилних). *The Past Continuous Tense.* *The Present Perfect Tense* Употреба и изостављање чланова Модални глаголи Пасивни облик глагола у простим временима (*Present Simple, Past Simple, Future Simple*)	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

Оспособити ученике да: -разумеју суштину и детаље прочитаног текста (чланка) -препознају садашња и прошла времена -упоређују људе, предмете, појаве... -користе придеве са –ed и –ing и too/enough -користе члан -постављају питања и препознају релативне и неодређене заменице -користе модале, пасив и форму кратких питања-Question tags	Ученик зна: -суштину и детаље прочитаног текста (чланка) да препознаје садашња и прошла времена -да упоређује људе, предмете, појаве...уз помоћ наставника -да користи придеве са –ed и –ing, и too/enough приликом описивања предмета, места, појава...уз помоћ наставника -поставља питања и препознаје релативне и неодређене заменице -користе модале, пасив и форму кратких питања-Question tags	**ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА** The Present Simple Tense и The Present Continuous Tense,The Past Simple Tense и The Past Continuous Tense Поређење прилога Придеви са наставцима –ed и –ing. Too *(adjective) to... /* (not) enough *(adjective) to...* Употреба члана Релативне заменице who, which, that, whose, where... Неодређене заменице Питања са What…like, How, Why… Модални глаголи Пасив *Question tags*	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

Оспособити ученике да: -препознају и именују појмове обрађене темом -упуте савете, предлоге и позиве на заједничке активности користећи модалне глаголе -користе заповедни начин -препознају The Present Continuous Tense за унапред договорене радње -користе форму кратких питања-Question tags -користе први кондиционал и повратне заменице	Ученик зна: -да препозна и именује појмове обрађене темом -да упути савете, предлоге и позиве на заједничке активности уз помоћ наставника -користи заповедни начин -да препозна The Present Continuous Tense за унапред договорене радње -користе форму кратких питања-Question tags ,први кондиционал и повратне заменице уз помоћ наставника	**ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ** *Should* за давање савета Изрази: *How about…? What about…? Why don't we…? Would you like…? Do you want…? Shall we…? Let's...* Модални глаголи за изражавање предлога - *can/could/may/might* Заповедни начин *The Present Continuous Tense* за унапред договорене радње *Question tags* Индиректни предлози и савети Први кондиционал Повратне заменице	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
-изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања	Ученик зна: -да препозна модалне	**ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА,**	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира,	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају,

и захвалности -упућивање молби и захтева, честитање, захваљивање и извињење коришћењем једноставнијих језичких средстава	глаголе - да честита рођендан, упути извињење или молбу уз помоћ наставника	**ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ** Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – *can/could/may/will* Индиректне наредбе и молбе *Gerund/Infinitive*	-употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: -разумеју упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота и пруже једноставна упутстава у тим ситуацијама -користе први кондиционал, заповедни начин и пасивни облик модалних глагола	Ученик зна: -да разуме упутства -да искаже једноставна упутства -да користи први кондиционал, заповедни начин и пасивни облик модалних глагола уз помоћ наставника	**РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА** Први кондиционал Заповедни начин Пасивни облик модалних глагола	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

			граматичких садржаја		
Оспособити ученике да: -препознају и именују појмове обрађене темом -препознају садашња времена (The Present Simple/ Continuous и The Present Perfect Simple -говоре једноставне исказе о свакодневним активностима и радњама које су почеле у прошлости и још увек трају -препознају нулти кондиционал -изразе способност користећи Can	Ученик зна: -да именује појмове обрађене темом - да препознаје садашња времена -да говори једноставне исказе о свакодневним активностима и радњама које су почеле у прошлости и још увек трају -да препозна нулти кондиционал уз помоћ наставника -даизрази способност користећи Can уз помоћ наставника -да препозна пасивни облик глагола у простим временима (Present Simple) уз помоћ наставника	**ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ** *The Present Simple Tense* за изражавање сталних и уобичајених радњи *The Present Continuous Tense* за изражавање тренутних и привремених радњи. Разлике у употреби глаголских облика *The Present Simple Tense* и *The Present Continuous Tense* *The Present Perfect Simple Tense* за изражавање радњи које су почеле у прошлости и још увек трају Нулти кондиционал *Can* за изражавање способности у садашњости Пасивни облик глагола у простим временима (*Present Simple*)	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике	Ученик зна:	**ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У**	-Индивидуални рад,	Објашњава, описује, подстиче дијалог,	Реализују заједно са наставником циљеве

да: -умеју да планирају понављање градива -препознају и именују појмове обрађене темом -препознају Past Simple и опишу радње и догађаје из прошлости -препознају Past Continuous и радњу која је трајала у прошлости -препознаје Present Perfect -препознају Used to -препознаје Could и was/were able to -препознају пасивни облик глагола	-да планира понављање градива -да препознаје и именује појмове обрађене темом -да препозна Past Simple и Past Continuous уз помоћ наставника -да препозна Present Perfect уз помоћ наставника -да препозна Used to уз помоћ наставника -да препозна Could и was/were able to уз помоћ наставника -да препозна пасивни облик глагола уз помоћ наставника	**ПРОШЛОСТИ** *The Past Simple Tense* правилних и неправилних глагола, све употребе *The Past Continuous Tense*, све употребе *The Present Perfect Simple Tense* за изражавање искустава и радњи у неодређеној прошлости и са *ever, never, just, already, yet…* *Used to* *Could* и *was/were able to* за изражавање способности у прошлости Пасивни облик глагола у простим временима *(Past Simple*) *Question tags*	рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: - умеју да планирају	Ученик зна: -да планира	**ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)**	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника,	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају,

понављање градива; - разумеју суштину прочитаног текста -да препознају будуће радње (планове, намере, предвиђања) -да формирају начин изражавања будућности коришћењем Present Continuous, Present Simple, will и going to -препознају пасивни облик глагола у будућем времену -да препознају Will be able to	понављање градива; -суштину прочитаног текста -да препозна будуће радње уз помоћ наставника -да опише будуће радње коришћењем будућих времена и Present Continuous, Present Simple -да препозна пасивни облик глагола уз помоћ наставника -да препозна Will be able to уз помоћ	*The Present Continuous Tense* за изражавање унапред договорених/испланираних радњи *The Present Simple Tense* за изражавање будућих радњи које су део утврђених распореда/програма *The Future Simple Tense* за изражавање одлука донетих у тренутку говора, обећања и предвиђања на основу знања, искуства и веровања *Going to* за изражавање планова, намера и предвиђања на основу чулних опажања Пасивни облик глагола у простим временима (*Future Simple*) *Will be able to* за изражавање способности у будућности	радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: -изражавају жеље, интересовања, потребе, осете и	Ученик зна -да изрази жељу, интересовања, потребе, осете и осећања уз помоћ	**ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА** *Stative verbs*	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује,	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају,

осећања -препознају стативне глаголе -препознају The Present Simple / Past Simple / Presen Perfect Simple Tense -препознају модале -препознају пасиван облик глагола -препознају заповедни начин -препознају герунд и инфинитив	наставника -да препозна стативне глаголе уз помоћ -да препозна The Present Simple / Past Simple / Presen Perfect Simple Tense уз помоћ -да препозна модале уз помоћ -да препозна пасиван облик глагола -да препозна заповедни начин -да препозна герунд и инфинитив уз помоћ	*Why don't we/you* + инфинитивна основа глагола. *Would like* + именица/инфинитив глагола. Употреба придевско-предлошких израза *tired of / sick of / fed up with / bored with / disappointed with/by / happy for/about / angry with / proud of / interested in...* *The Present Simple / Past Simple / Presen Perfect Simple Tense* Модални глаголи за извођење закључака о садашњости (*must, can't, may...*) Пасивни облик глагола у простим временима (*Present Simple, Present Perfect Simple, Past Simple, Future Simple*) Заповедни начин Gerund/Infinitive *too (adjective) to/(not) enough (adjective) to*	материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	повезују, допуњавају

Оспособити ученике да: -разумеју једноставнија питања која се односе на исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору -препознају предлог е -препознају компаратив и суперлатив -препознају члан	Ученик може да -разуме једноставнија питања која се односе на исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору -препозна предлоге и прилоге -препозна компаратив и суперлатив уз помоћ -препозна члан	**ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ** Предлози за изражавање положаја и просторних односа: *in front of, behind, between, opposite, along, above, against...* Предлози са глаголима кретања: onto, into... Предлошки изрази са именицама за означавање страна света: *north of, south of, to the south, to the west...* Придеви изведени од именица за означавање страна света: western, eastern... Компаратив и суперлатив придева Употреба/изостављање одређеног члана са основним географским појмовима (називима градова, држава, река, планина, мора, океана...)	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

Оспособити ученике да: -разумеју дозволе, једноставније забране, упозорења, правила понашања својих и туђих обавеза и реагују на њих -препознају заповедни начин -препознају модале	Ученик може да -разуме дозволе, једноставније забране, упозорења, правила понашања својих и туђих обавеза и реагује на њих уз помоћ наставника -препозна модале и користи их уз помоћ	**ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, УПОЗОРЕЊА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА** Заповедни начин Модални глаголи и глаголски облици за изражавање дозволе, забране, правила понашања *Let/Make* + инфинитивна основа глагола Индиректне наредбе и молбе	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност -формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност и поставе питања о томе чије је	Ученик може да: -разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност -формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност и поставе питања о томе чије је нешто уз помоћ	**ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА** Саксонски генитив са именицом у једнини и множини (правилна и неправилна множина) – *my friend's/ friends'/ children's books* Присвојне заменице *mine, yours…* Питања са *Whose*	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

нешто		Модални глаголи за извођење закључака о садашњости (*must, can't, may...*)	*допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја		
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније исказа -искажу допадање и недопадање	Ученик може да: -разуме једноставније исказе -искаже допадање и недопадање	**ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА** Придевско-предлошке фразе – *interested in, good/bad at, crazy about, keen on…* Глаголи *like/love/hate/enjoy/prefer/can't stand* + глаголска именица Питања са *What, Who, Why, Which...*	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније исказе којима се траже мишљења и реагује на њих -изразе мишљења,	Ученик може да: -разуме једноставније исказе -изрази мишљења, слагања/ неслагања -препозна модале уз помоћ	**ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА** *Stative verbs (think, like, agree, believe, mean…)* Питања са *What, Why, How…* Модални глаголи за извођење	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама,	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

слагања/ неслагања -препознају модалне глаголе -препознају пасивне облике	-препозна пасив уз помоћ	закључака о садашњости (*must, can't, may...*) Пасивни облик глагола у простим временима (*Present Simple, Past Simple, Future Simple*)	сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније изразе који се односе на количину, димензију и цену -поставе питања о томе колико нечега има, које су димензије, величина и колико нешто кошта, као и да дају одговоре на постављена питања	Ученик може да: -разуме једноставније изразе који се односе на количину, димензију и цену -пита колико чега има, које су димензије, величина и која је цена и да једноставне одговоре на таква питања	**ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, ДИМЕНЗИЈА И ЦЕНА** Основни бројеви преко 1000 Небројиве именице: *information, advice, news, homework...* Грађење именица за изражавање димензија: *high-height, long-length, deep-depth, wide-width...*	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
-разумевање временских оквира новог века -разумевање појма историјских извора - разумевање појма "нови век" и основних одлика тог историјског периода; - разумевање основних одлика капиталистичког друштва; - стицање знања о најзначајнијим државама нововековне Европе;	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за	**ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА** **ПРОШЛОСТИ** ***Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата*** ***Историјски извори за изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог***	-читање и анализа текста и слика из уџбеника -дијалог класификација основних појмова описивање помоћу слике	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира

	развој културе сећања	***светског рата и њихова сазнајна вредност*** (материјални, писани, аудио и визуелни)			

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
- Разумевање појма револуција; -стицање знања о развоју машинске производње; -стицање знања о личностима које су обележиле борбу за	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; идентификује историјске споменике у локалној средини и	**ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА** **(до средине XIX века)** ***Индустријска револуција*** (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе)	-читање и анализа текста и слика из уџбеника -дијалог класификација основних појмова описивање помоћу слике	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке

слободу; -стицање знања о владавини династије Обреновић; -стицање знања о борби за стварање независне црногорске државе; -стицање знања о положају Срба под турском и хабзбуршком влашћу; -упознавање са културним животом Срба под хабзбуршком и турком влашћу;	учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.	***Политичке револуције*** (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма) ***Наполеоново доба*** (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес)		- вреднује - евидентира	

-стицање знања о борби за ослобођење Срба од турске и хабзбуршке власти		***Свакодневни живот и култура*** (промене у начину живота) ***Источно питање и балкански народи*** (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење) ***Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу***			

		Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај) ***Развој модерне српске државе*** (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа) ***Црна Гора у доба владичанства*** (основна обележја државног и друштвеног уређења) ***Истакнуте***			

		личности: Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарта, вожд Карађорђе, кнез Милош, кнегиња Љубица, Доситеј Обрадовић, Вук Караџић, прота Матеја Ненадовић, Петар I и Петар II Петровић Његош, Сава Текелија, митрополит Стефан Стратимировић.			

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
-Стицање знања о политичким, привредним и културним приликама у свету крајем 19. века; -препознавање националних покрета на Балкану крајем 19.	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – пореди положај и начин живота припадника различитих	**ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА** ***Рађање модерних***	-читање и анализа текста и слика из уџбеника -дијалог	- планира	

века; -Стицање знања о положају српског народа од 1878. до 1903. године; -упознавање са српским династијама; -стицање основних знања о привредном и културном напретку Србије од 1878. до 1903. године; -упознавање положаја Срба у Хабзбуршком и Османском царству и њиховој борби за самосталношћу;	друштвених слојева и група у индустријско доба; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.	***држава, међународни односи и кризе*** (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства) ***Промене у привреди, друштву и култури*** (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот)	класификација основних појмова описивање помоћу слике	- припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке

		Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хабзбуршком и османском влашћу) ***Истакнуте личности:*** Ђузепе Гарибалди, Ото фон Бизмарк, Наполеон III, краљица Викторија, Абрахам Линколн, Карл Маркс, браћа Лимијер, Алфред Нобел, кнез Александар Карађорђевић, кнез			

		Михаило, краљ Милан, краљица Наталија и краљ Александар Обреновић, кнјаз Никола Петровић, Илија Гарашанин, Јован Ристић, Никола Пашић, Стојан Новаковић, патријарх Јосиф Рајачић, Катарина Ивановић, Светозар Милетић, Бењамин Калај, Алекса Шантић			

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
-Стицање основних знања о политичким, привредним и културним приликама у свету почетком 20. века; -упознавање са	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – пореди положај и начин живота	**ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА**	-читање и анализа текста и слика из уџбеника		

националним покретима на Балкану почетком 20. века; -Стицање основних знања о положају српског народа од 1903. до 1914. године; -упознавање са српским династија; -стицање основних знања о привредном и културном напретку Србије од 1903. до 1914. године; -стицање знања о положају Срба у Хабзбуршком и Османском царству и њиховој борби за самосталношћу;	припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.	***Међународни односи и кризе*** (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). ***Култура, наука и свакодневни живот*** (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена) ***Краљевина Србија и њено окружење*** (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна	-дијалог класификација основних појмова описивање помоћу слике	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке

-Упознавање основних узрока и повода за избијање Првог светског рата; -стицање основних знања о ставовима зараћених земаља и њиховим ратним циљевима; -описивање и разумевање ратних операција на најзначајнијим фронтовима;		политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима) ***Велики рат*** (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом			

		и у избеглиштву; Велики рат у сећању) ***Истакнуте личности:*** Алберт Ајнштајн, Пјер и Марија Кири, Сигмунд Фројд, Михајло Пупин, Никола Тесла, Хенри Форд, Вилхелм II, Николај II Романов, Вудро Вилсон, краљ Петар и престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић, Драгутин Димитријевић Апис			

ДОПУНСКА НАСТАВА (1 час недељно)

Часови допунске наставе намењени су ученицима који не успевају да савладају градиво на редовним часовима или су изостајали са наставе у одређеном периоду и неипходна им је помоћ у савладавању градива.

Циљ: Циљ допунске наставе је да помогне ученицима који имају проблеме при савладавању градива на редовним часовима и онима који су изостајали са наставе. Извођењем једноставнијих огледа, симулација, на једноставан начин објаснити појаве, процесе, законе, као и односе међу њима.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА СЕДМИ РАЗРЕД – ДОПУНСКА НАСТАВА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активност ученика**
Оспособити ученика да: -Дефинисање величина којима се описује кретање; брзину, пут, време; РППК; убрзање; Други и Трећи Њутнов закон и јединице ових велочина у SI-сист -разликовање физичких величина: скаларне од векторских величина (време, маса, брзина, убрзање, сила)	**Ученик ће бити у стању да:** -дефинише величине којима се описује кретање; брзину, пут, време; РППК; убрзање; Други и Трећи Њутнов закон и јединице ових велочина у SI- сист. - разликује скаларне од векторских физичких величина (време, маса, брзина, убрзање и сила) -разуме да је сила узрок промене брзине	**СИЛА И КРЕТАЊЕ** -Сила као узрок промене брзине тела. Појам убрзања, -Успостављање везе између силе, масе тела и убрзања. Други Њутнов закон, -Тренутна и средња брзина тела -Зависност брзине и пута од времене при равн. пром. прав. кретању, -Међусобно деловање два тела-силе акције и реакције.Трећи Њутнов закон. Примери.	- анализирање, откривање, , дискусија, вербално-текстуална, демонстративна, решавање проблема, учење путем открића, илустративна.	- Планира, излаже, упућује, сарађује, , помаже, демонстрира, - прати ток вежбе	- посматрају, записују, дискутују, постављају питања, закључују, - сарађују, изводе демонстрационе огледе и врше њихову анализу , израђују задатке
Оспособити ученика да: - дефинише: силу теже, убрзање слободног падања, брзину и пут слоб. падања, хица навише и наниже, трење миривања, трење клизања , силу отпора, и јединице ових велочина у SI- систему - описивање кретања под дејством силе теже --разликовање силе теже од тежине тела	**Ученик ће бити у стању да:** - зна да дефинише: силу теже, убрзање слободног падања, брзину и пут слоб. падања, хица навише и наниже, трење миривања, трење клизања , силу отпора, и јединице ових велочина у SI- систему -зна да опише кретања под дејством силе теже - разликује силу теже од тежине тела	**КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ЗЕМЉИНЕ ТЕЖЕ** -Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. -Слободно падање тела, бестежинско стање.Хитац навише инаниже -Силе трења и силе отпора средине Утицај ових сила на кретање тела			

Оспособити ученика да: -дефинише: појам силе, резултанте сила, деловање две или више сила дуж истог правца, -Упознавање са појмом и врстама равнотеже, полуга, силом потиска, Архимедовим законом, пливање и тоњење тела -разумевање Архимедовог закона и примена код пливања и тоњења тела	**Ученик ће бити у стању да:** -зна да дефинише: појам силе, резултанту сила које делују на тело на истом правцу; Равнотежу тела и врсте равнотеже; момент силе, полугу; силу потиска и Архимедов закон и јединице ових велочина у SI- систему -Разуме Архимедов закон и примени га код пливања и тоњења тела	**РАВНОТЕЖА ТЕЛА** Деловање две силе на тело дуж истог правца, -Појам и врсте равнотеже тела , Полуга, -Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закон -Пливање и тоњење тела,			

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА СЕДМИ РАЗРЕД – ДОПУНСКА НАСТАВА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**
Оспособити ученика да: - дефинисање појма механичког рада, снаге, кинетичке и потенцијалне енергије, коефицијент корисног дејства, закон оржања енергије. Дефинише њихове мерне јединице у SI- систему -разумевање Закона одржања механичке енергије	**Ученик ће бити у стању да:** - дефинише појам механичког рада, снаге, кинетичке и потенцијалне енергије, коефицијент корисног дејства, закон оржања енергије. Дефинише њихове мерне јединице у SI- систему -разуме Закон одржања механичке енергије	**МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА**. Механички рад. Рад силе. -Квалитативно увођење појма механичке енергије тела. Кинетичка енергија.Потенцијална енергија. Гравитациона потенцијална енергија тела, Закон о одржању механичке енергије, Снага.	-анализирање, откривање, , дискусија, вербално-текстуална,	-Планира, излаже, упућује, сарађује, ,	-посматрају, записују, дискутују, постављају питања, закључују, -

Оспособити ученика да: -упознавање:, температуре, унутрашње енергије и топлоте, топлотног ширења тела, унутрашње енергије, количине топлоте - коришћење одговарајућих јединица у СИ -разумевање структуре супстанце и честичног састава супстанци	**Ученик ће бити у стању да:** -зна да дефинише топлотно ширење тела , температуру, унутрашњу енергију, количину топлоте, и јединице ових велочина у SI- систему -разуме структуру супстанце и честични састав супстанци	**ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ** -Топлотно ширењетела. појам и мерење температуре., -Количина топлоте, спец.топл.капацитет-Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање. Унутрашња енергија и температура	демонстративна, решавање проблема, учење путем открића, илустративна.	помаже, демонстрира, - прати ток вежбе	сарађују, изводе демонстрационе огледе и врше њихову анализу , израђују задатке

Допунска настава

(1 час недељно)

Часови допунске наставе изводе се са ученицима који не успевају да савладају градиво на редовним часовима или су изостајали са наставе па им је потребна помоћ у савладавању градива.

Циљ: Циљ допунске наставе је да помогне ученицима који не успевају да савладају наставно градиво на редовним часовима, као и онима који су у одређеном периоду изостајали са наставе па им је потребна помоћ. Увежбавање наставних садржаја који ученицима представљају тешкоћу у раду, објашњавање и поједностављивање. Анализирање и објашњавање примера којима ће се сликовитије представити одређени појам, проблем или законитост. Вежбање у писменом и усменом изражавању.

МАТЕМАТИКА - ДОПУНСКА НАСТАВА - седми разред					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**
Оспособити ученика да: - схвате појам квадрата рационалног броја, квадратног корена и појам ирационалног броја, научити их да користе таблицу и џепни рачунар, да самостално решавају једначину облика $\mathbf{x^2=a, a\geq 0}$	**Ученик ће бити у стању да:** -правилно израчунава квадратни корен и правилно употребљава таблице и решава елементарне једначине облика $\mathbf{x^2=a, a\geq 0}$	Решавање једначине $x^2 = a, a \geq 0$, Квадратни корен, основна својства операције кореновања, једнакост $\sqrt{a^2} = \lvert a \rvert$ Појам ирационалног броја – на примеру $\sqrt{2}$	Демонстративна, Решавање проблема, Учење путемоткрића, Илустративна.	Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује.	Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички
Оспособити ученика да: - уоче односе страница правоуглог троугла, да схвате примену Питагорине теореме на разне геометријске фигуре и њен значај	**Ученик ће бити у стању да:** -зна основне образце и оспособљен за правилну примену Питагорине теореме кроз задатке из свакодневног живота	Израчунавање странице правоуглог троугла - конструктивни задаци Примена Питагорине теореме на правоугаоник, квадрат, једнакокраки и једнакостранични треоугао, ромб и једнакокраки трапез, квадар и коцку			

Оспособити ученика да: -прошире појам квадрата рационалног броја на појам степена и науче операције са степенима	**Ученик ће бити у стању да:** -зна проширени појам квадрата рационалног броја, основна правила степена и елементарне операције са применом на задатке	Степен чији је изложилац природан број Множење и дељење степена истих основа Степен производа и количника Степен степена Алгебарски израз, бројевна вредност израза			
Оспособити ученика да: -формирају појам многоугла и правилног многоугла, извођење конструкције, израчунавање d_n, D_n, S_n, обима и површине правилних многоуглова	**Ученик ће бити у стању да:** -израчунаd_n, D_n, S_n, обим и површину правилних многоуглова и конструјиеу их	Број дијагонала Збир углова многоугла Правилни многоуглови, појам и својства Конструкција правилних многоуглова Обим и површина многоугла			
Оспособити ученика да: -схвате појам целих алгебарских израза, полинома, научити основне операције са полиномима, растављање и скраћене облике множења(разлика квадрата и квадрат бинома), упрошћавање сложених израза	**Ученик ће бити у стању да:** -стекну рутину у извођењу основних рачунских операција с алгебарским изразима, разликом квадрата и квадрата бином и растављају једноставније примере на чиниоце	Операције са мономима Сабирање полинома, одузимање полинома Множење полинома мономом и полиномом Операције са полиномима Квадрат бинома Разлика квадрата Растављање полинома облика$\boldsymbol{ax + bx}$ на чиниоце			

Оспособити ученика да: -схвате појмове централног и периферијског угла, броја π, научити израчунавање обима и површине круга и делова круга	**Ученик ће бити у стању да:** -зна појам броја π, научи израчунавање обима и површине круга и делова круга	Обим круга, број π Дужина кружног лука Површина круга Површина кружног исечка и прстена			
Оспособити ученика да: -схвате појам правоуглог координатног система, директне и обрнуте пропорционалности и разне примене пропорције	**Ученик ће бити у стању да:** -зна појам правоуглог координатног система, нацрта једноставније функције директне и обрнуте пропорционалности и примењују пропорцију на примерима из свакодневног живота	Правоугли координатни систем у равни Директна пропорционалност, функција $y = kx$ и њен график Обрнута пропорционалност, функција $y = k/x,\ k \neq 0$ Пропорција и њене особине, продужена пропорција, примене пропорције Примене пропорције на процентни рачун			
Оспособити ученика да: -Оспособити ученике да схвате пропорционалне величине, троуглове са једнаким угловима, пропорционалност страница троугла и примене сличности	**Ученик ће бити у стању да:** -зна примену Талесове теореме на поделу дужи и конструкцију сличних трооглова	Размера дужи, самерљиве и несамерљиве дужи Подела дужи на једнаке делове Пропорционалност дужи Сличност троуглова Примене сличности троуглова			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: БИОЛОГИЈА(допунска настава)
РАЗРЕД: 7.(СЕДМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 32
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у 7.разреду)

Циљ допунске наставе је да се утврде садржаји са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-навођење разлика између бесполног и полног размножавања; -идентификовање појмова (хромозом, ДНК , ген, генотип, фенотип,митоза,мејоза, телесне и полне ћелија). -уочавање разлике у грађи животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; -одређивање положаја човекових органа на моделу или слици инавођење њихове улоге;	-наведе разлике између бесполног и полног размножавања; -идентификује појмове (хромозом, ДНК , ген, генотип, фенотип,митоза,мејоза, телесне и полне ћелија). -уочи разлике у грађи животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; -одреди положај човекових органа на моделу или слици инаведе њихову улогу;	-Деоба ћелије (хромозоми, ДНК и појам гена, алел, генотип, фенотип, настајање телесних и полних ћелија). .-Наслеђивање пола,наследне болести,полно размножавање -Принципи организације живих бића(симетрија,цефализација, ћелије,ткива,органи,системи органа) -Докази еволуције(фосили,прелазни фосили)	-у остваривању исхода најприкладније је користити: **моделе,илустрације,слике,природни материјал,фотографије** које постоје или су ученици сами правили -у објашњавању користити што више примера из непосредног окружења(школско двориште или парк)	Мотивише ученике за садржаје које треба додатно објаснити, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час, записује,	Повезују садржаје са ранијим знањима,посматрају и описују, класификују, илуструју, дефинишу, закључују, уочавају, наводе примере из живота, обележавају, препознају, идентификују, израђују препарате,прикупљају природни материјал, праве збирке,анализирају, истражују,дискутују

-илустровање основних елемената грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; -коришћење лабораторијског прибора и школског микроскопа за посматрање препарата; -идентификовање основних односа у биоценози -предлагање акција заштите биодиверзитета -навођење вирусних болести, болести зависности,поремећаја исхране и објашњавање значај одмора и сна	-илуструје основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; -користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за посматрање препарата; -идентификује основне односе у биоценози -предложи акције заштите биодиверзитета -наведе вирусне болести, болести зависности,поремећаје исхране и објасни значај одмора и сна	-Популациона динамика -Адаптације -Заштита биодиверзитета -Вирусне болести(превенција и лечење) -Хигијена и чување хране -Одмор и сан -Наркоманија	.	вреднује, сажима, илуструје, прати и евидентира рад ученика, поставља питања, одговара на питања ученика,	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Хемија (допунска настава)
РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљ: Циљ допунске наставе је да помогне ученицима који не успевају да савладају наставно градиво на редовним часовима, као и онима који су у одређеном периоду изостајали са наставе па им је потребна помоћ. Увежбавање наставних садржаја који ученицима представљају тешкоћу у раду, објашњавање и поједностављивање. Анализирање и објашњавање примера којима ће се сликовитије представити одређени појам, проблем или законитост. Вежбање у писменом и усменом изражавању

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Омогућавање ученицима да разумеју предмет изучавања хемије и научни метод који се у хемији долази до сазнања - Развијање експерименталних вештина, руковање лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја;	- Хемија као природна наука и како се у хемији долази до сазнања. - Основна правила понашања у лабораторији, мере опреза при коришћењу лабораторијског прибора и посуђа.	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да прави разлику између супстанце и физичког тела, односно физичког поља - Развијање логичког размишљања и прављења разлике између елемената, једињења, смеша и чистих супстанци	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** - прави разлику између супстанце и физичког тела, супстанци и физичког поља - препознаје примере смеша у свакодневном окружењу - препознаје примере физичких и хемијских промена; - разликује елементе једињења; - зна шта су чисте супстанце;	- Материја и супстанца. - Усвајање основних хемијских појмова . - Физичке и хемијске особине и промене супстанце. - Елементи, једињења,чисте супстанце. - Разлика између чистих супстанци и смеша. - Раздвајање смеша.	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Стицање основних знања о атому,као најмањој честици - Оспособљавање да разуме значење квалитативно и квантитативно симбола елемената и њихов положај у ПСЕ	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - схвати да је атом најмања честица хемијског елемента; - разуме квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола; - зна да нуклеони (протони и неутрони) чине језгро, а електрони образују електронски омотач;	- Атом и његова грађа - Положај елемената у ПСЕ и релативна атомска маса. - Хемијски елементи . - Симболи хемијских елемената	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Стицање знања о честицама које изграђују супстанце - Оспособљавање ученика да знају и праве разлику између јонске и ковалентне везе. - Стицање знања о валентним електронима, валенци и оспособити их да на основу хемијске формуле одреде валенцу и обрнуто	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - на основу формуле одреди валенцу елемената и обрнуто; - разуме да су основне честице које изграђују супстанце атоми, молекули и јони; - дефинише јонску и ковалентну везу; - прави разлику између атома, јона и молекула - разуме да својства хемијских једињења зависе од типа хемијске везе;	- Које све честице граде супстанцу - Типови хемијских веза (јонска и ковалентна) - који електрони учествују у грађењу хемијских веза - одређивање валенце на основу хемијске формуле и писање најједноставнијих хемијских формула на основу познатих валенци елемената	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Стицање знања о појму раствора растворљивости - Оспособљавање ученика да самостално направе раствор одређене концентрације. - Развијање свести да је вода драгоцена и да је треба чувати. Она је растварач који раствара супстанце.	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** - разуме појам раствора и растворљивости - разликује незасићен, засићен и презасићен раствор; - направи раствор одређене процентне концентрације - разуме да је вода растварач за супстанце	- Усвајање и развијање појмова раствор и растворљивост. - Процентни састав раствора, појам и оспособљавање ученика да самостално припремају растворе задатих процентних концентрација. - Вода као чиста супстанца и њен значај за живи свет	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Развијање логичког размишљања и квалитативног, квантитативног значења хемијских формула и једначина - Ученик треба да разуме и примењује Закон одржања масе - Упознавање ученика како да разликују анализу од синтезе	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** - користи хемијске симболе и хемијске формуле за представљање супстанци; - уочава и разуме квалитативно и квантитативно значење симбола формула и једначина хемијских реакција; - разликује два најопштијег типа хемијских промена: реакције, анализе и синтезе; - примењује закон сталних масених односа; - приказује хемијским једначинама једноставне хемијске реакције	- Увођење појма хемијска једначина, као и типова хемијских реакција, анализе и синтезе. - При писању хемијских једначина примењује се Закон одржања масе. Закон сталних односа маса	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Ученик треба да зна основна физичка својства водоника и кисеоника - зна да је хидроксидна група једновалентна - уме да помоћу индикатора докаже базна својства раствора хидроксида; - усвоји знања о појму соли - саставља формуле соли на основу валенце метала и валенце киселинског остатка;	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** Ученик треба да зна основна физичка својства водоника и кисеоника - зна да је хидроксидна група једновалентна - уме да помоћу индикатора докаже базна својства раствора хидроксида; - усвоји знања о појму соли - саставља формуле соли на основу валенце метала и валенце киселинског остатка	- Водоник – својства и примена - Кисеоник – својства и примена - Хидроксидна група - Соли - Добијање соли	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ШПАНСКИ ЈЕЗИК - допунска настава
РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљ: **Циљ наставе страног језика у осмом разреду јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост и истраживачки дух.**

Недељни фонд часова: 1
Годишњи фонд часова:36

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да у усменој и писаној комуникацији	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
-оспособљавање ученика да представи себе , поздравља и опрашта се, и разуме туђе представљање -оспособљавање ученика да успостави контакт усмено и писмено -оспособљавање ученика да представи себе и	<u>ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА</u> Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака) и иницирање упознавања; успостављања контакта (при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМСу и слично). Hola	-поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства представи себе и другог; -разуме јасно постављена питања личне природе и одговара на њих;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Описи- у прилогу	(за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр Институт Сервантес, Амбасаде, Креативна чаролија и слично) слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује,

друге -оспособљавање ученика да попуни личне податке и податке других -оспособљавање ученика да тражи информације о другим особама	Hola + nombre Señor / Señora + apellido Por favor Saludo + soy / me llamo *Hola, soy Pedro, ¿qué tal?* *Buenos días, me llamo Dani Rovira; soy actor.* *Hola, ¿eres Rosa? Sí, soy yo.* Encantado/a - *Hola, soy María. ¿Y tú?* - *Soy Rodrigo. Encantado. Este es mi amigo. Se llama Juan.* ¿Cómo te llamas? ¿Cuántos años…? ¿Dónde…? ¿De dónde eres? ¿Qué haces? ¿A qué te dedicas? *Hola, soy Juan. Tengo doce años. Soy de Madrid pero vivo en Granada. Tengo dos hermanas mayores. Practico tenis y natación. A* *veces hago montañismo con mi mejor amigo.* *Esta es mi prima Elena. Vive en Serbia. Su madre es profesora de español.* *Este es el señor Rodríguez. Es de España. Se dedica al diseño.* (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације (усмене, писане, електронске); имена и надимци; родбина, породични односи и родбинске везе; начин на који представљамо себе или неког другог у матичној земљи и у неким земљама где се говори шпански			интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета;	упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособљавање	Разумевање и давање	-разуме упутства	Компетенција за	слушање и реаговање	слушају, читају,	објашњава, описује,

ученика да разуме и даје упутства и налоге	упутстава Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично) *Lee estas instrucciones antes de continuar. Escribe tu nombre y continúa. Piensa bien cada pregunta. Toma apuntes antes de marcar la respuesta con bolígrafo. Revisa el trabajo antes de entegarlo.* Императив за друго лице једнине и множине фреквентних глагола у потврдном облику. употреба ненаглашених личних заменица уз императив **(Интер)културни садржаји:** правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом; припрема хране у нашој земљи и (неким) земљама шпанског говорног подручја	и налоге и реагује на њих;	учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час	представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају	предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу

					формуларе	ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
- оспособљавање ученика да опише радњу у садашњем времену	ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ Презент индикатива фреквентних глагола Глаголске перифразе estar + gerundio, soler + gerundio desde… hasta; antes de… después de; en este momento; durante desde hace todos los meses/años/fines de semana; todo el tiempo despertarse, levantarse, acostarse; hacer deporte; quedarse; tener tiempo Одсуство члана (Escribe libros. Bebe agua.) Одсуство члана (Escribe libros. Bebe agua.) Личне заменице – COD (me, te, lo, la, nos, os, los, las). **(Интер)културни садржаји:** породични живот; живот у школи и у ширем окружењу – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања; традиција и обичаји.	- опише радњу у садашњем времену користећи адекватна језичка средства	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике,

					грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособоти ученика да разуме и реагује шта је допуштено а шта забрањено -оспособити ученика да реагује на знакове и симболе	ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА ¿Podemos acampar aquí? –Sí, podéis. / No, está prohibido. Hay que comprar los billetes antes de subir al autobús. Tienes que hacer los deberes a tiempo. Tienes que estudiar. –Hoy no tenemos que estudiar. Cuidado, hace mucho calor. Tienes que ponerte crema solar. Ten cuidado. ¡Cuidado! ¡Socorro! ¡Ayuda! Модални глаголи за изражавање дозволе, забране, правила понашања и обавезе (Интер)културни садржаји: понашање у кући, школи и на јавним местима; значење знакова и симбола; транспорт	-разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања и реагује на њих, уз визуелну подршку и без ње;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа израда знакова и симбола који ће се стављати у учионицу	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе

				или школу	именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособљавање ученика да учествује у у заједничкој активности - оспособљавање ученика да искаже савет или упути предлог	<u>ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА,</u> <u>УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ</u> Слушање и читање позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молбе, захвалности, извињења. ¿Vamos a salir? –Sí, vale. / Vale, ¿por qué no? ¿Vienes al club? ¿Quedamos el miércoles? ¿Quedamos en mi casa? –Sí, vale, de acuerdo. ¿Por qué no jugamos al fútbol? Te invito a mi fiestra. ¿Vienes a mi casa? –Sí, pero más tarde. / Bueno, vale, pero más	-разуме позив и реагује на њега; -упути позив за заједничку активност; -разуме предлог или савет и реагује на исти	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	снимамо кратке филмове квиз користимо енциклопедије слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,,

	tarde. / No, lo siento. Me siento mal. Otro día. ¿Quieres zumo? – Sí, gracias. / Gracias, está muy rico pero no quiero más. ir a + inf. invitar, quedar Супротне реченице (pero…) Узрочне реченице (porque…) (Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве; норме учтивости (нпр. приликом посета и сл.)			ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа;	уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособљавање ученика да може да замоли и захтева, као и да разуме захтеве и молбе других; -оспособљавање ученика да се учтиво понаша у хиспано свету	<u>ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ</u> Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику. ¿Puedo abrir la ventana? –Sí, sí, ábrela. / Sí, claro. / Perdona, pero estoy resfriado. ¿Puedo escuchar el texto otra vez? No he entendido todas las palabras. Dejad de pelear y hablad con calma. Quiero escuchar las dos versiones del problema. ¿Puedes darme un vaso	-разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; -упути кратке и једноставне молбе и захтеве; -искаже и прихвати захвалност на једноставан начин;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и

	de agua? / ¿Me das un vaso de agua? Tengo sed. –Aquí tienes. – (Muchas) gracias. – De nada. ¿Te puedo pedir un favor? –Sí, sí, claro. / Vale. / Bueno, vale. Perdona, ¿puedes ayudarme? –Sí, con mucho gusto. / Bueno, no sé. / Lo siento, no puedo. Perdón, ¿me puede ayudar? Lo siento mucho. / Perdona. / Siento llegar tarde. ¡Enhorabuena! / ¡Muy bien! ¡Feliz cumpleaños! ¡Felices fiestas! Suerte. Buen viaje. Felices vacaciones. Buen provecho. poder + inf. Личне заменице – COD (me, te, lo, la, nos, os, los, las), COID (me, te, le, nos, os, les); редослед ненаглашених личних заменица за директни и индиректни објекат Императив у потврдном облику за друго лице једнине и множине; употреба ненаглашених личних заменица уз императив Индиректно упућивање молбе No entiendo la tarea (=можете ли да ми објасните?) Интонација Año Nuevo, Nochevieja, Navidad, Pascua (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације, значајни празници и догађаји, честитања.				попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
	<u>ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА</u> ¿Te parece…? ¿En tu opinión…? Para mí, es muy importante pasar tiempo en la naturaleza. ¿Y para ti? ¿Qué crees? ¿Qué tal la					

	prueba? –Es demasiado fácil/difícil. ¿Qué tal la novela? – No está mal. –Para mí está muy bien. Me gustan los personajes, son muy interesantes. La película es estupenda. –Sí, para mí también. / Sí, estoy de acuerdo. / Sí, es verdad, pero dura mucho. creer, parecerle, (no) estar de acuerdo, (no) tener razón Изражавање мишљења индикативом Наглашене личне заменице после предлога Узрочне реченице у индикативу (porque…) Погодбене реченице у индикативу (si…) (Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости у комуникацији са вршњацима и одраслима.					
-оспособљавање ученика да може да именује и опише жива бића, предмете, места и појаве -оспособљавање ученика да упореди бића појаве користећи одговарајућа језичка средства	<u>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА</u> Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава. ¡Qué divertido / aburrido / bonito	-разуме опис живих бића, предмета, места и појава; -опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима; -упореди карактеристике бића, предмета и појава	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на

	/ interesante…! ¿De qué color es? ¿Cómo es? –Es igual / diferente / parecido / típico / regular. La blusa es azul. Es de algodón. El libro es más interesante que la película. / El libro es tan bonito como la película. La paella está muy rica. Глагол ser за трајну карактеристику; estar за опис стања; најфреквентнији придеви који мењају значење уз ser/estar (aburrido, cansado, rico). ¡Qué... + adjetivo! Именице (заједничке, властите); правопис – велико слово Одсуство члана уз имена професија, функције, националности (Es profesora de español.) Придеви – род, број и слагање са именицама; положај придева. joven, mayor, anciano; adulto (edad) bonito, feo, bueno, malo, fuerte, débil colores; color claro/oscuro; redondo, cuadrado de madera / piel / plástico / metal / tela / papel / cristal (material) rico, bueno, malo (comida) Компаратив придева (más…que, menos…que, tan...como); компаратив најчешћих неправилних придева (mejor, peor, mayor, menor). (Интер)културни садржаји: особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (клима, биљни и животињски свет, историјске и културне знаменитости, значајне личности).ристике и		Дигитална компетенција	одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа излет у парк Буковичке Бање	одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, помаже ученицима да науче сами да уче

	сл.)					
-оспособити ученика да искаже своје потребе, осећања и осете реагује на туђа, као усмено и писмено, тако и дигитално	ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези са њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа. ¿Quieres comer / salir / descansar? ¿Te gustaría comer / salir / descansar? –Me gustaría quedarme en casa. Estoy (muy) bien / mal / enfermo / cansado… Me duele el estómago… Me duelen los pies. Tengo dolor de cabeza… Necesito descansar. Estoy contento / preocupado / nervioso / (bastante/muy) enfadado / triste… Одређени члан (me duele la cabeza vs. tengo dolor de cabeza) Личне заменице – COID (me, te, le, nos, os, les) me/te/le/nos/os/les gustaría за учтиво упућивање питања/ молбе querer, necesitar ser / estar (Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација; интересовања, хоби, забава, разонода, спорт и рекреација.	-разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; -изрази основне потреба, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа израда паноа са емотиконима	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, помаже ученицима да науче

					мотивишу другове, попуњавају формуларе	сами да уче
-оспособљавање ученика да опише догађаје и радње у прошлости	ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ Слушање и читање текстова у вези садогађајима и радњама у прошлости. Описивање догађаја у прошлости уз коришћење најједноставнијих језичких средстава. ¿Has estado en España alguna vez? –No, nunca. / Sí, fui a España cuando tenía cinco años. / No, todavía no. ¿Cómo has hecho la tarea? –Muy despacio. Me ha ayudado mi hermano mayor. Me ha explicado tres ejemplos. El jueves hubo un taller de escultura. ¿Qué tal el viaje? –Muy bien. Fuimos a Nis y visitamos la fortaleza. Hizo buen tiempo y paseamos mucho. La comida fue estupenda. Cristóbal Colón llegó a América en 1492. Su viaje duró varios meses… El 15 de febrero salió de la ciudad. Сложени перфекат (pretérito perfecto): партицип правилних глагола и најфреквентнијих неправилних глагола esta mañana / tarde / noche / semana, este mes, este año; ya; todavía no; alguna vez Имперфекат за описивање прошлих радњи Временска реченица cuando era / cuando tenía … años Прости перфекат	- описује радње из прошлости уз правилну употребу имперфекта и сложеног перфекта	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа израда макета своје куће	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, ,

	(pretérito indefinido) у основном значењу: правилни глаголи и најфреквентнији неправилни глаголи (ser, ir, ver, dar, tener, hacer, estar) hace … días/semanas/meses/años; hace mucho tiempo fecha, en + año (Интер)културни садржаји: историјски догађаји, епохална открића, важније личности из прошлости и њихов значај за савремено доба; начин живота сада и некада у нашој земљи и (неким) земљама шпанског говорног подручја.				грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	помаже ученицима да науче сами да уче
- оспособљавање ученика да опише будућу радњу, план, намеру или предвиђање	<u>ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)</u> *¿Qué vas a hacer mañana? –Voy a montar en bici. ¿Quieres ir conmigo? –Sí, voy a llamarte por la mañana.* Глаголска перифраза ir a + infinitivo. Прилози и прилошки изрази за време (*mañana, el sábado siguiente, la semana que viene…*). **(Интер)културни садржаји:** правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.	- опише будуће догађаје, планове или намере и предвиђања - правилно употреби глаголску перифразу ir a + infinitivo за изражавање планова				
- оспособљавање ученика да даје и разуме обавештења о простору у коме се налази и креће --оспособити	<u>ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ</u> Слушање и читање текстова у којима се описују просторни	-разуме и даје обавештења о простору у ком се налази и креће	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша,

ученика за сналажење у простору	односи и оријентација у простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу/ оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп) ¿Dónde está tu casa? –Cerca del museo. Para ir al zoo, hay que seguir todo recto. Cruza la calle y coge la primera calle a la derecha. Allí está. El centro comercial está a las afueras de la ciudad. Hay 100 metros desde la escuela hasta mi casa. Para llegar al museo, hay que andar dos o tres kilómetros. Había cuatro sillas alrededor de la mesa. Encima de la mesa había una botella de plástico y cuatro vasos. dentro (de), fuera (de), debajo (de), encima (de), delante (de), detrás (de), alrededor (de), en/a las afueras (de) desde, hasta subir, bajar, andar, caminar, pasear, correr, pasar por, seguir Одређени члан; члан el испред наглашеног a- (el aula / las aulas) (Интер)културни садржаји: лични простор; јавни простор (садржаји, организација) у нашој земљи и (неким) земљама шпанског говорног подручја.		оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа игра – ја сам новинар метеоролог	односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче
-Оспособљавање ученика да искаже шта му се шта поседује или	<u>Изражавање припадања и поседовања</u> Слушање и читање краћих текстова с једноставним	-разуме једноставне исказе којима се изражава	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима,	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре,

не и разуме шта друге особе поседују или не, -оспособљавање ученика да искаже и разуме припадање или неприпадање -оспособљавање ученика да именује чланове породице, животиње и кућне љубимце	исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања ¿De quién es este perro? –Es mío. ¿De quién son esos libros? –Son de mi padre. ¿de quién es / son…? Присвојни придеви и заменице (Интер)културни садржаји: однос према својој и туђој имовини.	припадање/ неприпадање, поседовање/ непоседовање; -тражи и даје исказе припадања/ неприпадања, поседовања/ непоседовања;	друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа презентације наставника и ученика	нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособљавање ученика да	<u>Изражавање допадања и недопадања</u>	-разуме једноставне	Компетенција за учење	слушање и реаговање на команду	слушају, читају, представљају се,	објашњава, описује, предаје, чита,

искаже шта му се допада или не као и да разуме друге особе у вези истог -оспособљавање ученика да искаже да ли се слаже или не и да разуме друге особе -упознавање ученика са уметношћу, храном и спортом у хиспанио свету	Слушање и читање кратких текстова с једноставним исказима и изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писмено исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања ¿Qué te gusta / interesa? –Me interesa mucho la historia. / (A mí) me gusta mucho viajar en tren. ¿Qué te gusta hacer en tu tiempo libre? ¿Qué tipo de música te gusta? –Odio la música… / Me encanta la música… ¿Qué estación del año prefieres, verano o invierno? –Me gusta más el verano que el invierno. Me gusta más jugar al tenis que verlo en televisión. ¿Cuál es tu comida preferida? ¿Quiénes son tus escritores preferidos? ¿Qué prefieres: ir al parque o quedarte en casa? ¡Qué interesante! gustar, encantar, interesar, preferir Одређени члан уз глаголе gustar, encantar, apetecer; jugar al tenis; tocar la guitarra Неодређене заменице (Интер)културни садржаји: уметност, књижевност за младе, стрип, музика, филм, спорт	исказе за изражавање допадања / недопадања, слагања/ неслагања и реагује на њих; тражи мишљење и изражава допадање/ недопадање једноставним језичким средствима;	Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа пројекат моја учионица – продавница (пијаца)	активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче

-оспособљавање ученика да и разуме информације у вези бројева и количина -упознавање ученика са друштвеним окружењем и путовањима у хиспано свету	<u>Изражавање количине,димензија, бројева и цена</u> ¿Hay alguna farmacia en esta calle? –Sí, hay una. / No, no hay ninguna. ¿Hay leche? –No, no hay. No hay nada en la nevera. ¿Cuántas personas vinieron? –Había más de diez personas. Necesito 200 gramos de jamón. –Aquí tiene. –Muchas gracias. Y ¿cuánto vale, por favor? Quiero cambiar dinares por euros. Mi ciudad tiene 250.000 habitantes. Tiene más o menos 50.000 habitantes. Бројеви преко 1000 Редни бројеви до десет todo el mundo botella de, vaso de, barra de, paquete de talla grande/pequeña/mediana centímetro(s), metro(s), kilómetro(s); gramo(s), kilo(s); litro(s) (Интер)културни садржаји: друштвено окружење; храна; мерне јединице; новац.	- броји до милион - правилно пише бројеве и користи јединице мере, као и прилоге за количину - зна који се новац користи у земљи чији језик учи разуме једноставне изразе који се односе на количину и реагује на њих; -тражи и пружа основне информације у вези са количинама и бројевима; -изрази присуство и одсуство неког или нечега;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа пројекат моја учионица – продавница (пијаца)	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче

					попуњавају формуларе	

ДОДАТНА НАСТАВА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ ДОДАТНА НАСТАВА ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36

7. разред

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
. Упознавање ученика са нормама акцентуације, обучавање ученика у коришћењу речника за проверу акцента; Обучавање ученика за анализу реченица и синтагме, претварању активних реченица у пасивне. Оспособљавање ученика за уочавање	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика - уме да одреди значења непознатих речи израза на основу њиховог састава, контекста у коме су употребљени , или на основу њиховог порекла да се служи речницима,	**Језик и језичка култура** Вежбе у правилном акцентовању. Коришћење речника да би се проверио акценат. Анализа реченица и синтагми. Претварање активних реченица у пасивне и обрнуто. Анализа случајева у којима то није могуће (нпр. у правом презенту могућан је само повратни пасив, и то не од свих глагола; пасивну реченицу није могуће претворити у активну ако не знамо вршиоца радње, итд.).	-решавање тестова; -дискусија -коришћење речникаа -теренско бележење примера -такмичења анализа књижев ноуметничких текстова и других текстова (енциклопедије, интернет,изворни	Развија код ученика самосталност при тумачењу књ.дела,подстиче изражавање сопственог мишљења. Показује на конкретним примерима примену	чита,тумачи анализира, -образлаже своје ставове разговара, дискутује, решава истраживачке задатке -слуша -бележи - учествује у драматизацији -израђује

основних информација, извођење закључака у тежим експозиторним текстовима, упоређивање информација из више дужих текстова, резимирање; прављење легенди и табела. Оспособљавање ученика да анализирају самостално одабрано прозно дело из лектире (фабула, композиција, ликови, теме, идеје, изразита психолошка и дескриптивна места); лирску песму(основно осећање, мотиви, песничке слике, особености песничког језика); књижевно дела из текуће српске књижевности (по избору ученика); филмове и позоришне	при ручницима и правописом - примењује акценатску норму организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладаан наслов и поднаслове деловима текста Проналази, изваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих издваја из текста аргументе у прилог некој тези, изводи закључке засноване на сложенијем тексту наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова, карактеристичних тема и мотива изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га	Вежбе на тежим експозиторним текстовима: уочавање основних информација, извођење закључака, упоређивање информација из више дужих текстова, резимирање. Прављење легенди и табела **Књижевност** Анализа лирске и епске песме - језичко-стилска средства као интеграциони чиниоци интерпретације. Анализа драмског књижевног дела - уочавање битних одлика. Разлика између драмског књижевног дела и позоришне представе.	текстови ...); -снимање говора -прављење паноа -конкурси	Објашњава, Коментарише, Образлаже. Подстиче ученике да обележе,про-нађу,закључе, упореде... Демонстрира градиво на примерима из свакодневне језичке праксе. -;	презентације -ради у групи, -учествује у тимском раду -изражава своје мишљење Истраживачки сагледава и сазнаје битна својства језичких појава; уопређује их, описује и класификује; илуструје и дефинише језички појам; објашњава и примењује сазнато градиво у новим околностима, наводи нове примере;

представе.	образлаже				израђује домаће задатке.

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
-продубљивање и проширивање знања о временским одредницама новог века - продубљивање знања о историјским изворима новог века и њиховој улози у проучавању историје; - разумевање појма "нови век" и основних одлика тог историјског периода	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ *Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата* *Историјски извори за*	- анализа текста из уџбеника и збирке историјских извора -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу -припрема ученика за такмичење кроз решавање тестова д претходних година и других тестова	- планира садржаје, наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике -подстиче ученике постављање питања и активмо учествовање - координира и усмерава	-читају -записују -слушају -анализирају -уочавају -закључују -користе различите изворе информација и упоређују их -врше селекцију историјских извора -решавају задате и тестове за такмичење -анализирају изворне текстове из збирке историјских извора

	пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању;	*изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност* (материјални, писани, аудио и визуелни)		-демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика	дате од стране Друштва историчара за припрему ученика за такмичење

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
- Разумевање појма револуција; -стицање знања о развоју машинске производње; -разумевање утицаја индустријске револуције на културни развој и настанак радничке	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између	**ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА** **(до средине XIX века)** ***Индустријска револуција*** (парна	- анализа текста из уџбеника и збирке историјских извора -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у	- планира садржаје, наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и	-читају -записују -слушају -анализирају -уочавају -закључују -користе различите изворе информација и

класе; -разумевање утицаја индустријске револуције на рушење апсолутистичких монархија и промену државних уређења; -уочавање утицаја Наполеонових ратова на ширење револуционарних идеја; -уочавање повезаности међународних односа и утицаја великих сила на међународни политички живот; -Продубљивање знања о борби Срба за стварање нововековне српске државе;	развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава	машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе) ***Политичке револуције*** (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма)	одговарајућу групу -припрема ученика за такмичење кроз решавање тестова д претходних година и других тестова	мотивише ученике -подстиче ученике постављање питања и активмо учествовање - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика	упоређују их -врше селекцију историјских извора -решавају задате и тестове за такмичење -анализирају изворне текстове из збирке историјских извора дате од стране Друштва историчара за припрему ученика за такмичење

-проширивање знања о личностима које су обележиле ту борбу; -стицање знања о владавини династије Обреновић; -уочавање значаја односа великих сила према тој борби; -разумевање појма устав, уставобранитељи, опозиција; - стицање знања о развоју државних и културних установа као и о националном програму Срба; -стицање знања о	(грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са	***Наполеоново доба*** (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес) ***Свакодневни живот и култура*** (промене у начину живота) ***Источно питање и балкански народи*** (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење)			

борби за стварање независне црногорске државе; -разумевање појма теократија; - развијање критичког мишљења -упознавање са културним животом Срба под хабзбуршком и турком влашћу; -упознавање политичког развоја Црне Горе;	одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи	***Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу*** ***Српска револуција 1804–1835*** (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај) ***Развој модерне српске државе*** (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа)			

	ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарацији; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.	***Црна Гора у доба владичанства*** (основна обележја државног и друштвеног уређења) ***Истакнуте личности:*** Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарта, вожд Карађорђе, кнез Милош, кнегиња Љубица, Доситеј Обрадовић, Вук Караџић, прота Матеја Ненадовић, Петар I и Петар II Петровић Његош, Сава Текелија, митрополит Стефан Стратимировић			

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
-проширивање знања о политичким, привредним и културним приликама у свету крајем 19. века; -проширивање знања о националним покретима на Балкану крајем 19. века; -оспособљавање ученика да повезују различите историјске садржаје са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом;	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе;	**ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА** ***Рађање модерних држава, међународни односи и кризе*** (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског	- анализа текста из уџбеника и збирке историјских извора -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу -припрема ученика за такмичење кроз решавање тестова д претходних година и других тестова	- планира садржаје, наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике -подстиче ученике постављање питања и активмо учествовање - координира и усмерава	-читају -записују -слушају -анализирају -уочавају -закључују -користе различите изворе информација и упоређују их -врше селекцију историјских извора -решавају задате и тестове за такмичење -анализирају изворне текстове из збирке историјских извора

-продубљивање знања о положају српског народа од 1878. до 1903. године; -сагледавање значаја проглашења независности Србије; -упознавање специфичности владавина српских династија; -проширење знања о привредном и културном напретку Србије од 1878. до 1903. године; -стицање знања о положају Срба у Хабзбуршком и Османском царству и њиховој борби за	– сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје	царства) ***Промене у привреди, друштву и култури*** (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот) ***Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење*** (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот;		-демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика	дате од стране Друштва историчара за припрему ученика за такмичење

самосталношћу; - развијање критичког мишљења	историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским	положај Срба под хабзбуршком и османском влашћу) ***Истакнуте личности:*** Ђузепе Гарибалди, Ото фон Бизмарк, Наполеон III, краљица Викторија, Абрахам Линколн, Карл Маркс, браћа Лимијер, Алфред Нобел, кнез Александар Карађорђевић, кнез Михаило, краљ Милан, краљица Наталија и краљ Александар Обреновић, књаз Никола Петровић, Илија Гарашанин, Јован Ристић, Никола Пашић, Стојан Новаковић, патријарх Јосиф Рајачић, Катарина Ивановић, Светозар Милетић,			

	картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу	Бењамин Калај, Алекса Шантић			

	поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарацији; – препознаје смисао и сврху неговања				

	сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.				

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
-проширивање знања о политичким, привредним и културним приликама у свету почетком 20. века; -анализа националних покрета на Балкану почетком	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима;	**ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА**	- анализа текста из уџбеника и збирке историјских извора -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских	- планира садржаје, наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава	-читају -записују -слушају -анализирају -уочавају -закључују

20. века; -оспособљавање ученика да повезују различите историјске садржаје са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом; -Стицање знања о положају српског народа од 1903. до 1914. године; -упознавање специфичности владавина српских династија; -проширење знања о привредном и културном напретку Србије од 1903. до 1914. године;	– изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и	***Међународни односи и кризе*** (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). ***Култура, наука и свакодневни живот*** (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена) ***Краљевина Србија и њено окружење*** (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна	извора и њихово сврставање у одговарајућу групу -припрема ученика за такмичење кроз решавање тестова д претходних година и других тестова	-описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике -подстиче ученике постављање питања и активмо учествовање - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика	-користе различите изворе информација и упоређују их -врше селекцију историјских извора -решавају задате и тестове за такмичење -анализирају изворне текстове из збирке историјских извора дате од стране Друштва историчара за припрему ученика за такмичење

-проширивање знања о положају Срба у Хабзбуршком и Османском царству и њиховој борби за самосталношћу; -упознавање политичког развоја Црне Горе; - развијање критичког мишљења -Упознавање дубљих узрока и повода за избијање Првог светског рата; -продубљивање знања о ставовима зараћених земаља и њиховим ратним циљевима;	улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у	политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима) ***Велики рат*** (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом			

-анализирање и разумевање ратних операција на најзначајнијим фронтовима; -вредновање карактера Првог светског рата и његових последица; -анализа појма револуција, узрока и последица револуција у Европи;	индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове	и у избеглиштву; Велики рат у сећању) ***Истакнуте личности:*** Алберт Ајнштајн, Пјер и Марија Кири, Сигмунд Фројд, Михајло Пупин, Никола Тесла, Хенри Форд, Вилхелм II, Николај II Романов, Вудро Вилсон, краљ Петар и престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић, Драгутин Димитријевић Апис			

	сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских				

	извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарацији; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.				

Циљ: Основни циљ додатне наставе јесте подстицање ученика на истраживачки рад, самостално истраживање и проширивање знања с редовне наставе. Додатном наставом обухваћени су ученици који су показали посебно интересовање за географију и добар успех у редовној настави.

ГЕОГРАФИЈА		**ДОДАТНА НАСТАВА**	**СЕДМИ РАЗРЕД**		
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање географских знања о природногеографским и друштвеноекономским одликама европског континента, појединих регија и држава -упознавање ученика са занимљивим пределима Европе -корелација са историјским садржајима -развијање способности запажања географског распореда објеката и појава на географској карти -развијање мотивације -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања - развијање код ученика истраживачког духа -испуњавање слободног времена садржајима из науке, технике и културе - развијање толерантног става према различитим народима, њиховим обичајима и начину живота	-има увид у регионалну и политичку поделу Европе -препознаје географске особености регија и држава користећи географске и тематске карте -истражује природне и друштвене одлике појединих држава и њихове специфичности -приказује на немој карти географске елементе - уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета	**Географске регије Европе** - Србија- величанствени призори -Италија-мозаик од пејзажа -Везув-угашени вулкан Италије -Шпанија-домовина фламенка и кориде -Аустрија-земља Алпа и Моцарта -Румунија-живописна држава са богатом историјом -Единбург-северна Атина -Амстердам- северна Венеција -Долина Лоаре-најлепша река Француске -Лапонија- домовина Деда Мраза -Русија-највећа држава на свету -ЕУ-уједињене европске државе	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	ганизује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФИЈА	ДОДАТНА НАСТАВА		СЕДМИ РАЗРЕД		
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање географских знања о природногеографским и друштвеноекономским одликама азијског континента, појединих регија и држава -упознавање ученика са занимљивим пределима азијског континента -корелација са историјским садржајима -развијање способности запажања географског распореда објеката и појава на географској карти -развијање мотивације -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања - развијање код ученика истраживачког духа -испуњавање слободног времена садржајима из науке, технике и културе - развијање толерантног става према различитим народима, њиховим обичајима и начину живота	-има увид у регионалну и политичку поделу Азије -препознаје географске особености регија и држава користећи географске и тематске карте -истражује природне и друштвене одлике појединих држава и њихове специфичности -приказује на немој карти географске елементе - уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета	**Азија** -Кипар-Афродитино острво -Јерусалим -центар великих религија -Индија-домовина Махатме Гандија -Непал-краљевина на крову света -Острво Бали- хедонистички рај -Јапан-привредни џин -Кина- Азијска сила	ка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад , практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	е наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим овим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФИЈА	ДОДАТНА НАСТАВА		СЕДМИ РАЗРЕД		
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање географских знања о природногеографским и друштвеноекономским одликама афричког континента, појединих регија и држава -упознавање ученика са занимљивим пределима афричког континента -корелација са историјским садржајима -развијање способности запажања географског распореда објеката и појава на географској карти -развијање мотивације -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања - развијање код ученика истраживачког духа -испуњавање слободног времена садржајима из науке, технике и културе - развијање толерантног става према различитим народима, њиховим обичајима и начину живота	-има увид у регионалну и политичку поделу Африке -препознаје географске особености регија и држава користећи географске и тематске карте -истражује природне и друштвене одлике појединих држава и њихове специфичности -приказује на немој карти географске елементе - уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета	**Африка** -Сахара-краљица пустиња -Танзанија-у срцу Килиманџара -Кејптаун-у близини рта Добре наде -Египат-земља фараона и дар Нила	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	*повезује и проширује своја знања, слуша (има да усмери пажњу, буде активан,* енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФИЈА		ДОДАТНА НАСТАВА	СЕДМИ РАЗРЕД		
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање географских знања о природногеографским и друштвеноекономским одликама америчког копна, појединих регија и држава -упознавање ученика са занимљивим пределима Северне Америке -корелација са историјским садржајима -развијање способности запажања географског распореда објеката и појава на географској карти -развијање мотивације -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања - развијање код ученика истраживачког духа -испуњавање слободног времена садржајима из науке, технике и културе - развијање толерантног става према различитим народима, њиховим обичајима и начину живота	-има увид у регионалну и политичку поделу Северне Америке -препознаје географске особености регија и држава користећи географске и тематске карте -истражује природне и друштвене одлике појединих држава и њихове специфичности -приказује на немој карти географске елементе - уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета	**Северна Америка** -САД- највећа економска сила на свету -Мисисипи- велика река југа -Канада- северноамерички џин -Панама-раздваја континент али повезује океане	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	анизује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФИЈА		ДОДАТНА НАСТАВА	СЕДМИ РАЗРЕД		
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање постојећих знања о истраживачима Јужне Америке - проширивање постојећих и усвајање нових знања о природногеографским и друштвеноекономским одликама - упознавање ученика са занимљивим пределима Јужне Америке - корелација наставних садржаја са садржајима других предмета - самостално се служи географском картом - оспособљавање за самостално и тимско учење - развијање мотивације -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања - развијање толерантног става према различитим народима, њиховим и начину живота	-има увид у регионалну и политичку поделу Јужне Америке -препознаје географске особености регија и држава користећи географске и тематске карте -истражује природне и друштвене одлике појединих држава и њихове специфичности -приказује на немој карти географске елементе - уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета	**Јужна Америка** - Аргентина- у срцу бескрајних пашњака -Монтевидео- бисер на обали естуара Ла Плата -Чиле- пустиња и ледници -Патагонија-неплодна земља чудесне лепоте	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФИЈА	ДОДАТНА НАСТАВА	СЕДМИ РАЗРЕД			
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање географских знања о природногеографским и друштвеноекономским одликама Аустралије и Океаније -упознавање ученика са занимљивим пределима аустралијског континента -корелација са историјским садржајима -развијање способности запажања географског распореда објеката и појава на географској карти -развијање мотивације -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања - развијање код ученика истраживачког духа -испуњавање слободног времена садржајима из науке, технике и културе - развијање толерантног става према различитим народима, њиховим обичајима и начину живота	-има увид у регионалну и политичку поделу Аустралије и Океаније -препознаје географске особености регија и држава користећи географске и тематске карте -истражује природне и друштвене одлике појединих држава и њихове специфичности -приказује на немој карти географске елементе - уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета	**Аустралија и Океанија** - Аустралија- у земљи кенгура и коала -Пустиња Гибсон- врело срце Аустралије -Француска Полинезија- тихоокеански рај	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФИЈА	ДОДАТНА НАСТАВА		СЕДМИ РАЗРЕД		
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање постојећих и усвајање нових знања о географским одликама Арктика и Антарктика - упознавање карактеристичних биљних и животињских врста на Арктику и Антарктику и специфичног привредног искоришћавања простора -корелација географских садржаја са садржајима других предмета - самостално се служи географском картом - оспособљавање за самостално и тимско учење - развијање мотивације -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања - развијање толерантног става према различитим народима, њиховим и начину живота	- анализира откриће и истраживање поларних области на Земљи - наводи карактеристичан биљни и животињски свет Арктика и Антарктика и угрожене врсте - разуме да се на Антарктиди налазе велике резерве питке воде - користи географску карту - правилно се изражава - сарађује са другима	**Поларне области** - Арктик- вечни лед севера - Антарктик- залеђени континент	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, служи да усвоји нешто, буде активан, стекне или обнови ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ДОДАТНА НАСТАВА

Додатну наставу физике похађају ученици са посебним интересовањем за физику, који желе да прошире своја знања из физике у корелацији са математиком, где се знатно проширују знања из свих области са редовне наставе и појединих области , које се не раде на редовној настави.

На додатној настави ученик се оспособљава да анализира физичке проблеме и решава их коришћењем формула, развијајући машту. Ученик уме да реализује експерименте, прикаже резултате табеларно и графички, анализира их, уопштава и изводи закључке.. Свестан је да се природне појаве и процеси описују, објашњавају, предвиђају и користе употребом сазнања добијених изучавањем физике. Способан је да планира и реализује једноставне истраживачке пројекте у сарадњи с другим ученицима.
покреће закључује, анализира, уопштава иззводи закључке.

:

Циљ:

-**Проширивање темељних знања** из физике, математике и других природних наука - развијање занимања за откривање нових и сложених садржаја физике

-**Подстицање да се**: трудом самостално дође до решљња, на откривање и проучавање физичких закона; на примену и коришћење знања и вештина из физике и других природних наука у свакодневном животу

- **Подстицање и развијање способности** анализирања, синтезе и откривања начина решавања проблема - Оспособљавање ученика да самостално, служећи се разноврсном литературом, интернетом решава физичке проблеме

- **Оспособљавање** ученика за израду такмичарских задатака

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА СЕДМИ РАЗРЕД – ДОДАТНА НАСТАВА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**
Оспособити ученика да: --Решава проблеме кретања кроз огледе и рачунске задатке - Графички приказује пут, брзину, убрзање и силу у зависности од времена -Решавање проблема кретања тела с константним убрзањем. - Графичко решавање проблема код равномерно променљивог кретања и њи-хова примена. - Примери за примену Њутнових закона динамике. -Решава такмичарске задатке -Учествује на такмичења	**Ученик ће бити у стању да:** --Решава проблеме кретања кроз огледе и рачунске задатке -решава проблеме кретања тела са константним убрзањем - Зна да графички приказује пут, брзину, убрзање и силу у зависности од времена - графички решава проблеме код равномерно променљивог кретања и примењује их, - користи на нивоу примене II и III Њутнов закон механике на примерима, -врши анализу РППК и Њутнових закона -Зна да реши такмичарске задатке -Учествује на такмичењу	**СИЛА И КРЕТАЊЕ** .Равномерно прав кретање(обнављање 6.раз.) Убрзање -.Равном. пром. правол. кретањ: тренутна брзина и пут, .График брзине и пута од времена равн. пром. пр. кретања. -Трећи Њутнов закон, Други Њутнов закон -Примери примене Њутнових закона механике	- Дијалошка, - демонстрациона метода,- хеуристичка метода; - проблемска настава; - -израда рачунских задатака, - истраживачки рад ученика , -симулативна, -групни, рад у паровима и индивидуални облик рада	Планира, излаже, упућује, сарађује, координира, помаже, демонстрира, - контролише, прати ток вежбе	- посматрају, записују, дискутују, постављају питања, закључују, - раде тимски, - сарађују, изводе демонстрационе огледе и врше њихову анализу - пишу семинарске радове, -израђују домаће задатке, - читају популарну литератур
Оспособити ученика да: -Оспособљавање ученика да користи разне симулације на рачунару раличитих облика механичког кретања под дејством силе теже, -Одреди утицај силе трења на кретање тела -знају Кеплерове законе, разумеју и објасне кретање планета и Сунчев систем -решавају проблеме кретања у гравитационом пољу	**Ученик ће бити у стању да:** - користи разне симулације на рачунару раличитих облика механичког кретања под дејством силе теже - практично одређује коефицијент трења и израчуна силу трења - зна Кеплерове законе, разуме и објасни кретање планета и Сунчев систем - зна да реши проблемске задатаке из кретања у гравитационом пољу	**КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ЗЕМЉИНЕ ТЕЖЕ** -Видеозапис или симулација на рачунару различитих облика кретања под дејством силе теже,занимљивости из астрономије; Слободан пад, Вертикалан хитац -Сила трења и коефицијент трења			

Оспособити ученика да: Решавање проблема: -везаних за слагање и разлагање сила и равнотежу тела на стрмој равни и полузи - разлагање сила на стрмој равни; -коришћење Архимедовог закона - схвате принцип рада простих машина	**Ученик ће бити у стању да:** - зна слагање и разлагање неколинеарних сила и користи разне симулације из ове области - зна да разложи силе које делују на тело на стрмој равни -решава проблеме везане за силу потиска и притисак - користи Архимедов закон при решавању различитих проблема (одређивање густине, израчунавање силе потиска итд) .зна принцип рада простих машина	**РАВНОТЕЖА ТЕЛА** -Слагања и разлагања сила; -Равнотежа тела, -Полуга и њена примена; -Стрма раван; -Архимедов закон			у из физике,

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА СЕДМИ РАЗРЕД – ДОДАТНА НАСТАВА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**
Оспособити ученика да: -Решавају проблеме везане за рад, снагу, енергију тела закон одржања механичке енергије -оспособљавање ученика да користе или направе Видео запис или симулација на рачунару: различитих облика механичког рада у свакодневном животу, кинетичке и потенцијалне енергије тела, претварање потенцијалне енергије у кинетичку и обрнуто, ЗОМЕ, -- решавају и анализирају рачунске и проблемске задатке везане за рад, енергију тела и законе кретања	**Ученик ће бити у стању да:** - проширује знања о раду, различитим облицима енергије, да примењује појмове рад, снага, енергија - користи симулације на рачунару за различите облике механичког рада у свакодневном животу , кинетичке и отенцијалне енергије тела, ретварање потенцијалне у кинетичку и обрнуто, ЗОМЕ, - зна да врши анализу и реши рачунских и проблемских задатака везаних за рад, енергију тела и законе кретања	**МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА.** -Видео запис или симулација кинетичке и потенцијалне енергије тела,закон одржања механичке енергије тела и др -Решавање проблема везаних за рад, енергију тела и законе кретања	- Дијалошка, - демонстрациона метода,- хеуристичка метода; - проблемска настава; - -израда рачунских задатака, - истраживачки рад ученика , -симулативна,	- Планира, излаже, упућује, сарађује, координира, помаже, демо	- посматрају, записују, дискутују, постављају питања, закључују , - раде тимски, - сарађују, изводе демонстрационе огледе и

Оспособити ученика да: -Знају рачунски и експериментално да одреди специфични топлотни капацитет тела, топлотна равнотежа -знају преношење топлоте са једног тела на друго и топлотну равнотежу -Оспособљавање ученика да користи разне симулације на рачунару тела и супстанци на различитим температурама, термичко ширење тела и промена агрегатних стања -знају да објасне понашање воде на различитим температурама и њено другачије понашање у односу на остале течности	**Ученик ће бити у стању да:** - зна рачунски и експериментално да одреди специфични топлотни капацитет тела, топлотна равнотежа - зна преношења топлоте са једног тела на друго и топлотну равнотежу - користи симулације за тела и супстанце на различитим температурама, термичко ширење тела, промена агрегатних стања - зна да објасни понашање воде на различитим температурама и њено другачије понашање у односу на остале течности	**ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ** -Одређивање специфичног топлотног капацитета тела,топлотна равнотежа -видеозапис или симулација тела и супстанци на различитим температурама,термичко ширење тела и промена агрегатних стања	-групни, рад у паровима и индивидуални облик рада	нстрира, -контролише, пратитоквежбе	врше њихову анализу - пишу семинарске радове, -израђују домаће задатке, -читају популарну литературу из физике,

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: БИОЛОГИЈА(додатна настава)
РАЗРЕД: 7.(СЕДМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 32
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у 7.разреду)

Циљ додатне наставе је проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе, пружајући ученицима могућност да континуирано развијају своју даровитост.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-подстицање ученика за проширивањем знања предвиђених садржаја -коришћење ИКТ и друге опреме у истраживању, обради података и приказу резултата; -подстицање ученика на самосталност у раду -развијање самосталности код ученика за трагањем разноврсних извора сазнања -подстицање ученика на креативност (ученици ће показати смисао и вештине за приказивање материјала који је прикупљен приликом	- проширена знања код ученика -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; -развијена самосталност ученика у раду -развијена самосталност код ученика за трагањем разноврсних извора сазнања -ученици показују смисао и вештине за приказивање материјала који је прикупљен	-Деоба ћелије (хромозоми, ДНК и појам гена, алел, генотип, фенотип, настајање телесних и полних ћелија). .-Наслеђивање пола,наследне болести,полно размножавање -Принципи организације живих бића(симетрија,цефализација, ћелије,ткива,органи,системи органа) -Докази еволуције(фосили,прелазни фосили)	Прикупљање разноврсног биолошког материјала,сарадња са здравственим установама,анализа и дискусија тестова са ранијих такмичења,учествовање на такмичењима,уређивање паноа,посета фестивала знања,израда модела од природног материјала,табеларно и графичко приказивање података	Мотивише ученике за додатне садржаје, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час, записује, вреднује,	Повезују садржаје са ранијим знањима,посматрају и описују, класификују, илуструју, дефинишу, закључују, уочавају, наводе примере из живота, обележавају, препознају, идентификују, израђују препарате,прикупља ју природни материјал, праве збирке,анализирају, истражују,дискутују

истраживања) -развијање жеље за такмичењем	приликом истраживања) -развијена жеља за такмичењем	-Популациона динамика -Адаптације -Заштита биодиверзитета -Вирусне болести(превенција и лечење) -Хигијена и чување хране -Одмор и сан -Наркоманија		сажима, илуструје, прати и евидентира рад ученика, поставља питања, одговара на питања ученика,	

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	**Разред**	**Корелативнисадржаји**	**Међупредметна компетенција**
Биологија	**5. и 6.**	-Садржаји свих тема	**-рад са подацима и информацијама** **- компетенција за учење** **-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема** **-одговоран однос према околини** **-одговоран однос према здрављу** **-дигитална компетенција** **--предузимљивост и оријентација ка предузетништву** **-естетичка компетенција** **-одговорно учешће у демократском друштву**
Математика	**5.**	- Мерење дужине и једнакост дужи. - Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера, вероватноћа).	**-рад са подацима и информацијама** **- компетенција за учење**

	6.	-Приказ података у кординатном систему -Размере пропорције проценти	**-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема** **-компетенција за учење**
Физика	**6.** **7.**	-Методе истраживања у физици(посматрање,мерење,оглед) -Основне и изведене физичке величине(микро,мили,кило,мега) -Мерење дужине(метарска трака,лењир),запремине(мензура),времена(часовник,хронометар) - Унутрашња енергија и температура.	**-одговоран однос према околини** **-одговоран однос према здрављу** **-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема**
Физичко и здравствено васпитање	**5.**	- Физичка активност, вежбање и здравље - Утицај правилне исхране на здравље и развој људи -Исхрана пре и после вежбања -Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	**-рад са подацима и информацијама** **-дигитална компетенција** **-решавање проблема** **-компетенција за учење**
Информатика и рачунарство	**5.**	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја	**-одговоран однос према околини** **-предузимљивост и оријентација ка**

		-Заштита приватности личних података -Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	**предузетништву** **-рад са подацима и информацијама** **-дигитална компетенција**
Географија	**5.**	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји) - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света	**-одговоран однос према околини** **-предузимљивост и оријентација ка предузетништву**
Техника и технологија	**5.** **7.**	- Природни ресурси на Земљи. -Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online ресурсима - Зависност очувања животне средине од технологије. - Основне компоненте ИКТ уређаја. - Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине.	**-естетска компетенција** **-комуникација** **-сарадња** **-одговоран однос према околини**
Ликовна култура	**5.**	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу	**-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема**

		- Врсте уметничког цртежа -Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу	
Српски језик	**5.** **7.**	-Препричавање, причање, описивање -Богаћење речника - Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја - Предања о постанку бића, места и ствари. -Пословице, изреке; питалице; - Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи) -Правописне и језичке вежбе(изражајно читање,допуњавање текста)	**-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема**
Страни језик	**5.**	- Слушање и читање једноставнијих описа живих бића, - поређење живих бића	**-комуникација** **-сарадња** **-решавање проблема**
Хемија	**7.**	- Супстанца. Врсте супстанци: хемијски елементи, хемијска једињења и смеше - Вода и ваздух – хомогене смеше у природи.	**-рад са подацима и информацијама** **- компетенција за учење** **-комуникација** **-сарадња**

			-решавање проблема **-компетенција за учење**

ХЕМИЈА - ДОДАТНА НАСТАВА - СЕДМИ РАЗРЕД					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности ученика**	**Активности наставника**
- Развијање експерименталних вештина, руковање лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја;	- Основна правила понашања у лабораторији, мере опреза при коришћењу лабораторијског прибора и посуђа.	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Оспособљавање ученика да прави разлику између супстанце и физичког тела, односно физичког поља - Развијање логичког размишљања и прављења разлике између елемената, једињења, смеша и чистих супстанци	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** - прави разлику између супстанце и физичког тела, супстанци и физичког поља - препознаје примере смеша у свакодневном окружењу - препознаје примере физичких и хемијских промена; - разликује елементе једињења; - зна шта су чисте супстанце;	- Материја и супстанца. - Физичке и хемијске особине и промене супстанце. - Елементи, једињења,чисте супстанце. - Разлика између чистих супстанци и смеша. - Смеше - Хомогене и хетерогене смеше	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Стицање основних знања о атому,као најмањој честици - Оспособљавање да разуме значење квалитативно и квантитативно симбола елемената и њихов положај у ПСЕ	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - схвати да је атом најмања честица хемијског елемента; - зна да нуклеони (протони и неутрони) чине језгро, а електрони образују електронски омотач;	- Атом и његова грађа - Положај елемената у ПСЕ и релативна атомска маса. - Хемијски елементи и једињења	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Стицање знања о честицама које изграђују супстанце - Оспособљавање ученика да знају и праве разлику између јонске и ковалентне везе. - Стицање знања о валентним електронима, валенци и оспособити их да на основу хемијске формуле одреде валенцу и обрнуто	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - на основу формуле одреди валенцу елемената и обрнуто; - разуме да су основне честице које изграђују супстанце атоми, молекули и јони; - дефинише јонску и ковалентну везу; - прави разлику између атома, јона и молекула - разуме да својства хемијских једињења зависе од типа хемијске везе;	- Које све честице граде супстанцу - Типови хемијских веза (јонска и ковалентна) - који електрони учествују у грађењу хемијских веза - одређивање валенце на основу хемијске формуле и писање најједноставнијих хемијских формула на основу познатих валенци елемената	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Стицање знања о појму раствора растворљивости - Оспособљавање ученика да самостално направе раствор одређене концентрације. - Развијање свести да је вода драгоцена и да је треба чувати..	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: - разуме појам раствора и растворљивости - разликује незасићен, засићен и презасићен раствор; - направи раствор одређене процентне концентрације - разуме да је вода растварач за супстанце	- Усвајање и развијање појмова раствор и растворљивост. - Процентни састав раствора, појам и оспособљавање ученика да самостално припремају растворе задатих процентних концентрација. - Вода као чиста супстанца и њен значај за живи свет - Израчунавање у стихиометрији. Мол, моларна маса	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Развијање логичког размишљања и квалитативног, квантитативног значења хемијских формула и једначина - Ученик треба да разуме и примењује Закон одржања масе - Упознавање ученика како да разликују анализу од синтезе	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** - користи хемијске симболе и хемијске формуле за представљање супстанци; - уочава и разуме квалитативно и квантитативно значење симбола формула и једначина хемијских реакција; - разликује два најопштијег типа хемијских промена: реакције, анализе и синтезе; - примењује закон сталних масених односа; - приказује хемијским једначинама једноставне хемијске реакције	- Увођење појма хемијска једначина, као и типова хемијских реакција, анализе и синтезе. - При писању хемијских једначина примењује се Закон одржања масе. Закон сталних односа маса	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Ученик треба да зна основна физичка својства водоника и кисеоника - зна да је хидроксидна група једновалентна - уме да помоћу индикатора докаже базна својства раствора хидроксида; - усвоји знања о појму соли - саставља формуле соли на основу валенце метала и валенце киселинског остатка;	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** Ученик треба да зна основна физичка својства водоника и кисеоника - зна да је хидроксидна група једновалентна - уме да помоћу индикатора докаже базна својства раствора хидроксида; - усвоји знања о појму соли - саставља формуле соли на основу валенце метала и валенце киселинског остатка	- Водоник – својства и примена - Кисеоник – својства и примена - Хидроксидна група - Соли - Добијање соли	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема Учење путе моткрића Илустративна	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску	Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује

СЕКЦИЈЕ

Циљ: Основни циљ географске секције је лакша социјализација, већа активност, могућност да ученици испоље своје способности и афинитете, као и своју креативност. У раду географске секције могу да учествују сви ученици. Чланство и рад нису условљени нарочитим интелектуалним способностима или већом количином знања из географије. Битно је искрено интересовање, спремност за рад, слободно опредељење за поједине садржаје.

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- упознавање ученика са предметом проучавања географске секције - развијање сазнајне мотивације и подстицање спремности за учењем, вредновањем и неговањем знања -подстицање радозналости у препознавању и описивању природних појава -повезивање стечених знања у школи и у свакодневном животу са новим знањима	-ученик познаје план рада географске секције -ученик зна значајне датуме везане за планету Земљу -схвата значај географске карте за географију као науку и наставни предмет -врши корелацију географских садржаја са садржајима других наставних предмета	**Увод** - Упознавање ученика са планом рада географске секције - Обележавање значајних датума везаних за планету Земљу	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

-проширивање знања о хидросфери - активирање претходних знања и искустава релевантних за усвајање нових знања о светском мору - утврђивање знања и искустава која ученици имају да би ново градиво о водама било логичан наставак ширења сазнања - разумевање значаја заштите вода од загађивања - развијање способности повезивања знања из различитих области - развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања	-ученик познаје основне одлике и специфичности Пацифика -ученик описује процес настанка највећег кањона на свету -ученик познаје специфичности светских река -ученик одређује географски положај Бајкалског језера и познаје његове основне одлике -ученик разликује позитивне и негативне утицаје човека на хидросферу -ученик примељује стечена знања и користити различите информације -ученик зна да направи модел реке и меандра	**Воде на Земљи** - Тихи океан- највећи светски океан - Велики кањон Колорада - Хоанхо- жута река - Ганг- света река Индије - Саргашко море- море без обале - Ток Дунава кроз Србију и његове карактеристике - Бајкалско језеро- најдубље језеро света	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање знања о унутрашњим силама Земље - проширивање знања о вулканизму и сеизмичкој активности на Земљи --дефинисање и разумевање појмова- вулкан, цунами, гејзири... -разумевање узрочно- последичне повезаности појмова и процеса у географском омотачу -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање -развијању опште културе и образовања ученика.	-ученик разуме да су вулкани и земљотреси последица рада унутрашњих сила -ученик објашњава последице њихових активности -ученик разуме значење појма „ватрени појас Пацифика“ -ученик познаје најразорније вулкане и земљотресе у историји човечанства -ученик уме да изведе једноставне огледе -ученик уме да направи моделе вулкана и гејзира -ученик уме да користи различите изворе информација	**Вулкани и земљотреси** - Узроци настанка вулкана и земљотреса - Ватрени појас Пацифика - Најразорнији земљотреси и највећи вулкани у историји човечанства -Цунами - Направи свој вулкан	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда белешака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, служи се речима, симболима, описима, објашњава, посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање знања о мерама заштите атмосфере од загађења - разумевање последица негативног утицаја човека на атмосферу и потреба заштите атмосфере од загађивања - развијање ставова о превентиви, заштити и унапређивању животне средине - развијање опште културе и образовања - разумевање узрочно- последичне повезаности појмова и процеса у географском омотачу -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање	-ученик разуме значај заштите и очувања животне средине -ученик разуме последица негативног утицаја човека на атмосферу -ученик уме да изведе једноставне огледе -ученик, на основу експеримента, закључује које су последице ефекта стаклене баште и киселих киша -ученик уме да користи различите изворе информација	**Глобалне промене на планети** - Озонска рупа расте - Стаклена башта греје - Падају киселе кише - Топе се ледници - Пустиње се шире	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање географских знања из регионалне географије - упознавање ученика са седам светских чуда природе - развијање опште културе и образовања - -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање	-ученик зна да наброји седам светских чуда природе -ученик,уз помоћ географске карте света, одређује њихов положај -ученик правилно уцртава седам светских чуда на нему карту -ученик познаје основне одлике и специфичности набројаних природних реткости -ученик уме да користи различите изворе информација	**Светска чуда природе** -Амазонија- плућа света - Залив Халонг - Водопади Игуасу (национални парк) - Острво Чеџу - Острво Комодо (национални парк) - Подземна река Порто Принцеса - Стона планина (национални парк)	ка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад , практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	е наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим овим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	и прошрује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активности наставника**	**Активности ученика**

- проширивање знања о мегалополисима и конурбацијама - упознавање ученика са основним одликама и специфичностима највећих светских мегалополиса -развијање опште културе и образовања - -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање	-ученик зна да дефинише појмове мегалополис и конурбација -ученик зна да наброји и да на географској карти света одреди географски положај највећих светских мегалополиса -ученик познаје основне одлике и специфичности највећих светских мегалополиса -ученик правилно уцртава највеће светске мегалополисе на нему карту -ученик уме да користи различите изворе информација	**Мегалополиси** - Азијски мегалополиси - Токаидо - Мегалополиси Северне Америке - Сан-Сан - Мегалополиси Северне Америке- Босваш - Рајнски мегалополис - Енглески мегалополис	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА					
Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност наставника**	**Активност ученика**

- проширивање знања о природним и друштвеним одликама завичаја - истицање значаја туризма за привредни напредак Аранђеловца и околине - упознавањ ученика са најзначајнијим туристичким локалитетима у локалној средини - развијање способности повезивања знања из различитих области - развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -подстицање и развијање самоиницијативе, самосталности,радозналости, истраживачких склоности и жеље за новим сазнањима - оспособљавање за самостално и тимско учење и истраживање - развијање мотивације	-ученик познаје историјски развој локалне средине -ученик схвата значај туризма за свеукупни привредни развој општине Аранђеловац -ученик понаје туристичке потенцијале локалне средине -ученик познаје основне одлике најзначајнијих туристичких локалитета у локалној средини -ученик уме да користи различите изворе информација	**Туристичке знаменитости завичаја** - Туристички развој Аранђеловца и Буковичке Бање - Музеј на отвореном – парк Буковичке Бање - Палеолитско налазиште – Рисовачка пећина - Марићевића јаруга – локалитет у Орашцу _____ **Евалуација- оцена рада географске секције током школске године**	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко- дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водиљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА (слободна ваннаставна активност)
РАЗРЕД: 5, 6, 7, 8.(пети, шести, седми, осми)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљ учења слободне ваннаставне активности је:Развијање свести код ученика о значају екологије и хигијене у свакодневном животу;Развијање одговорности за очување уметничког наслеђа, културне баштине, екологије и хигијене у животном амбијенту;Подстицање индивидулног деловања ученика и наставника у развоју естетске, еколошке и хигијенске свести.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-примена образовања за заштиту и одрживост животне средине, -препознавање и избор квалитетног и здравог стила живота, -примена рационалног коришћење природних ресурса, -препознавање извора загађивања и уочавање последица, -развијање способности за уочавање и решавање проблема, -поседовање иницијативе за активно учествовање и одговорност, -поседовање потребе за	ученик ће бити у стању да: -примењује образовање за заштиту и одрживост животне средине, -препозна и изабере квалитетан и здрав стила живота, -примени рационално коришћење природних ресурса, -препозна изворе загађивања и уочи последица, -развије способности за уочавање и решавање проблема,	-повезаност живог света - утицај човека на одрживост животне средине - акције у заштити и очувању животне средине - квалитетан и здрав стил живота(-очување здравља - исхрана -здреавствена култура -обновљиви и необновљиви природни ресурси - појам,извори и врсте загађивања - глобалне промене и глобалне последице	Прикупљање разноврсног материјала из разноврсних извора и са **еколошке патроле,** анализа и дискусија прикупљеног материјала. Сарадња са здравственим и ветеринарским установама. Посета азила за псе. Уређивање паноа. Посета фестивала знања. Израда модела од природног материјала. Табеларно и графичко приказивање података.	Мотивише ученике за садржаје,информише, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, усмерава, прати, предлаже, процењује организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час	Посматрају, бележе, анализирају, дискутују, закључују , прикупљају податке, обрађују их, сортирају, праве презентацију, изводе огледе, организују акцију посета фестивала знања,израда модела од природног материјала,табеларно и графичко приказивање података

личним ангажовањем у заштити и одрживости животне средине,природе и биодиверзитета.	-поседује иницијативе за активно учествовање и одговорност, -поседује потребе за личним ангажовањем у заштити и одрживости животне средине,природе и биодиверзитета.	- смањење загађења од отпада.,рециклажа -биодиверзитет -нестајање врста и заштита -права животиња -кућни љубимци -угроженост животиња -брига о животињама -заштићене биљке и животиње Србије -посета резервату природе -обележавање Дана планете и Светског дана заштите животне			

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	**Разред**	**Корелативни садржаји**	**Међупредметна компетенција**
Биологија	5,6,7 и 8	-животна средина -физичка активност -однос човека према животној средини и живим бићима -угроженост и заштита биодиверзитета -угрожене врсте Србије и њихова заштита -природни ресурси -абиотички и биотички фактори -интродукција и реинтродукција -последице глобалних промена	Комуникативна компетенција. Компетенција за учење. Дигитална компетенција. Сарадничка компетенција. Решавање проблема. Естетичка компетенција Компетенција за одговоран однос према околини. Одговоран однос према здрављу Предузетничка компетенција.
Физичко и здравствено васпитање	5,6,7 и 8	- Физичка активност, вежбање и здравље - Утицај правилне исхране на здравље и развој људи -Исхрана пре и после вежбања -Вежбање и играње на чистом ваздуху	

		– чување околине приликом вежбања	
Информатика и рачунарство	5,6,7 и 8	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја -Заштита приватности личних података -Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	
Географија	5,6,7 и 8	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји) - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света -Климатски фактори и елементи. Климатске области у Србији. -Распрострањеност биљног и животињског света Србије - Тектонски облици рељефа.	
Техника и технологија	5,6,7 и 8	- Природни ресурси на Земљи. -Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online	

		ресурсима - Зависност очувања животне средине од технологије. - Основне компоненте ИКТ уређаја. -Интернет претрага и приступ online ресурсима - Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине.	
Ликовна култура	5,6,7 и 8	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу - Врсте уметничког цртежа -Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу -пројекти (цртеж, слика, скулптура, дигитална фотографија, филм, анимација, игрице, стрип, графити, мурали, инсталације	
Српски језик и књижевност	5,6,7 и 8.	-Препричавање, причање, описивање -Богаћење речника - Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА
РАЗРЕД: V, VI, VII, VIII
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ: Циљ похађања Саобраћајне секције је развијање свести о учешћу у саобраћају код ученика, обука за безбедно понашање у саобраћају као пешаци, обука за безбедно понашање у саобраћају као бициклисти и развијање креативности код ученика и осећаја припадности групи.

Циљ учења	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да знају врсту, структуру и функције собраћаја. познавање саобраћајних прописа ,понашање као учесник у саобраћају - као пешак, бициклиста, путник... Оспособљавање ученика да знају општа правила функционисања саобраћаја	**Ученик ће:** -знати врсту, структуру и функције собраћаја. познавање саобраћајних прописа, понашање као учесник у саобраћају-као пешак, бициклиста, путник... -знати општа правила функционисања саобраћаја	1.Саобраћај (4) : **појам, врсте, структура и функција.**	Разговор са члановима Секције Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима Кроз израду макета и модела Коришћењем интернета, Усменим излагањем	Повезује садржаје осталих области са примерима са којима се ученици готово свакодневно срећу. Дефинише појмове, излаже градиво.	Слушање посматрање, цртање, илустровање, анализирање, практиковање, активни учесник у комуникацији, коришћење интернета

Циљ учења	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да се правилно понашају у саобраћају као пешаци, бициклисти и оспособљавање ученика да разликују безбедно од небезбедног понашања у саобраћају.	**Ученик ће:** **-знати** понашање као учесник у саобраћају као пешак, **-знати** понашање као учесник у саобраћају као бициклиста **-знати** понашање као учесник у саобраћају и као остали учесници у саобраћају	2. Регулисање и безбедност (12) : **пешак у саобраћају, бицикл у саобраћају и друмски саобраћај (остали учесници у саобраћају).**	Разговор са члановима Секције. Усменим излагањем. Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче безбедног учествовања у саобраћају; практично демострира безбедно учествовање у саобраћају	Слушање, посматрање, цртање, илустровање, анализирање, практиковање, активни учесник у комуникацији, коришћење интернета
Упознавање ученика са појмом и врстама сигнализаије и упознавање ученика са одговорностима и обавезама учесника у саобраћају	Ученик ће: -знати појам и врсте саобраћаја, хоринзолтална и вертикална сигнализација (дефиниција), обавезе и одговорности учесника у саобраћају.	**3. Сигнализација (9):** хоризонтална, вертикална, светлосна и знаци које даје овлашћено лице**.**	Разговор са члановима Секције Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима Кроз израду макета и модела Коришћењем интернета, Усменим излагањем Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче сигнализације у саобраћају;	Слушање, праћење, посматрање, цртање, илустровање, истраживање, извођење огледа, планирање, упоређивање, анализирање, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета, припрема извештаја активни учесник у комуникацији,

Циљ учења	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да знају обавезе и одговорности ученика у саобраћају. Упознавање ученика са регулисањем и безбедношћу у друмском саобраћају Оспособљавање ученика да знају и примењују општа правила и прописе кретања учесника у јавном саобраћају	**Ученик ће:** **-знати** обавезе и одговорности ученика у саобраћају. -знати регулисање и безбедност у друмском саобраћају -знати општа правила и прописе кретања учесника у јавном саобраћају	4. Правила и понашање(8): **основне обавезе и одговорности свих учесника у саобраћају.**	Разговор са члановима Секције. Усменим излагањем. Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче правила и понашања у саобраћају;	Слушање, посматрање, цртање, илустровање, анализирање, практиковање, активни учесник у комуникацији, коришћење интернета
Упознавање ученика са појмом и врстама сигнализаије и упознавање ученика са одговорностима и обавезама учесника у саобраћају	**Ученик ће:** -знати утицај саобраћаја на животну средину (заштита). -знати заштиту животне и радне средине и безбедно кретање од школе до куће. .	5.Утицај саобраћаја (3): **заштита од саобраћаја и унапређење и заштита животне средине.**	Разговор са члановима Секције Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима Кроз израду макета и модела Коришћењем интернета, Усменим излагањем Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче сигнализације у саобраћају;	Слушање, праћење, посматрање, цртање, илустровање, истраживање, извођење огледа, планирање, упоређивање, анализирање, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета, припрема извештаја активни учесник у комуникацији,

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Техника и технологија	V	Улога, значај и историјски развој саобраћаја	Комуникација
Техника и технологија	VI	Управљање саобраћајном сигнализацијом	Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција
Техника и технологија	VI	Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају.	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Професије у подручју рада саобраћаја	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Употреба информационих технологија у савременом саобраћају.	Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Саобраћајна сигнализација – изглед и правила поступања	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	VII	Зависност очувања животне средине од технологије	Одговоран однос према околини
Техника и технологија	VII	Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају	Одговоран однос према околини
Техника и технологија	VII	Саобраћајна средства на електропогон	Одговоран однос према околини Дигитална компетенција Решавање проблема
Биологија	VIII	Заштита животне средине	Одговоран однос према околини

ПРОГРАМ РАДА НАСТАВНИКА

Слободна активност

ИНФОРМАТИЧКА СЕКЦИЈА

V-VIII разред

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	МЕЂУПРЕДМЕТМА ПОВЕЗАНОСТ ИСХОДА/САДРЖАЈА	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
УВОД И ДЕЛОВИ Micro:bit-a и Mbot-a.	1. Увод и упознавање са Micro:bit-om и Mbot роботом. 2. Делови Micro:bit-a и Mbot-a.	- Формирање информатичке свести (прецизност и дисциплина), - стицање навика за сталним усавршавањем - стицање знања о начинима алгоритамског размишљања.	Упознавање ученике са програмом рада секције, сврхом и значајем обучавања. Практично им демонстрирати и презентовати расклапање појединих делова робота и начину одржавања истог.	Техника и технологија - Коришћење претходно савладаних програма за обраду текста, података, табела - Припрема презентације у различитим областима Енглески језик -Енглески термини	Познавање делова Micro:bit-a и Mbot-a и његово склапање. Примена програмирања у свакодневном животу и алгоритамски начин размишљања.	<u>Рад са подацима и информацијама</u> (Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост), <u>Дигитална компетенција</u> (Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин), <u>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</u> (усмерен је на развој нових вештина, које примењује у практичном раду), - <u>Сарадња</u> (Одговорно и	- Активно прати демонстрацију наставника (правилно руковање и делови робота), - Анализира сваки део посебмо

						савесно извршава заједничке активности)	
ИНСТАЛАЦИЈА И ПОВЕЗИВАЊЕ	3. Инсталација mBlock програма и покретање MakeCode платформе за програмирање 4. Бежична комуникација преко радија и bluetooth-а 5.Упознавање са интерфејсом програма и покретање основних наредби	- Инсталација програма - стицање вештина повезивања уређаја, - овладавање радним операцијама које су специфичне за конкретну техничку активност.	- теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова, концепата практичан рад на рачунару и на уређајима	Техника и технологија -Опасности и заштита од струјног удара Енглески језик -Енглески термини	Преузимање програма mBlock-а и његово инсталирање. Повезивање Mbot-а путем кабла или bluetooth конекцијом. Надоградња нове верзије firmware-а. Покретање платформе MakeCode за програмирање Micro:bit-а.	<u>Дигитална компетенција</u> (Препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге на Интернету, одговорно поступа на мрежи), <u>Комуникација</u> (Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин), <u>Решавање проблема</u> (Проверава применљивост решења), <u>Сарадња</u> (Поштује правила заједничког рада)	- Покреће платформу MakeCode и Mblock за програмирање - Инсталира програм на свој рачунар - Слуша наставникова упутства за правилно повезивање - Самостално повезује
СВЕТЛЕЋЕ ДИОДЕ И ТАСТЕР	6. РГБ светлеће диоде код Mbot-а. 7. Приказ анимација на Micro:bit уређајима 8. Тастер за	- Стицање вештина програмирања - стицање знања о начинима покретања уређаја - развијање способности за сналажење у	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних	Енглески језик -Енглески термини Ликовна култура -(користи традиционалне технике и одабрана савремена	Употреба РГБ светлећих диода. Исписивање текста и приказ слика на диодама. Коришћење тастера за покретање	<u>Рад са подацима и информацијама</u> (Користи податке из различитих извора), <u>Дигитална компетенција</u> (Уме да представи, организује и обликује одређене	- Самостално покреће РГБ диоде - Контролише брзину треперења - Програмира тастер за покретање робота

	покретање Mbot-а. 9. Програмирање тастера А и Б, тастер за ресетовање. 10. Увежбавање програмирања светлећих диода 11. Увежбавање програмирања тастера	различитим ситуацијама.	појмова	средства за ликовна истраживања / Композиција. Боје и емоције, стилизација облика)	Mbot-а. Примена тастера А и Б као и ресет тастера код Micro:bit-а.	информације), <u>Комуникација</u> (Користи на одговарајући и креативан начин програмски језик), <u>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</u> (способан је да развије идеју, представи је, образложи), <u>Решавање проблема</u> (Планира стратегију решавања проблема)	- Програмира тастере А и Б - Ресетује Micro:bit
ЗВУК	12. Програмирање мелодија 13. Повезивање Micro:bit-а са звучником 14. Увежбавање програмирања звука	- Стицање знања о програмирању мелодије - развијање одговорности за свој рад и понашање.	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Музичка култура -обрада звука Енглески језик -Енглески термини	Програмирање мелодије.	<u>Комуникација</u> (Користи на одговарајући и креативан начин програмски језик), <u>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</u> (способан је да развије идеју, представи је, образложи), <u>Дигитална компетенција</u> (Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на	- Компонује мелодију - Повезује Micro:bit са звучником

						одговарајући начин), Решавање проблема (Планира стратегију решавања проблема)	
КРЕТАЊЕ	15. Начин покретања и управљање Mbot-om 16. Избегавање препрека на путу 17. Кретање при одређеној брзини 18. Померање (shake) Micro:bit-a. 19. Увежбавање кретања уређаја	- Способност оријентације коришћењем сензора - Покретање уређаја и контрола његове брзине	Путем видео презентација, упознавати ученике са правилима кретања	Техника и технологија -(самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање / Ортогонално и просторно приказивање предмета);	Стицање вештина управљања Mbotom. Избегавање препрека на путу. Промена брзине кретања. Померање (shake) Micro:bit-a.	Дигитална компетенција (Препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге на Интернету, одговорно поступа на мрежи), Комуникација (Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин), Решавање проблема (Проверава применљивост решења), Сарадња (Поштује правила заједничког рада)	- Слуша савете наставника везане за брзину кретања робота - Вежба да користи shake (померање) Micro:bit

СЕНЗОРИ	20. Употреба сензора за праћење линије приликом кретања 21. Употреба ултразвучних сензора за препознавање препрека 22. Употреба инфраред комуникације за пренос информација међу уређајима 23. Употреба сензора за мерење температуре 24. Употреба сензора за мерење осветљења 25. Употреба сензора за мерење убрзања 26. Коришћење компаса за одређивање стране света 27. Увежбавање сензора код	- Стицање знања о употреби различитих сензора које уређај поседује - Способност орјентације и избегавање препрека - Искуство у мерењу температуре и количини осветљења	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Техника и технологија (-преноси податке између ИКТ уређаја -примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару, - представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационокомуникациону технологију и софтвер)	Коришћење сензора за праћење линије. Коришћење ултразвучних сензора за препознавање препрека. Употреба инфраред комуникације између Mbotova и преношење наредбе на другог Mbot-a. Коришћење сензора за мерење температуре код Micro:bit-a. Употреба сензора за осветљење. Употреба сензора за мерење брзине.	<u>Рад са подацима и информацијама</u> (Користи податке из различитих извора), <u>Дигитална компетенција</u> (Уме да представи, организује и обликује одређене информације), <u>Комуникација</u> (Користи на одговарајући и креативан начин програмски језик), <u>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</u> (способан је да развије идеју, представи је, образложи), <u>Решавање проблема</u> (Планира стратегију решавања проблема)	- Користи сензоре за тампературу, мерење брзине, компас - Користи сензор за праћење линије и препознавање препрека - Користи инфраред сензор за пренос информација - Употребљава сензор за осветљење

	Mbot-a. 28. Увежбавање сензора код Micro:bit-a.						
ПИНОВИ И СПОЉНИ УРЕЂАЈИ	29. Упознавање са пиновима и њиховим повезивање са спољашњим уређајима 30. Програмирање мотора 31. Увежбавање програмирање електричних компоненти помоћу пинова	- Коришћење различитих уређаја и њихово повезивање - Развијање маште и предузетништва - Сналажљивост	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Техника и технологија -Опасности и заштита од струјног удара	Спајање пинова Micro:bit-a са спољашњим уређајима и његова контрола путем кода.	<u>Решавање проблема</u> (Проверава применљивост решења), <u>Сарадња</u> (Поштује правила заједничког рада), <u>Одговоран однос према здрављу</u> (Препознаје сигурносне и здравствене ризике у животу и раду, примењује мере заштите)	- Повезује спољне уређаје са Micro:bit-om. - Користи штипаљке (крокодилке) за повезивање
ТАКМИЧАРСКЕ ПРИПРЕМЕ – НАПРЕДНО ПРОГРАНИРАЊЕ	32.Коришћење напредних формула при изради програмског задатка 33. Програмирање кода у различитим програмским језицима	- Примена различитих програмских окружења - развијање такмичарског духа ученика.	Активно припремати ученике за такмичења, на различитим полигонима, а теоретски уз помоћ рачунарских видео материјала на интернету.	Корелацији са наставним садржајима предмета у зависности од одабира задатка.	Стицање знања и вештина за напредно програмирање.	<u>Рад са подацима и информацијама</u> (Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост), <u>Дигитална компетенција</u> (Приликом	- Користи напредне формуле при решавање задатака - Програмира у различитим програмским језицима

	34. Увежбавање напредних програмских кодова		Обавезно анализирати постигнуте резултате и исправљати грешке. Пре извођења практичних радњи на полигону, обавезно извршити контролу исправности уређаја.			решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин), Сарадња (Поштује правила заједничког рада),	
ТАКМИЧЕЊА	35. Припрема полигона за такмичење, као и пратеће опреме 36. Анализа постигнутих резултата.	- Развијање осећаја за дисциплину и такмичења - Допринос правилној оријентацији ученика за избор животног позива.	Подсетити ученике да у току такмичења буду концентрисани и сталожени, охрабрити их и развијати такмичарски дух. Често их похваљивати Техничка подршка ученицима	Сви предмети	Развијање такмичарског духа, допринос правилној оријентацији ученика за избор животног позива.	Сарадња (Поштује правила заједничког рада)	- Решава добијени задатак - Алгоритамски размишља - Такмичи се на формираном полигону - Анализира постигнуте резултате.

СЕКЦИЈЕ:КОШАРКА,РУКОМЕТ,СТРЕЉАШТВО
РАЗРЕД: 5-8
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 (34)
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	**КОШАРКА** -Основни ставови у нападу и одбрани - Вежбе контроле лопте -Техника пивотирања - Пивотирање -Хватање и додавање лопте - "Игре додавања". -Дриблинг у месту и кретању - "Игре дриблинга". -Кретање у одбрани -Шутирање на кош,двокорак - Скок шут -Кретање без лопте у нападу - Демаркирање -Игра (баскет и игра на два коша) Техника и тактика	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања	/

СЕКЦИЈЕ:КОШАРКА,РУКОМЕТ,СТРЕЉАШТВО
РАЗРЕД: 5-8
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 (34)
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	**РУКОМЕТ** Обучавање основних елемената технике са лоптом (уз упознавање са основним правилима рукомета): држање лопте једном и обема рукама; вођење лопте у месту и кретању-бацање лопте тзв. „кратким замахом” и „дугим замахом” уз примену залета :(бочни-доножни, бочни-заножни, чеони); хватање прецизно бачених лопти (у висини груди и главе); хватање непрецизно бачених лопти шутирање на гол са ослонцем на тлу	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања	/

СЕКЦИЈЕ:КОШАРКА,РУКОМЕТ,СТРЕЉАШТВО
РАЗРЕД: 5-8
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 (34)
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	бочни („шасе”) шут; - чеони шут (шут из трка); шутирање на гол у скоку; једнострука финта у „јачу” страну са извођењем скок шута на гол. Обучавање основних елемената без лопте: у фази напада - дубинско, бочно и дијагонално кретање, утрчавање у празне просторе, промена смера кретања, откривање за пријем лопте, блокада одбрамбеног играча телом, измена позиције са саиграчима, залет ка голу без лопте, падови; фази одбране - одбрамбени блок,	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања	/

СЕКЦИЈЕ:КОШАРКА,РУКОМЕТ,СТРЕЉАШТВО
РАЗРЕД: 5-8
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 (34)
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	одузимање лопте од противничког нападача, ометање нападача са лоптом, елементи технике голмана (основни став, кретање на голу, одбрана високих и ниских лопти, одбрана шутева са крила, одбрана седмерца). Игра на два гола уз примену претходно обучаваних елемената. мини рукомета.	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања	/

СЕКЦИЈЕ:КОШАРКА,РУКОМЕТ,СТРЕЉАШТВО
РАЗРЕД: 5-8
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 (34)
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Стандарди
Осамостаљивање ученика у раду Осмишљавање организације вежбања и међусобне сарадње у стрељани -Унапређење знања ученика у области стрељаштва -развијање позитивног става и етичког односа према стрељаштву -традиција спорта	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	СТРЕЉАШТВО -БезбедносТ у срељани. -Традиција,врсте оружја и дисциплине на такмичењима -Ваздушна пушка,делови -Правила такмичења -Техника: Држање пушке -стојећи став -техника пуцања -развијање особина потребних за доброг стрелца -јачање мускулатуре која обезбеђује отребан став Савладавање притиска који се јавља приликом пуцања -школско и остали степени такмичења	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања	/

СЕКЦИЈА ОДБОЈКА
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-Развијање моторичких способности ученика (координација, експлозивна снага, флексибилност,скочност) -Обучавање и усавршавање технике -Упознавање ученика са основним принципима индивидуалне и колективне тактике - Стицање знања из правила малог фудбала Стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима Развијање такмичарског духа и осећаја за фер плеј	-Ученик има развијену моторику - Ученик примењује основне елементе технике у игри преко мреже -Ученик познаје основе индивидуалне и колективне тактике - Ученик зна основна правила одбојкашке игре - Ученик осећа потребу за бављењем спортом и учешћем на такмичењима - Ученик има развијен такмичарски дух и осећај за фер плеј - Ученик има развијене вољне квалитете	**Основни садржаји** Вежбе за развој технике, тактике, снаге в,ежбе за развој гипкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације, **Проширени садржаји** школска и међушколска такмичења	Применом одговарајућих метода, облика и форми рада Вежбањем у сали, школском дворишту и на отвореном игралишту за мали фудбал и рукомет	Посматрају слушају питају демонстрирају вежбају учествују у организацији такмичења практично примењују стечена знања на часовима	Планира организује демонстрира припрема прати мотивише

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Математика	**5,6,7,8**	**Облици спортских игралишта, димензије терена, рачунање поена – троугао, четвороугао, површина**	Закон о основама система образовања и васпитања „СЛ. Гласник РС“ бр 88/017, 27/2018 – други закон 27/2018 – други закон и 10/2019, 6/2020, 129/2021
Физика	**6,7,8**	**Биомеханичке основе спортске технике, батерија тестова- Мерење времена, равнотежа**	

СЕКЦИЈА СТОНИ ТЕНИС
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-Развијање моторичких способности ученика (координација, експлозивна снага, флексибилност,скочност) -Обучавање и усавршавање технике -Упознавање ученика са основним принципима индивидуалне и колективне тактике - Стицање знања из правила малог фудбала Стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима Развијање такмичарског духа и осећаја за фер плеј	-Ученик има развијену моторику - Ученик примењује основне елементе технике у игри у синглу и дублу -Ученик познаје основе индивидуалне и колективне тактике - Ученик зна основна правила одбојкашке игре - Ученик осећа потребу за бављењем спортом и учешћем на такмичењима - Ученик има развијен такмичарски дух и осећај за фер плеј - Ученик има развијене вољне квалитете	**Основни садржаји** Вежбе за развој технике, тактике, снаге в,ежбе за развој гипкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације, **Проширени садржаји** школска и међушколска такмичења	Применом одговарајућих метода, облика и форми рада Вежбањем за стонотениским столом	Посматрају слушају питају демонстрирају вежбају учествују у организацији такмичења практично примењују стечена знања на часовима	Планира организује демонстрира припрема прати мотивише

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Математика	**5,6,7,8**	**Облици спортских игралишта, димензије терена, рачунање поена – троугао, четвороугао, површина**	Закон о основама система образовања и васпитања „СЛ. Гласник РС“ бр 88/017, 27/2018 – други закон 27/2018 – други закон и 10/2019, 6/2020, 129/2021
Физика	**6,7,8**	**Биомеханичке основе спортске технике, батерија тестова- Мерење времена, равнотежа**	

СЕКЦИЈА ФУТСАЛ (МАЛИ ФУДБАЛ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-Развијање моторичких способности ученика (координација, експлозивна снага, флексибилност,скочност) -Обучавање и усавршавање технике -Упознавање ученика са основним принципима индивидуалне и колективне тактике - Стицање знања из правила малог фудбала Стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима Развијање такмичарског духа и осећаја за фер плеј	-Ученик има развијену моторику - Ученик примењује основне елементе технике у игри на 2 гола -Ученик познаје основе индивидуалне и колективне тактике - Ученик зна основна правила игре малог фудбала - Ученик осећа потребу за бављењем спортом и учешћем на такмичењима - Ученик има развијен такмичарски дух и осећај за фер плеј - Ученик има развијене вољне квалитете	**Основни садржаји** Вежбе за развој технике, тактике, снаге в,ежбе за развој гипкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације, **Проширени садржаји** школска и међушколска такмичења	Применом одговарајућих метода, облика и форми рада Вежбањем у сали, школском дворишту и на отвореном игралишту за мали фудбал и рукомет	Посматрају слушају питају демонстрирају вежбају учествују у организацији такмичења практично примењују стечена знања на часовима	Планира организује демонстрира припрема прати мотивише

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Математика	**5,6,7,8**	**Облици спортских игралишта, димензије терена, рачунање поена – троугао, четвороугао, површина**	Закон о основама система образовања и васпитања „СЛ. Гласник РС“ бр 88/017, 27/2018 – други закон 27/2018 – други закон и 10/2019, 6/2020, 129/2021
Физика	**6,7,8**	**Биомеханичке основе спортске технике, батерија тестова- Мерење времена, равнотежа**	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА (слободна ваннаставна активност)
РАЗРЕД: 5, 6, 7, 8.(пети, шести, седми, осми)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљ учења слободне ваннаставне активности је:Развијање свести код ученика о значају екологије и хигијене у свакодневном животу;Развијање одговорности за очување уметничког наслеђа, културне баштине, екологије и хигијене у животном амбијенту;Подстицање индивидулног деловања ученика и наставника у развоју естетске, еколошке и хигијенске свести.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-примена образовања за заштиту и одрживост животне средине, -препознавање и избор квалитетног и здравог стила живота, -примена рационалног коришћење природних ресурса, -препознавање извора загађивања и уочавање последица, -развијање способности за уочавање и решавање проблема, -поседовање иницијативе за активно учествовање и одговорност, -поседовање потребе за личним ангажовањем у заштити и одрживости животне средине,природе и	ученик ће бити у стању да: -примењује образовање за заштиту и одрживост животне средине, -препозна и изабере квалитетан и здрав стила живота, -примени рационално коришћење природних ресурса, -препозна изворе загађивања и уочи последица, -развије способности за уочавање и решавање проблема, -поседује иницијативе за активно учествовање и одговорност,	-повезаност живог света - утицај човека на одрживост животне средине - акције у заштити и очувању животне средине - квалитетан и здрав стил живота(-очување здравља - исхрана -здреавствена култура -обновљиви и необновљиви природни ресурси - појам,извори и врсте загађивања - глобалне промене и глобалне последице - смањење загађења од отпада.,рециклажа -биодиверзитет	Прикупљање разноврсног материјала из разноврсних извора и са **еколошке патроле,** анализа и дискусија прикупљеног материјала. Сарадња са здравственим и ветеринарским установама. Посета азила за псе. Уређивање паноа. Посета фестивала знања. Израда модела од природног материјала. Табеларно и графичко приказивање података.	Мотивише ученике за садржаје,информише, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, усмерава, прати, предлаже, процењује организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час	Посматрају, бележе, анализирају, дискутују, закључују , прикупљају податке, обрађују их, сортирају, праве презентацију, изводе огледе, организују акцију посета фестивала знања,израда модела од природног материјала,табеларно и графичко приказивање података

биодиверзитета.	-поседује потребе за личним ангажовањем у заштити и одрживости животне средине,природе и биодиверзитета.	-нестајање врста и заштита -права животиња -кућни љубимци -угроженост животиња -брига о животињама -заштићене биљке и животиње Србије -посета резервату природе -обележавање Дана планете и Светског дана заштите животне			

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	**Разред**	**Корелативни садржаји**	**Међупредметна компетенција**
Биологија	5,6,7 и 8	-животна средина -физичка активност -однос човека према животној средини и живим бићима -угроженост и заштита биодиверзитета -угрожене врсте Србије и њихова заштита -природни ресурси -абиотички и биотички фактори -интродукција и реинтродукција -последице глобалних промена	Комуникативна компетенција. Компетенција за учење. Дигитална компетенција. Сарадничка компетенција. Решавање проблема. Естетичка компетенција Компетенција за одговоран однос према околини. Одговоран однос према здрављу Предузетничка компетенција.
Физичко и здравствено васпитање	5,6,7 и 8	- Физичка активност, вежбање и здравље - Утицај правилне исхране на здравље и развој људи -Исхрана пре и после вежбања -Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	

Информатика и рачунарство	5,6,7 и 8	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја -Заштита приватности личних података -Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	
Географија	5,6,7 и 8	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји) - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света -Климатски фактори и елементи. Климатске области у Србији. -Распрострањеност биљног и животињског света Србије - Тектонски облици рељефа.	
Техника и технологија	5,6,7 и 8	- Природни ресурси на Земљи. -Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online ресурсима - Зависност очувања животне средине од технологије. - Основне компоненте ИКТ уређаја. -Интернет претрага и приступ online ресурсима	

		- Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине.	
Ликовна култура	5,6,7 и 8	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу - Врсте уметничког цртежа -Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу -пројекти (цртеж, слика, скулптура, дигитална фотографија, филм, анимација, игрице, стрип, графити, мурали, инсталације	
Српски језик и књижевност	5,6,7 и 8.	-Препричавање, причање, описивање -Богаћење речника - Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја	

ЧОС

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ
РАЗРЕД: 7.(СЕДМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
ТЕМА И ЦИЉ ТЕМЕ **УВОД** -упознавање ученика са наставницима који чине одељењско веће и са наставним предметима у 7.разреду -предлагање ученика за руководство одељења и ђачки парламент -представљање годишњег календара школе ученицима -саопштавање распореда часова -упознавање ученика са правима,дужностима ученика,запослених и родитеља и са кућним редом школе -бирају одговарајућу тему	На крају теме ученик ће бити у стању да: -упозна наставнике који чине одељењско веће и наведе предмете које ће изучавати у 7.разреду -предложи и изабере руководство одељења ученике за ђачки парламент -се придржава распореда часова и годишњег календара школе -упозна права,дужности ученика,запослених и родитеља и кућни ред школе	-одељењско веће и наставни предмети у 7.разреду,годишњи календар рада,распоред часова -права и дужности ученика,запослених и родитеља -кућни ред школе -избор руководства одељења,предлог и избор ученика у ђачки парламент -тема по избору ученика	Информисање, предлагање, дискусија, записивање идеја, праћење, упоређивање, класификовање, прикупљање података, израда паноа	Посматра , упоређује, дискутује, примењује стечена знања, описује, истражује, доноси закључке, поставља питања, одговара на питања, прикупља материјал,	Организује рад на часу, мисаоно активира и мотивише ученике објашњава,прати, усмерава, записује, евидентира, информише, предлаже, слуша предлоге ученика

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ
РАЗРЕД: 7.(СЕДМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
ТЕМА И ЦИЉ ТЕМЕ **КЛИМА У ОДЕЉЕЊУ** -превазилажење лоше климе у одељењу -оснаживање осећаја припадности, неговање културе дијалога и пријатељских веза. -уочавање проблема дискриминације -развијање толеранције и спремност прихватања разлика међу људима и спремност да се разлике поштују - уочавање природе конфликтне ситуације и узрока сукоба и проналажење мирољубивих начина за решавање сукоба -развијање превентивних мера за препознавање и заштиту деце од трговине људима - подстицање ученика да почну да размишљају о одговорностима у остваривању планова и жеља	На крају теме ученик ће бити у стању да: -уочи проблеме разједињености,дискрими нације,конфликтне ситуације - развијају критичко мишљење о позитивним и негативним особинама личности - развију и преузму одговорност за решавање проблема у заједници	-проблем разједињености у одељењу -подстицање социјалних односа у групи -како се дружимо после школе? -како се дружимо после школе? -солидарност -превенција и заштита деце од трговине људима - час осмеха(вицеви,музика,имита ције) и лепих порука -идеје за ђачки парламент	Информисање, дискусија, предлагање идеја, прикупљање података, израда паноа ,рад у групама,радионичарски рад,часови грађанског васпитања,учествовање на едукативним камповима,хуманитарним акцијама,фестивалима знања.	Посматра , упоређује, дискутује, примењује стечена знања, описује, истражује, доноси закључке, поставља питања, одговара на питања, прикупља материјал,	Организује рад на часу, мисаоно активира и мотивише ученике објашњава,прати, усмерава, записује, евидентира, информише, предлаже, слуша предлоге ученика

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ
РАЗРЕД: 7.(СЕДМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
ТЕМА И ЦИЉ ТЕМЕ **ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА** -подстицање развоја личности -промишљање и доношење ваљане и реалне одлуке о избору средње школе и занимања -планирање каријере и укључивање у свет рада	На крају теме ученик ће бити у стању да:	-професионална оријентација и кључне компетенције које она развија - у свету интересовања - у свету вештина и способности - самоспознаја-Аутопортрет - у очима других - прикупљање и начин обраде информација о школама и занимањима -припрема сусрета са представницима занимања у нашој школи	Информисање, дискусија, предлагање идеја, прикупљање података, израда паноа ,рад у групама,радионичарски рад,часови грађанског васпитања,учествовање на едукативним камповима,хуманитарним акцијама,фестивалима знања.	Посматра , упоређује, дискутује, примењује стечена знања, описује, истражује, доноси закључке, поставља питања, одговара на питања, прикупља материјал,	Организује рад на часу, мисаоно активира и мотивише ученике објашњава,прати, усмерава, записује, евидентира, информише, предлаже, слуша предлоге ученика

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ
РАЗРЕД: 7.(СЕДМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
ТЕМА И ЦИЉ ТЕМЕ **ЗНАЧАЈ ОБРАЗОВАЊА** -укључивање у различите облике смотри у школи и локалној заједници -примењивање сазнања са екскурзије у савладавању наставних садржаја -развијање интересовања за будуће занимање	На крају теме ученик ће бити у стању да: -развије свест и учествује на смотрама и другим догађајима -примењује знања са екскурзије у настави -правилно одабере будуће занимање	-моја школа-жеље и очекивања -учествовање на смотрама у школи и локалној заједници -шта сам сазнао на екскурзији(организовање и извођење ђачке екскурзије) -обележавање Дана школе и других важних датума -посета музеју,галерији... -организовање састанка са бившим ђацима наше школе(који би причали о развоју своје каријере) -подела сведочанстава и награда ученицима - Свети Сава – српски просветитељ	Информисање, дискусија, предлагање идеја, прикупљање података, израда паноа , учествовање на организованим такмичењима,наградним конкурсима ,екскурзијама, едукативним камповима,хуманитарним акцијама,фестивалима знања, посете изложбама.	Посматра , упоређује, дискутује, примењује стечена знања, описује, истражује, доноси закључке, поставља питања, одговара на питања, прикупља материјал,	Организује рад на часу, мисаоно активира и мотивише ученике објашњава,прати, усмерава, записује, евидентира, информише, предлаже, слуша предлоге ученика

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ
РАЗРЕД: 7.(СЕДМИ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
ТЕМА И ЦИЉ ТЕМЕ **ЗДРАВСТВЕНА И ЕКОЛОШКА КУЛТУРА** -разумевање појма здравља према дефиницији СЗО. -схватање значаја бављења спортом,рекреацијом као начина вођења здравог живота -схватање значаја правилне исхране, хигијенских навика,систематских прегледа и вакцинисања -упознавање одговорности као услова за развој еколошке културе	На крају теме ученик ће бити у стању да: -брине о свом здрављу поштујући принципе зрдавог начина живота	-здрав начин живота-спорт,рекреација,репродуктивно здравље -како се сачувати од болести зависности? -правилна исхрана,значај воде,енергетски напици -систематски прегледи и вакцинисање ученика -могућности интрнета-безбедно сурфујмо -Зашто смо радије на фејзбуку него напољу -обележавамо светски дан здравља -еколошка култура	Информисање, дискусија, предлагање идеја, прикупљање података,сарадња са домовима здравља,садржаји на часовима биологије,грађанског васпитања,физичког и здравственог васпитања,угледним часовима,праћење средстава информисања.	Посматра , упоређује, дискутује, примењује стечена знања, описује, истражује, доноси закључке, поставља питања, одговара на питања, прикупља материјал,	Организује рад на часу, мисаоно активира и мотивише ученике објашњава,прати, усмерава, записује, евидентира, информише, предлаже, слуша предлоге ученика креација

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
БИОЛОГИЈА	**7.**	Здрави стилови живота (сан, кондиција, итд). Последице болести зависности – наркоманија. Примери наследних болести. Особине и грађа вируса. Болести изазване вирусима. Имунитет, вакцине. Принципи уравнотежене исхране и поремећаји у исхрани. Значај правилног чувања, припреме и хигијене намирница; тровање храном. Промене у адолесценцији.	**-одговоран однос према околини** **-одговоран однос према здрављу** **-решавање проблема** **-сарадња** **-рад са подацима и информацијама**
БИОЛОГИЈА	**6.**	Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Путеви преношења заразних болести. Последице болести зависности – алкохолизам	**-одговоран однос према здрављу** **-решавање проблема** **-сарадња** **-рад са подацима и информацијама**
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	**5.**	- Физичка активност, вежбање и здравље	**-одговоран однос према здрављу**

		- Утицај правилне исхране на здравље и развој људи -Исхрана пре и после вежбања -Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	
СРПСКИ ЈЕЗИК	**5.**	- Живот и дело Растка Немањића	**-комуникација**

ЕКСКУРЗИЈА

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА							**разред (7)**
ЕКСКУРЗИЈА (2022/2023)							**Трајање (2 дана)**
Образовно /васпитни циљеви	**Исходи**	**Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују**	**Корелација**	**ФАЗЕ**	**Активности наставника**	**Активности ученика**	**Компетенције**
- упознавање природних лепота, природно- географских и друштвено-географских одлика Републике Србије(Банат, Бачка) - позитиван однос према националним, културним и естетским вредностима, испољавање позитивних емоционалних доживљаја социјалних вештина	- упознавате природне лепоте,природно- географске и друштвено-географске одлике Републике Србије , продубљивање и проширивање стечених знања из области историје, географије, ликовне културе, биологије фитике, технике и технологије. Испољавање естетских и смоционалних доживљаја, комуникација и сарадња	Посете које омогућавају упознавање са природним лепотама,природно-географским и друштвено-географским одликама Републике Србије: Ковачица, музеј наиве, Идвор, родна кућа и спомен дом Михајла Пупина, јавни час о животу и делу нашег великана, посета дворцу „Фантаст“, Суботица – обилазак града, градске куће, језера Палић, зоолошки врт. Нови Сад, Петроварадинска тврђава	и проналасци Михајла Пупина, Географија- проучавање објекта и феномена у природи: уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима), Српски језик- упознавање културног, историјског и духовног наслеђе- Биологија- биљни и животињски свет, развијање интересовања за природу и еколошких навика	Екскурзију изводи туристичка агенција одабрана од стране родитеља на Савету родитеља и Школског одбора. **Припрема и извођење екскурзије:** Подразумева припремне радове директора, стручног вође,наставника, путничких агенција родитеља и ученика; Избор путних праваца, објеката, манифестација, крајева и предела који се одређују се у складу са циљем и задацима путовања; Избор понуђача; Сагласност родитеља, израда плана дежурства, Организовање заједничког састанака...)	Предлог програма екскурзије, упознавање Наставничког већа и савета родитеља школе, Упознавање ученика са условима и садржајима који ће се реализовати	Упознавање кроз литературу и интернет са садржајима и локалитетима који ће бити посећени	Сарадња-Ученик је способан да се у сарадњи са другима или као члан групе ангажује на заједничком решавању проблема или реализацији заједничких активности
				ЦЕНТРАЛНА Аранђеловац – Ковачица – Идвор – „Фантаст“ – Суботица - Палић – Нови Сад – Петроварадин - Аранђеловац	Обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања и координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом, стара се о бсзбедности и понашању ученика	Активно прихватају учешће, слушају предавања, посматрају, постављају питања, изводе закључке; испољавају позитивне емоционалне доживљаје	Одговоран однос према околини Рад са подацима и ннформација ма Комуникација

				ЗАВРШНА (ЕВАЛУАЦИЈА) Разговор са ученицима, анкета, Извештај о реализацији екскурзије	Извештај Наставничком већу, Свету родитеља, анкета ученика		Рад са подацима и ннформација ма Комуникација

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.